

Baština Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

LJETOPIS knj. IX

1977

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/items/9c653745-301f-46c7-938b-24c79b8b4672>

Preuzeto s Baštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/>

LJETOPIS
AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI
BOSNE I HERCEGOVINE
za 1976. godinu

KNJIGA IX

Sarajevo
1977.

LJETOPIS
AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI
BOSNE I HERCEGOVINE
za 1976. godinu

KNJIGA IX

Sarajevo
1977.

Pripremio i uredio,
akademik ALOJZ BENAC

Članovi redakcije
ENES EKIĆ i RAJKO DURSUN

I z d a l a

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

S A D R Ž A J

	Strana
I. PODACI O SASTAVU AKADEMIJE	
1. Sastav organa Akademije — — — — — — — — — — — — — —	7
a) Predsjedništvo Akademije — — — — — — — — — — — — — —	7
b) Izvršni odbor Predsjedništva Akademije — — — — — — — — — — — — — —	7
c) Počasni članovi Akademije — — — — — — — — — — — — — —	7
d) Članovi Akademije po odjeljonjima — — — — — — — — — — — — — —	8
e) Sastav odbora, komisija i drugih tijela Akademije — — — — — — — — — — — — — —	12
f) Odjeljenski centri, odbori i komisije — — — — — — — — — — — — — —	14
2. Organizacija i sastav Radne zajednice Sekretarijata i naučnih službi u Akademiji — — — — — — — — — — — — — —	21
II. RAD AKADEMIJE	
1. Skupštine Akademije — — — — — — — — — — — — — —	25
2. Naučni skupovi Akademije — — — — — — — — — — — — — —	26
3. Sjednice Predsjedništva i Izvršnog odbora Akademije — — — — — — — — — — — — — —	32
4. Rad Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ — — — — — — — — — — — — — —	41
5. Odbor za koordinaciju naučnog rada Akademije — — — — — — — — — — — — — —	42
6. Izdavačka djelatnost Akademije — — — — — — — — — — — — — —	44
7. Komisija za istoriju naroda BiH Akademije — — — — — — — — — — — — — —	46
8. Biblioteka Akademije — — — — — — — — — — — — — —	46
9. Sekretarijat naučnih i stručnih službi Akademije — — — — — — — — — — — — — —	47
III. IZVJEŠTAJI O RADU ODJELJENJA AKADEMIJE (I.I — 31. XII 1976.)	
1. Izvještaji odjeljenja i organizacionih jedinica — — — — — — — — — — — — — —	51
2. Individualni rad članova Akademije — — — — — — — — — — — — — —	69
3. Pregled izvršenja Finansijskog plana Akademije za 1976. — — — — — — — — — — — — — —	99
4. Pregled ukupnih prihoda i rashoda Fonda za naučnoistraživački rad za 1976. — — — — — — — — — — — — — —	101
5. Pregled utroška sredstava Fonda za naučnoistraživački rad Akademije za 1976. po temama — — — — — — — — — — — — — —	103
IV. PLAN RADA I FINANSIJSKI PLAN AKADEMIJE ZA 1977. GODINU	
1. Plan rada Akademije — — — — — — — — — — — — — —	107
2. Finansijski plan Akademije — — — — — — — — — — — — — —	119
V. PODACI O PREMINULIM ČLANOVIMA AKADEMIJE	
1. Pavao Štern, biografija i bibliografija — — — — — — — — — — — — — —	123
2. Ernest Grin, biografija i bibliografija — — — — — — — — — — — — — —	126

I. PODACI O SASTAVU AKADEMIJE

1. – SASTAV ORGANA AKADEMIJE

a) PREDSJEDNIŠTVO AKADEMIJE

akademik EDHEM ČAMO, predsjednik
akademik VOJO DIMITRIJEVIĆ, potpredsjednik
akademik KEMAL KAPETANOVIĆ, potpredsjednik
akademik ALOJZ BENAC, generalni sekretar
akademik MIDHAT ŠAMIĆ, sekretar Odjeljenja za književnost i umjetnost
akademik MIROSLAV VARADIN, sekretar Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka
akademik SEID HUKOVIĆ, sekretar Odjeljenja medicinskih nauka
akademik JAHIEL FINCI, sekretar Odjeljenja tehničkih nauka
akademik HAMDİJA ĆEMERLIĆ, sekretar Odjeljenja društvenih nauka
akademik ALEKSANDER TRUMIĆ, član
akademik MIDHAT BEGIĆ, član
akademik HAJRUDIN HADŽISELIMOVIĆ, član
akademik VOJISLAV SPAIĆ, član
akademik MILIVOJE ĆIRIĆ, član

b) IZVRŠNI ODBOR PREDSJEDNIŠTVA AKADEMIJE

akademik EDHEM ČAMO, predsjednik
akademik VOJO DIMITRIJEVIĆ, potpredsjednik
akademik KEMAL KAPETANOVIĆ, potpredsjednik
akademik ALOJZ BENAC, generalni sekretar

c) POČASNI ČLANOVI AKADEMIJE

JOSIP BROZ – TITO
EDVARD KARDELJ
dr VLADIMIR BAKARIĆ
RODOLJUB ČOLAKOVIĆ

d) ČLANOVI AKADEMIJE PO ODJELJENJIMA

1. Odjeljenje društvenih nauka

Redovni članovi (akademici):

ALOJZ BENAC
HAMDİJA ČEMERLIĆ
BRANISLAV ĐURĐEV
NEDIM FILIPOVIĆ
CVJETKO RIHTMAN
VOJISLAV SPAIĆ
JOVAN VUKOVIĆ

Dopisni članovi:

MILORAD EKMEČIĆ
HASAN HADŽIOMEROVIĆ
DESANKA KOVAČEVIĆ – KOJIĆ
STJEPAN LOVRENOVIĆ
ARIF TANOVIĆ
RADE UHLIK

Članovi Akademije

a) domaći

MEHMED BEGOVIĆ
FRANCE BEZLAJ
VASO ČUBRILOVIĆ
IVAN FOCHT
MILUTIN GARAŠANIN
BOGO GRAFENAUER
GRGA NOVAK
BRANKO PAVIĆEVIĆ
MIHAILO PETRUŠEVSKI
DUJE RENDIĆ – MIOČEVIĆ

b) inostrani

BOBODŽAN G. GAFUROV
EMIL CONDURACI
ZDZISŁAW STRIEBER

c) saradnici

BORIVOJE ČOVIĆ

U okviru Odjeljenja društvenih nauka kao stalna organizaciona jedinica djeluju:

- a) Centar za balkanološka ispitivanja — direktor akademik Alojz B e n a c, i
b) Komisija za lingvistička ispitivanja — predsjednik akademik Jovan V u k o v i ć.

2. Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka

Redovni članovi (akademici):

MAHMUT BAJRAKTAREVIĆ
EDHEM ČAMO
MILIVOJE ĆIRIĆ
PAVLE FUKAREK
KRUNOSLAV LJOLJE
DUŠAN MAKSIMOVIĆ
TONKO ŠOLJAN
MIROSLAV VARADIN

Dopisni članovi:

MIRALEM DŽINIĆ
AVDO HADŽIBEGANOVIĆ
TIHOMIR VUKOVIĆ

Članovi Akademije

a) domaći:

BRANKO BAJČETIĆ
DRAGOMIR ĆOSIĆ
MLADEN DEŽELIĆ
GEORGI FILIPOVSKI
DRAGO GRDENIĆ
DUŠAN KANAZIR
BRANISLAV MARTIĆ
PAVLE SAVIĆ

b) inostrani:

VLADIMIR PRELOG

c) saradnici:

FIKRET VAJZOVIĆ
VESELIN PERIĆ

3. Odjeljenje medicinskih nauka

Redovni članovi (akademici):

JAKOB GAON

ERNEST GRIN (umro 5. marta 1976.)
HAJRUDIN HADŽISELIMOVIĆ
SEID HUKOVIĆ
JOSIP JEŽIĆ
PAVEL ŠTERN (umro 20. marta 1976.)
GRUJICA ŽARKOVIĆ

Dopisni članovi:

IBRO BRKIĆ
MARKO CIGLAR
ALEKSANDAR NIKULIN
JAKOV RUKAVINA
HIŠAM SERDAREVIĆ

Članovi Akademije

a) domaći:

BOGDAN BRECELJ
VLADIMIR ČAVKA
FRAN KOGOJ
RADIVOJE MILIN
ISIDOR PAPO
MILIVOJE SARVAN

b) inostrani:

ULF VON EULER

Saradnici:

EŠREF SARAJLIĆ
DŽEMAL REZAKOVIĆ
LADISLAV OŽEGOVIĆ

4. Odjeljenje za književnost i umjetnost

Redovni članovi (akademici):

MIDHAT BEGIĆ
VOJO DIMITRIJEVIĆ
VLADO MILOŠEVIĆ
ISMET MUJEZINOVIĆ
ĆAMIL SIJARIĆ
MIDHAT ŠAMIĆ
IVO ŠEREMET
MICA TODOROVIĆ

Dopisni članovi:

**DUŠAN ĐUROVIĆ
DERVIŠ SUŠIĆ**

Članovi Akademije

a) domaći:

**ANTUN AUGUSTINČIĆ
BRANKO ČOPIĆ
ELI FINCI
VELIBOR GLIGORIĆ
NEDELJKO GVOZDENOVIĆ
BOŽIDAR JAKAC
BLAŽE KONESKI
MIROSLAV KRLEŽA
SKENDER KULENOVIĆ
HARALAMPIJE POLENAKOVIĆ
MEHMED SELIMOVIĆ
JOSIP VIDMAR**

b) inostrani:

KONRAD WOLF

5. Odjeljenje tehničkih nauka

Redovni članovi (akademici):

**JOSIP BAĆ
JAHIEL FINCI
JULIJE HAHAMOVIĆ
RADOSLAV JOVANOVIĆ
MUHAMED KADIĆ
KEMAL KAPETANOVIĆ
MANOJLO MARAVIĆ
ALEKSANDER TRUMIĆ**

Dopisni članovi:

**TIHOMIL MARKOVIĆ
STJEPAN MIKULEC
HUSREF REDŽIĆ
MUHAMED RIĐANOVIĆ
IVAN SOKLIĆ
SVETOZAR ZIMONJIĆ**

Članovi Akademije

a) domaći:

IVAN JURKOVIĆ
ANTON KUHELJ
ĐORĐE LAZAREVIĆ
BRANKO ŽEŽELJ

b) inostrani:

BORIS EVGENEVIČ PATON

e) SASTAV ODBORA, KOMISIJA I DRUGIH TIJELA AKADEMIJE

Odbor za koordinaciju naučnog rada Akademije

akademik Kemal KAPETANOVIĆ, predsjednik
akademik Nedim FILIPOVIĆ
akademik Hajrudin HADŽISELIMOVIĆ
akademik Muhamed KADIĆ
akademik Krunoslav LJOLJE
akademik Ćamil SIJARIĆ

ODBORI I KOMISIJE PREDSJEDNIŠTVA AKADEMIJE

Odbor za izdavačku djelatnost

akademik Miroslav VARADIN, predsjednik
akademik Midhat BEGIĆ
akademik Jakob GAON
dopisni član Milorad EKMEČIĆ
dopisni član Muhamed RIĐANOVIĆ

Odbor za biblioteku i dokumentaciju

akademik Manojlo MARAVIĆ, predsjednik
akademik Josip JEŽIĆ
akademik Krunoslav LJOLJE
akademik Ćamil SIJARIĆ
dopisni član Milorad EKMEČIĆ

Odbor za finansije

akademik Dušan MAKSIMOVIĆ, predsjednik
akademik Hamdija ĆEMERLIĆ

akademik Ćamil SIJARIĆ
dopisni član Marko CIGLAR

Komisija za nagrade i odlikovanja

akademik Vojo DIMITRIJEVIĆ, predsjednik
dopisni član Ibro BRKIĆ
akademik Julije HAHAMOVIĆ
akademik Krunoslav LJOLJE
akademik Vojislav SPAIĆ
akademik Midhat ŠAMIĆ

KOMISIJA ZA ISTORIJU NARODA BOSNE I HERCEGOVINE

Članovi Komisije

akademik Branislav ĐURĐEV, predsjednik
akademik Nedim FILIPOVIĆ
dopisni član Desanka KOVAČEVIĆ – KOJIĆ
prof. dr Rade PETROVIĆ
dr Dževad JUZBAŠIĆ
dr Nikola BABIĆ

Članovi potkomisija

I – za srednji vijek

dopisni član Desanka KOVAČEVIĆ – KOJIĆ (rukovodilac)
prof. dr Marko ŠUNJIĆ
prof. dr Sima ĆIRKOVIĆ

II – za turski period do kraja XVII v.

akademik Nedim FILIPOVIĆ (rukovodilac)
akademik Branislav ĐURĐEV
prof. dr Milan VASIĆ
dr Adem HANDŽIĆ
dipl. inž. Alija BEJTIĆ
prof. Hamid HADŽIBEGIĆ

III – za turski period od XVII – 1878.

prof. dr Rade PETROVIĆ (rukovodilac)
akademik Branislav ĐURĐEV

doc. dr Mustafa IMAMOVIĆ
dipl. inž. Alija BEJTIĆ
Ahmed ALIČIĆ
dr Muhamed HADŽIJAHIC

IV – za period austrougarske uprave

dr Dževad JUZBAŠIĆ (rukovodilac)
doc. dr Mustafa IMAMOVIĆ
Risto BESAROVIĆ
prof. dr Ferdo HAUPTMAN (konsultant)
mr. Ilija HADŽIBEGOVIĆ

V – za period između dva rata

dr Nikola BABIĆ (rukovodilac)
dr Nedim ŠARAC
dr Ahmed HADŽIROVIĆ

VI – za period narodnooslobodilačkog rata i socijalističke revolucije

dr Nikola BABIĆ (rukovodilac)
mr. Rafael BRČIĆ
dr Zdravko ANTONIĆ.

f) ODJELJENSKI CENTRI, ODBORI I KOMISIJE

Odjeljenje društvenih nauka

1. Centar za balkanološka ispitivanja

akademik Alojz BENAC, direktor Centra

Članovi Centra:

prof. dr Franjo BARIŠIĆ (Beograd)
prof. dr Branimir BRATANIĆ (Zagreb)
akademik Branislav ĐURĐEV
dr Borivoj ČOVIĆ
akademik Nedim FILIPOVIĆ
prof. dr Stane GABROVEC (Ljubljana)
prof. dr Milutin GARAŠANIN (Beograd)
prof. dr Radoslav KATIČIĆ (Zagreb)
prof. Špiro KULIŠIĆ (Beograd)
prof. dr Fanula PAPAZOGLU (Beograd)
akademik Mihailo PETRUŠEVSKI (Skoplje)

prof. dr Duje RENDIĆ – MIOČEVIĆ (Zagreb)
prof. dr Mate SUIĆ (Zagreb)

2. Komisija za lingvistička ispitivanja

akademik Jovan VUKOVIĆ, predsjednik

a) Stalni spoljni saradnici

prof. dr Herta KUNA
prof. dr Ksenija MILOŠEVIĆ
prof. dr Milivoje MINOVIĆ
Hrvoje KRIŽIĆ
Nadžija TASO
Josip BAOTIĆ
doc. dr Novica PETKOVIĆ
prof. dr Velimir MIHAJLOVIĆ (Novi Sad)
doc. dr Vera JERKOVIĆ (Novi Sad)
doc. dr. Radoje SIMIĆ (Beograd)

b) povremeni spoljni saradnici:

prof. dr Milan VASIĆ
dr Miloš BJELOVITIĆ
Nedžad HADŽIDEDIĆ

3. Komisija za filozofiju, sociologiju i politologiju

dopisni član Arif TANOVIĆ, predsjednik
akademik Branislav ĐURĐEV
član Ivan FOCHT
prof. dr Stojan TOMIĆ
prof. dr Muhamed FILIPOVIĆ
prof. dr Zoran VIDAKOVIĆ
prof. dr Abdulah ŠARČEVIĆ
prof. dr Franjo KOŽUL
prof. dr Besim IBRAHIMPAŠIĆ

4. Komisija za etnomuzikologiju

akademik Cvjetko RIHTMAN, predsjednik
akademik Jovan VUKOVIĆ
akademik Vlado MILOŠEVIĆ
akademik Alojz BENAC
mr Dunja RIHTMAN
mr Mira FULANOVIĆ
dr Dženana BUTUROVIĆ

Nedžad HADŽIDEDIĆ
Dragan VUJIČIĆ
Ljuba SIMIĆ
docent Vinko KRAJTMAJER
Ankica PETROVIĆ
Jasna SPAIĆ
Munib MAGLAJLIĆ
prof. Đurđica RAJČEVIĆ—MAJIĆ

Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka

*Odbor za unapređenje stočarstva
u brdsko-planinskom području BiH*

akademik Dušan MAKSIMOVIĆ, predsjednik
akademik Edhem ČAMO
akademik Miroslav VARADIN

U okviru ovog Odbora djeluje *Makroprojektni savjet* makroprojekta „Pravci razvoja poljoprivrede u brdsko-planinskom području BiH“ koji broji 34 člana na čelu sa akademikom D. Maksimovićem.

Odjeljenje medicinskih nauka

1. Odbor za rak

dopisni član Hišam SERDAREVIĆ, predsjednik (od 20. III 1976.)
akademik Seid HUKOVIĆ
dopisni član Aleksandar NIKULIN
prof. dr Slobodan OBRADOV
prof. dr Dragan KOSORIĆ
dr Srećko ŠIMIĆ
dr Dževad SOFTIĆ
dr Abdulah KONJICIJA
dr Vesna HADŽIOMEROVIĆ
prof. dr Džemal REZAKOVIĆ
prof. dr Midhat PRČIĆ

2. Komisija za kardiovaskularni sistem

dopisni član Ibro BRKIĆ, predsjednik
akademik Seid HUKOVIĆ
akademik Hajrudin HADŽISELIMOVIĆ
akademik Grujica ŽARKOVIĆ
dopisni član Aleksandar NIKULIN
dopisni član Hišam SERDAREVIĆ

prof. dr Ešref SARAJLIĆ, saradnik
prof. dr Džemal REZAKOVIĆ, saradnik
prof. dr Sead BRKIĆ
prof. dr Rifat TVRTKOVIĆ
dr Nurudin NUMIĆ
dr Miodrag POPADIĆ
dr Milorad TOMAŠEVIĆ
dr Muhamed MAHIĆ
dr Đorđe RADOJEVIĆ

3. Odbor za nefropatiju

akademik Jakob GAON, predsjednik
akademik Josip JEŽIĆ
dopisni član Aleksandar NIKULIN
prof. dr Ešref SARAJLIĆ
dr Aleksandar FAJGELJ
dr Momir MACANOVIĆ

4. Odbor za virusni hepatitis

akademik Jakob GAON, predsjednik
akademik Seid HUKOVIĆ
prof. dr Miha LIKAR
prof. dr Dragan ĐORĐEVIĆ
prof. dr Muhamed TEFTEDARIJA
prof. dr Sreten BOŠKOVIĆ
doc. dr Zlatko PUVAČIĆ
dr Božirad POKRAJČIĆ
dr Savo ŠIBALIĆ
dr Atif ARNAUTOVIĆ
dr Nikola RUKAVINA
mr Alisa ABINUN
dr Adila FILIPOVIĆ

5. Odbor za ishranu

akademik Josip JEŽIĆ, predsjednik
akademik Jakob GAON
akademik Seid HUKOVIĆ
akademik Dušan MAKSIMOVIĆ
akademik Grujica ŽARKOVIĆ
dop. član Marko CIGLAR
dop. član Avdo HADŽIBEGANOVIĆ
dop. član Miralem DŽINIĆ
saradnik Ladislav OŽEGOVIĆ
prof. dr Mirjana DŽUMHUR

prof. dr Mario LEVI
prof. dr Jovan JOKIĆ
prof. dr Izet ČUSTOVIĆ

Odjeljenje za književnost i umjetnost

KOMISIJA ZA IZRADU ISTORIJE KNJIŽEVNOSTI BiH

Članovi Komisije:

akademik Midhat BEGIĆ, predsjednik
akademik Midhat ŠAMIĆ
akademik Ćamil SIJARIĆ
prof. dr Radovan VUČKOVIĆ
književnik Risto TRIFKOVIĆ
Risto BESAROVIĆ
prof. dr Herta KUNA
prof. dr Svetozar MARKOVIĆ
prof. dr Muhsin RIZVIĆ
prof. dr Branko MILANOVIĆ
Nevenka GOŠIĆ
dr Dženana BUTUROVIĆ
prof. dr Zdenko LEŠIĆ
prof. dr Svetozar KOLJEVIĆ
prof. dr Ljubomir ZUKOVIĆ
književnik Rizo RAMIĆ

Članovi potkomisija:

Potkomisija za srednji vijek

prof. dr Herta KUNA (rukovodilac)
dr Pavao ANĐELIĆ
Nevenka GOŠIĆ
Branko LETIĆ
Šefik BEŠLAGIĆ

Potkomisija za turski period

prof. dr Svetozar MARKOVIĆ (rukovodilac)
akademik Nedim FILIPOVIĆ
prof. dr Herta KUNA
prof. dr Bećir DŽAKA
prof. dr Sulejman GROZDANIĆ
prof. dr Vančo BOŠKOV
dr fra. Slavko KOVAČIĆ

dr Muhamed HADŽIJAHIĆ
Lamija HADŽIOSMANOVIĆ
Šimun ŠONJE
Haim KAMHI

Potkomisija za austrougarski period

prof. dr Muhsin RIZVIĆ (rukovodilac)
akademik Midhat ŠAMIĆ
prof. dr Branko MILANOVIĆ
Risto BESAROVIĆ
dr Josip LEŠIĆ
dr Dejan ĐURIČKOVIĆ
Boris ĆORIĆ

Potkomisija za međuratni period

prof. dr Branko MILANOVIĆ (rukovodilac)
akademik Midhat BEGIĆ
prof. dr Radovan VUČKOVIĆ
prof. dr Zdenko LEŠIĆ
književnik Miodrag BOGIĆEVIĆ

Potkomisija za najnoviji period

prof. dr Radovan VUČKOVIĆ (rukovodilac)
akademik Midhat BEGIĆ
prof. dr Hanifa KAPIDŽIĆ – OSMANAGIĆ
književnik Risto TRIFKOVIĆ
književnik Miodrag BOGIĆEVIĆ
književnik Rizo RAMIĆ
doc. dr Juraj MARTINOVIĆ
mr Enes DURAKOVIĆ

Potkomisija za narodnu književnost

prof. dr Ljubomir ZUKOVIĆ (rukovodilac)
dr Dženana BUTUROVIĆ
mr Luka ŠEKARA
Munib MAGLAJLIĆ
dr Hatidža KRNJEVIĆ

KOMISIJA ZA IZRADU ISTORIJE UMJETNOSTI BiH

dopisni član Husref REDŽIĆ, predsjednik
članik Jahiel FINCI

akademik Alojz BENAC
akademik Muhamed KADIĆ
dr Borivoj ČOVIĆ
savj. Đuro BASLER
dr Zdravko MARIĆ
dr Irma ČREMOŠNIK
dr Smail TIHIĆ
dr Pavao ANĐELIĆ
viši kustos Nada MILETIĆ
dr Džemal ČELIĆ
dr Zdravko KAJMAKOVIĆ
prof. dr Muhamed KARAMEHMEDOVIĆ
viši kustos Mehmed MUJEZINOVIĆ
viši kustos Ljubica MLADENOVIĆ
prof. dipl. ing. Ivan TAUBMAN
Miloš RADIĆ
viši kustos Azra BEGIĆ
dipl. ing. arh. Zlatko UGLJEN
Ibrahim KRZOVIĆ

Komisija je formirala i 5 potkomisija.

Odjeljenje tehničkih nauka

Komisija za vodoprivredu

akademik Aleksander TRUMIĆ, predsjednik
akademik Josip BAĆ
dopisni član Stjepan MIKULEC
dopisni član Muhamed RIĐANOVIĆ

*Odbor za prirodne resurse**

akademik Radoslav JOVANOVIĆ, predsjednik
akademik Milivoje Ćirić
akademik Julije HAHAMOVIĆ
akademik Kemal KAPETANOVIĆ
dopisni član Hasan HADŽIOMEROVIĆ
dopisni član Stjepan MIKULEC
dopisni član Ivan SOKLIĆ
dopisni član Tihomir VUKOVIĆ
dopisni član Svetozar ZIMONJIĆ

*Odbor za zaštitu prirodne sredine**

akademik Pavle FUKAREK, predsjednik
akademik Jakob GAON

* međudjeljenski odbori

akademik Josip JEŽIĆ
akademik Muhamed KADIĆ
akademik Tonko ŠOLJAN
akademik Aleksander TRUMIĆ
dopisni član Tihomir VUKOVIĆ

*Odbor za krš**

akademik Pavle FUKAREK, predsjednik
akademik Josip BAČ
akademik Radoslav JOVANOVIĆ
akademik Tonko ŠOLJAN
akademik Miroslav VARADIN

**2. ORGANIZACIJA I SASTAV RADNE ZAJEDNICE
SEKRETARIJATA I NAUČNIH SLUŽBI U AKADEMIJI**

I. Sekretarijat

MUHIDIN SULEJMANPAŠIĆ, sekretar Sekretarijata i naučnih službi

Kabinet Predsjedništva

1. RADOJKA ĆOROVIĆ, tehnički sekretar u Kabinetu Predsjedništva

Služba za upravno-pravne i opšte poslove

1. RAJKO DURSUN, rukovodilac Službe i pomoćnik sekretara Sekretarijata
2. MUNEVERA TUZLAK, arhivar
3. MIRSADA AHMETAŠEVIĆ, daktilograf
4. IVICA AZINOVIĆ, ekonom
5. RANKO GUNJAK, kurir
6. ISMET HASANBEGOVIĆ, vozač putničkih kola
7. RANKO TADIĆ, vozač putničkih kola
8. ALEMA GRČIĆ, domar i rukovalac priručnog bifea
9. MARIJA PLEŠA, rukovodilac poslova za održavanje čistoće
10. IVA KUBI, radnica za održavanje čistoće

Računovodstvo

1. MUNIRA DŽAMASTAGIĆ, rukovodilac računovodstva
2. MUBERA RIZVIĆ, knjigovodstveni referent
3. NADŽIJA FEJZAGIĆ, knjigovodstveni referent

- međudjeljenski odbor

Biblioteka

1. MIRJANA BILEK, rukovodilac Biblioteke
2. EMINA STANEK, bibliotekar

Služba za koordinaciju naučnih i umjetničkih djelatnosti

1. RADMILA STOJADINOVIĆ, samostalni referent
2. UBAVKA JAKŠIĆ, samostalni referent
3. NEDA BOGIĆEVIĆ, samostalni referent

Služba za izdavačku djelatnost

1. ENES EKIĆ, rukovodilac Službe
2. NATAŠA KECMANOVIĆ, lektor i korektor

II. Naučne službe

Komisija za istoriju naroda Bosne i Hercegovine

1. Dr MUHAMED HADŽIJAHIĆ, viši naučni saradnik, sekretar Komisije

Komisija za lingvistička ispitivanja

1. DRAGOMIR VUJIČIĆ, viši stručni saradnik
2. NEVENKA GOŠIĆ, viši stručni saradnik
3. SNJEŽANA ČERIĆ, stručni saradnik

Centar za balkanološka ispitivanja:

1. Mr EDINA ALIREJSOVIĆ, viši stručni saradnik
2. Mr ŽIVKO MIKIĆ, fizički antropolog
3. BLAGOJE GOVEDARICA, arheolog
4. SEAD ČERKEZ, arheološki ilustrator

II. RAD AKADEMIJE

1. SKUPŠTINE AKADEMIJE

U 1976. godini održana je samo jedna skupština Akademije. U stvari, radi se o Redovnoj godišnjoj skupštini, koja je održana 18. marta 1976. godine, na kojoj je razmatran Izvještaj o radu Akademije za 1975. godinu i donesen Plan rada Akademije za 1976. godinu, kao i Finansijski plan Akademije za 1976. godinu. Na skupštini je usvojen završni račun Akademije za 1975. godinu i Odluka o visini stalnih mjesečnih nagrada članova Akademije, a date su i smjernice za izradu Srednjoročnog plana Akademije.

Z A P I S N I K sa Redovne godišnje skupštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, održane 18. marta 1976. godine

Prisutni članovi: Edhem Čamo, Kemal Kapetanović, Vojo Dimitrijević, Alojz Benac, Midhat Begić, Midhat Šamić, Aleksander Trumić, Vojislav Spaić, Milivoje Ćirić, Jakob Gaon, Hajrudin Hadžiselimović, Ismet Mujezinović, Muhamed Kadić, Stjepan Mikulec, Stjepan Lovrenović, Jovan Vuković, Tihomir Vuković, Pavle Fukarek, Josip Ježić, Aleksandar Nikulin, Avdo Hadžibeganović, Mahmut Bajraktarević, Ibro Brkić, Josip Bać, Radoslav Jovanović, Julije Hahamović, Hasan Hadžiomerović, Vlado Milošević, Muhamed Riđanović, Rade Uhlik, Husref Redžić, Branislav Đurđev, Nedim Filipović, Ivo Šeremet, Manojlo Maravić, Marko Ciglar, Tonko Šoljan, te *članovi saradnici:* Džemal Rezaković i Ladislav Ožegović.

Skupštini su kao gosti prisustvovali: Mićo R a k i ć, predsjednik Republičke konferencije SSRN BiH, Hasan G r a b ĉ a n o v i ć, zamjenik predsjednika Predsjedništva Centralnog komiteta SKBiH i Zvonko P e t r o v i ć, republički sekretar za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu.

DNEVNI RED:

1. Razmatranje Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju Akademije u 1975. godini;
2. Usvajanje završnog računa Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine za 1975. god.;
3. Donošenje Plana rada i Finansijskog plana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine za 1976. godinu;
4. Izbor jednog člana Predsjedništva Akademije;

5. Dopuna Odluke o određivanju visine akademijских nagrada;
6. Pitanja i prijedlozi.

Razmatrajući pitanja pod tač. 1 do 6. dnevnog reda Skupština je

ZAKLJUČILA

1. Da uvodna izlaganja potpredsjednika akademika Kemala K a p e t a n o v i ć a i generalnog sekretara akademika Alojza B e n c a, kao i diskusija koja je vođena povodom programske orijentacije Akademije, posluže kao baza za izradu *Srednjoročnog plana rada Akademije za period 1976–1980.*

2. Usvaja se *Izveštaj o radu i finansijskom poslovanju Akademije za 1975. godinu.*

3. Usvaja se *Završni račun Akademije za 1975. godinu* s tim što se iz ostatka sredstava po Završnom računu Akademije za 1975. godinu izdvaja 70.000 dinara za troškove Centra za balkanološka ispitivanja i 55.000 dinara za troškove Komisije za lingvistička istraživanja u Fond za naučnoistraživački rad

4. Usvaja se *Plan rada i Finansijski plan Akademije za 1976. godinu*

5. Da je u Predsjedništvo Akademije ispred Odjeljenja medicinskih nauka izabran akademik Hajrudin Hadžiselimović.

6. Da se u Odluci o visini mjesečnih nagrada članova Predsjedništva Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, redovnih i vanrednih članova i rukovodilaca organizacionih jedinica, iza tačke II doda nova tačka II a koja glasi:

„Članovima Akademije iz tačke I i II ove Odluke obustavlja se isplata mjesečne nagrade ako duže od 6 mjeseci borave izvan zemlje“.

Ovlašćuje se Predsjedništvo Akademije da donese prečišćeni tekst Odluke.

2. NAUČNI SKUPOVI AKADEMIJE

Odbor za nefropatiju

STRUČNO-NAUČNI SASTANAK

O PROBLEMIMA ENDEMSKE NEFROPATIJЕ U NAŠOJ ZEMLJI

U Tuzli i u Bos. Šamcu održan je 14. i 15. maja 1976. godine naučni skup koji su organizirali Međuakademski Odbor za endemsku nefropatiju Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ u saradnji sa Odborom za endemsku nefropatiju Odjeljenja medicinskih nauka Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Ulogu organizatora i domaćina na terenu preuzeo je Regionalni Medicinski Centar „Dr Mustafa Mujbegović“ u Tuzli. U ime medicinskog odjeljenja naše Akademije za ovaj skup bio je zadužen akademik Jakob A. G a o n.

Na ovaj stručno-naučni sastanak pozvano je 52 medicinska stručnjaka iz naše zemlje, koji se bave proučavanjem, liječenjem i borbom protiv endemske nefropatije među kojima je bilo više članova naših akademija.

U Tuzli je podneseno 18 referata o kojima se razvila vrlo živa diskusija.

U Bos. Šamcu (u selu Pisari) ljekari Doma zdravlja su posjetiocima prikazali više oboljelih lica i upoznali ih sa prilikama domaćinstava (i u bližoj okolini) kako žive i rade.

Na kraju ovoga naučnog skupa izdate su preporuke zdravstvenim službama onih

područja u našoj zemlji gdje se javlja endemska nefropatija, koji treba da posluže kao smjernice za budući rad, sadrže:

- kriterijume za dijagnostiku oboljenja na terenu, u dispanzerima, bolnicama i u klinikama;
- osnovne principe liječenja oboljelih u raznim fazama bolesti;
- režim ishrane, sposobnosti za rad, rekreaciju oboljelih, potrebe i indikacije za banjskim liječenjem;
- indikacije za upotrebu vještačkog bubrega i peritonijalne dijalize;
- indikacije za transplantaciju bubrega;
- probleme imunologije;
- prioritete i ispitivanja etiologije u agensima žive i nežive prirode;
- preventivne mjere nespecifične prirode koje se za sada mogu preporučiti u borbi protiv ove bolesti.

Moramo da naglasimo da su pretstavnici zdravstvene službe i društveno-političkih organizacija veoma mnogo učinili da ovaj skup vrlo dobro uspije, da su učesnici vrlo gostoljubljivo primljeni i da je kroz sredstva masovnih informacija šira javnost upoznata sa stepenom dostignuća do kojih je nauka došla u poznavanju problema endemske nefropatije i, na kraju, da je i na taj način izražena spremnost akademija nauka i umjetnosti naše zemlje da povežu naučnu djelatnost sa potrebama prakse.

Sva predavanja održana na ovom stručno-naučnom skupu štampana su u časopisu „Acta Medica Saliniana“, Tuzla, broj 2/XII/1976.

Odbor za prirodne resurse

PRVI KOLOKVIJ O PRIRODNIM RESURSIMA BOSNE I HERCEGOVINE

Pored individualnih radova pojedinih članova Akademije koji tretiraju problematiku prirodnih resursa najznačajnija akcija Odbora bila je organizovanje *Prvog kolokvija o prirodnim resursima BiH* koji je održan 26. maja 1975. godine na kome je održano 8 referata.

U obradi referata uzeli su učešća kolektivno svi članovi pomenutih grupa a oni su obrađivali:

— u v o d n i referat (akademik R. Jovanović) dao je preglednu sliku uopšte o problematici resursa sa posebnim osvrtom na prirodne resurse Bosne i Hercegovine i njihov značaj za našu privredu sa naučnoistraživačkog aspekta;

— Grupa za *kaustobiolite* (dopisni član I. Soklić i saradnici) dala je pregled stanja ugljeva i nafte u Bosni i Hercegovini sa globalnom ocjenom o njihovom značaju za privredu naše Republike;

— Grupa za *vodne resurse* (dopisni član S. Mikulec i saradnici) dala je pregled vodnog bogatstva Bosne i Hercegovine;

— Grupa za *nemetale* (akad. R. Jovanović i saradnici) u svom referatu obratila je pažnju na veoma važnu problematiku nemetala i njihov značaj za našu prerađivačku industriju kao prirodni građevinski i ukrasni kamen;

— Grupa za *metale* (akad. K. Kapetanović i saradnici) ocjenila je opšte stanje nalazišta metala Bosne i Hercegovine i aktuelnu problematiku na istraživanju ovih sirovina;

— Grupa za *zemljište* (akad. M. Ćirić) dala je prikaz stanja i perspektive istraživanja zemljišta Bosne i Hercegovine;

— Grupa za *biljni svijet* (akad. P. Fukarek) dala je bilans prirodnih resursa biljnoga svijeta Bosne i Hercegovine, a

— Grupa za *životinjski svijet* (dopisni član T. Vuković i saradnici) iznijela je takođe pregled životinjskih populacija kao privredno važnih resursa Bosne i Hercegovine.

Na taj način prvi put dat je sumarni pregled stanja prirodnih resursa Bosne i Hercegovine izuzimajući tematiku čovjeka i vazduha.

Kolokviju je prisustvovao veći broj društveno-političkih i stručnih radnika od kojih je dobar dio uzeo učešća u pismenoj i usmenoj diskusiji, koji su pozdravili ovu akciju Akademije a zatim dali korisne predloge o ulozi i mjestu Akademije u okviru općih napora na rješavanju ove kompleksne problematike.

Referati kao i cjelokupni rad Kolokvija sa zaključcima biće štampan u posebnoj svesci kao edicija Akademije.

Kao drugi važan zadatak rada Kolokvija izrađen je Srednjoročni plan rada po komisijama za 1976—1980.g. kao i plan rada za 1977. g.

Komisija za istoriju književnosti Bosne i Hercegovine

NAUČNI SKUP

KNJIŽEVNOST BOSNE I HERCEGOVINE U SVJETLU DOSADAŠNJIH STUDIJA

Komisija za izradu Istorije književnosti Bosne i Hercegovine je organizovala dvodnevni naučni skup (održan 27. i 28. maja 1976. godine) sa temom *Književnost Bosne i Hercegovine u svjetlu dosadašnjih studija*, čiji je cilj bio sagledavanje dosadašnjih studijskih radova koji se odnose na istoriju književnosti Bosne i Hercegovine i utvrđivanje prave slike studija i sintetičkih radova o bosanskohercegovačkoj književnoj istoriji, od srednjeg vijeka do naših dana. Osim toga, zadatak ovoga Skupa bio je upoređivanje rezultata ranijih istraživanja sa našim savremenim saznanjima, idejnim i estetskim, što treba da posluži kao korisna predradnja za pisanje moderne istorije bosanskohercegovačke književnosti.

Učesnici ovoga Skupa saslušali su dvadesetak naučnih priloga — referata i saopštenja, u kojima su prikazani i ocijenjeni radovi gotovo svih autora koji su se dosad bavili pitanjima i problemima književne istorije Bosne i Hercegovine (Dragutin Petrović, Vladimir Čorović, Hamdija Kreševljaković i dr.).

Izuzev nekoliko referata, naročito onih koji se odnose na starije periode, koji su svojom sadržinom iskliznuli iz opće tematske koncepcije, skup je u cjelini uspio, jer je većinom svojih referata bio u zadanoj temi. Osim toga, ukazano je na metodska iskustva i promašaje ranijih izučavalaca bosanskohercegovačke književnosti i, može se reći, zauzet je naučno-kritički stav prema njima: otvoreni su problemi i ukazano na mogućnosti našeg pristupa ovoj materiji. Najzad, a to je vrlo važno, pokazano je da izučavanje bosanskohercegovačke književnosti ne počinje od nas, nego od prije gotovo sto godina.

Materijali sa ovoga Skupa (referati, saopštenja, kao i diskusija) biće objavljeni u posebnoj ediciji Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

Komisija za istoriju naroda Bosne i Hercegovine

STRUČNO-NAUČNA RASPRAVA O KARAKTERU OSMANSKOG DRUŠTVENOG PORETKA

U okviru priprema na izradi Istorije naroda Bosne i Hercegovine održan je dana 3.

juna 1976. stručni sastanak saradnika na kojem se raspravljalo o *karakteru osmanskog društvenog poretka*. To je jedan od problema o kojem se mišljenja razilaze, pa je ovaj sastanak i organizovan da bi se postojeća mišljenja koliko toliko uskladila. Problem je od interesa za proučavanje ne samo osmanskog nego i drugih perioda istorije Bosne.

Uvodno izlaganje u pismenoj formi priopćio je predsjednik Komisije akademik Branislav Đurđev, a pismenu komunikaciju o razlikama između osmanskog i zapadno-evropskog feudalizma sekretar Muhamed Hadžić.

Đurđev je raspravio pitanje *da li je osmanski poredak sam po sebi, sa timarskim sistemom u agrarnim odnosima, feudalni poredak i da li se u Bosni i Hercegovini pod turskom vlašću u XV i XVI, pa i XVII vijeku može govoriti o muslimanskoj feudalnoj klasi*. Dolazi do zaključka da se spahijski vojnički stalež po tome kako raspolaže zemljišnim posjedom i po tome kako se u društvu izražava ne može oglasiti izgrađenom feudalnom klasom, kao što je to feudalna klasa u zapadnim zemljama, iako se može dopustiti da se sami odnosi između spahije i raje mogu nazvati feudalnim. Naročito se ne može klasično osmansko uređenje kao cjelina uporediti sa uređenjem u evropskim feudalnim državama. Dalje Đurđev smatra da nema opravdanja da se spahijski red u Bosni i Hercegovini u XV i XVI vijeku, pa i u XVII vijeku, usprkos tome što u njemu daleko preovlađuju domaći muslimani, naziva domaćom muslimanskom feudalnom klasom.

U diskusiji su sudjelovali Branislav Đurđev, Nedim Filipović, Rade Petrović, Adem Handžić, Ilija Hadžibegović, Alija Bejtić i Muhamed Hadžić.

Akademik Nedim Filipović opširno je govorio o pitanju *čifluka*. Ukazuje da se osmanski sistem u svome klasičnom vidu ispoljio kao *timar*, dalje kao *seljačka baština* koja se nalazila u jednoj feudalnoj sprezi, pa su i *timar i seljačka baština bili javno-pravnog karaktera, te kao čifluk koji je implicirao određnu privatno-pravnu dimenziju*. Posebno se osvrnuo na *evoluciju hasa zemlje*.

Komisija za filozofiju, sociologiju i politologiju

SAVJETOVANJE OSNOVNE VRIJEDNOSTI SOCIJALISTIČKOG SAMOUPRAVNOG DRUŠTVA

Javni skup odnosno savjetovanje na kome je verificiran teorijskometodološki pristup istraživanju, izvršen izbor 15 saradnika ovog projekta sa kojima je načelno utvrđena podjela rada održan je krajem maja. Očekuje se odluka o finansiranju ovog istraživanja.

Projektom rukovodi Komisija Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine za filozofiju, sociologiju i politologiju.

Cjelokupan naučnoistraživački rad na ovom projektu povjerava se posebno instituciji, koja više od deset godina radi na istraživanju vrijednosti i to na jugoslovenskom i na međunarodnom nivou (SAD, Indija, Poljska, Jugoslavija) — Institutu za društvena istraživanja Fakulteta političkih nauka u Sarajevu.

U ovom istraživanju nismo predvidjeli organizovanje istraživačkog rada vlastitim snagama Akademije, nego u Institutu za socijalna istraživanja Fakulteta političkih nauka u Sarajevu. Nakon operacionalizacije naučnoistraživačkih instrumenata ovog projekta predviđeno je održavanje naučnog skupa posvećenog osnovnim vrijednostima socijalističkog društva, odnosno verifikaciji rezultata pojedinačnog i kolektivnog istraživanja članova i saradnika angažovanog tima.

STRUČNO-NAUČNI SASTANAK
ZDRAVLJE I PRIRODNA SREDINA U BOSNI I HERCEGOVINI

U organizaciji Akademije ovaj stručno-naučni sastanak je održan 23. i 24. decembra 1976. godine, koji je pripremio Odbor za zaštitu prirodne sredine u saradnji sa odjeljenjem medicinskih nauka Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Pripremu i rad ovoga sastanka sproveo je akademik Jakob G a o n.

Organizacioni odbor ovoga skupa sačinjavali su: akademik Jakob G a o n, akademik S. H u k o v i ć, dopisni član T. V u k o v i ć, doc. dr, H. K a p e t a n o v i ć i prof. dr. M. D ž u m h u r.

U 18. održanih predavanja izloženi su problemi: *zagađenja vazduha, vode, tla, nesreća i profesionalnih bolesti* u industriji, problemi *buke, kontaminiranosti životnih namirnica*, a obrađeni su i ostali vidovi štetnih uticaja spoljne sredine na zdravlje čovjeka. Nastojalo se je da predavači u svom izlaganju daju osvrt na prilike u našoj Republici i da istovremeno iznesu mišljenja o načinu njihovog rješavanja.

U toku oba radna dana više diskutanata su izložili svoja zapažanja i svoja iskustva iz Sarajeva, Tuzle, Zenice i Mostara i iz ostalih područja naše Republike kao i iz drugih područja naše zemlje.

O ovoj problematici i o održanim predavanjima javnost je blagovremeno obavještena putem radio-televizije i štampe.

Usvojeni su i donešeni odgovarajući z a k l j u č c i čijim sprovođenjem treba da se spriječi dalje zagađivanje prostora u kojem živi stanovništvo Bosne i Hercegovine.

Da je ovaj skup veoma dobro uspio dokaz je i u stalnom interesiranju pojedinih zdravstvenih radnika i zdravstvenih ustanova da se kompletan materijal ovog naučno-stručnog sastanka što prije publikuje. Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine će u posebnoj ediciji te materijale objaviti.

Komisija ekonomista

INFORMATIVNO-STRUČNI SASTANAK:
„BOSNA I HERCEGOVINA U SPOLJNOJ TRGOVINI JUGOSLAVIJE“

Odjeljenje društvenih nauka ANUBIH načelno je prihvatilo prijedlog Stjepana Lovrenovića da se u drugoj polovici 1975. godine priđe i izradi naučni projekat pod naslovom: „Bosna i Hercegovina u spoljnoj trgovini Jugoslavije“.

Za tu svrhu, na prvom mjestu, postavljeni su slijedeći okviri za obradu predložene teme:

— Izvoz-uvoz: fizička struktura (vrste proizvoda), vrijednosni (devizni) efekat, problemi u vezi s tim.

— Pravci kretanja izvoza-uvoza: strana tržišta-zemlje.

— Nosioci izvoza-uvoza: privredne organizacije unutar Republike i izvan Republike.

— Problematika spoljne trgovine: operativna organizacija (finansijska osposobljenost, tehnička i kadrovska opremljenost, mogućnosti proizvodne i poslovno-finansijske saradnje s inostranim preduzećima, racionalnost i efikasnost), regulativna organizacija, mjesto i uloga Privredne komore Bosne i Hercegovine.

— Zaključak.

Da bi se utvrdila društvena opravdanost obrade ove teme, ispitale mogućnosti okupljanja saradnika za ovaj posao, a zatim prišlo izradi neophodnog naučnog projekta,

Odjeljenje društvenih nauka smatralo je korisnim da se u Akademiji organizira jedan informativno-stručni sastanak na kome bi se dobili odgovori na ova, a i neka druga pitanja.

Sastanak je održan 29. IV 1976. godine a prisustvovali su mu stručnjaci iz brojnih izvozno-uvoznih preduzeća, državnih organa i ustanova: Energoinvest, Feroelektro, UNIS, Šipad, Union-Impeks, Soda-So, Farmes, Bosna-Folklor, Bosna-Auto, Hidrogradnja, Privredna komora BiH., Zavod za privredno planiranje BiH., Narodna banka BiH., Ekonomski fakultet u Sarajevu, Ekonomski institut u Sarajevu.

Na ovom sastanku prisutni su opširnije upoznati s tematikom planiranog rada, pa je zatim otvorena diskusija nakon koje je jednoglasno potvrđena aktuelnost i društvena opravdanost izučavanja i obrade citirane teme. Istovremeno prisutni su izrazili svoju spremnost da kao saradnici učestvuju u ovome poslu.

Nakon obavljenih prednjih pripremnih radova Odjeljenje društvenih nauka predložilo je Predsjedništvu ANUBiH da prednju temu unese u srednjeročni plan rada Akademije (1976–1980), što je i prihvaćeno, a dr Stjepan Lovrenović zadužen da u svojstvu nosioca projekta izradi naučni projekat za obradu ove teme i s njime učestvuje, uz podršku Akademije, na konkursu Zajednice za naučni rad BiH. radi dobivanja potrebnih novčanih sredstava za obavljanje ovoga posla.

3. SJEDNICE PREDSJEDNIŠTVA I IZVRŠNOG ODBORA AKADEMIJE

Predsjedništvo i Izvršni odbor rukovodili su poslovima Akademije između dva zasjedanja Skupštine. U ovom periodu Predsjedništvo je održalo pet, a Izvršni odbor osam sjednica.

Predsjedništvo je na svojim sjednicama razmatralo najviše načelna i opća pitanja koja se tiču rada Akademije u cjelini. Pošto je donesen novi Zakon o Akademiji nauka i umjetnosti BiH, Predsjedništvo je donijelo određene odluke koje se odnose na usklađivanje rada Akademije sa novim Zakonom. U istom smislu razmatrano je i mjesto ove Akademije u odnosu na Zakon o udruženom radu koji se tokom godine pripremao u SRBiH.

Znatan dio poslova Predsjedništva bio je vezan za preispitivanje rada odjeljenja i za njihovo usmjeravanje u pravcu smjernica koje su donesene još 1975. godine. U ovom okviru su slijedile i sugestije za izradu definitivne verzije Srednjoročnog plana Akademije, čije je donošenje bilo usporeno zbog principijelnih rasprava oko uloge Akademije i njenih tijela u naučnoj politici. Predsjedništvo se posebno bavilo razmatranjem procesa rada u nekim komisijama kao što su one koje rade na: Istoriji naroda BiH, Istoriji književnosti BiH, Istoriji umjetnosti BiH, Prirodnim resursima BiH, projektima Medicinskog odjeljenja i sl.

Predsjedništvo je dosta pažnje posvetilo pripremama proslave *25-godišnjice Naučnog društva i Akademije nauka i umjetnosti BiH*. U tom smislu date su osnovne smjernice. Formiran je Organizacioni odbor proslave i praćene sve pripreme. Proslava je održana 11. i 12. novembra 1976. god. s tim što je prvi dan održana *Svečana sjednica*, a drugog dana održan je Naučni skup koji je sa 9 referata bio posvećen razmatranju stanja u pojedinim naučnim oblastima u BiH. (Detaljni podaci o proslavi biće objavljeni u posebnoj ediciji Akademije u 1977. godini).

Predsjedništvo se u 1976. godini bavilo i određenim kadrovskim i materijalnim pitanjima koja su u vezi sa redovnim radom Akademije.

Izvršni odbor Predsjedništva je pripremao materijal za sjednice Predsjedništva, sa mišljenjem o svim problemima o kojima je Predsjedništvo raspravljalo. Pored toga, Izvršni odbor je rješavao čitav niz pitanja koja se tiču izdavačke djelatnosti, saradnje sa institucijama i organizacijama, unutarnje organizacije posla, finansijskih i sličnih pitanja.

Članovi Izvršnog odbora su posebno vodili brigu o pojedinim sektorima rada i o pitanjima koja su im bila povjerena.

ZAKLJUČCI

sa 1. sjednice Predsjedništva Akademije nauka
i umjetnosti Bosne i Hercegovine,
održane 20. januara 1976.

Prisutni: Edhem Čamo, Kemal Kapetanović, Vojo Dimitrijević, Alojz Benac, Vojislav Spaić, Hamdija Čemerlić, Aleksander Trumić, Miroslav Varadin, Midhat Šamić, Milivoje Ćirić, Seid Huković i Ernest Grin.

Odsutni: akademik Jahiel Finci.

DNEVNI RED:

1. Analiza izdavačke djelatnosti Akademije;
2. Razmatranje plana rada Akademije za period 1976—1980. godine;
3. Priprema godišnje skupštine Akademije, i
4. Tekući zadaci

Ad. 1. — Predsjednik Odbora za izdavačku djelatnost, akademik M. Varadin dao je u svom uvodnom izlaganju kraći analitički osvrt koji se odnosi na izdavačku djelatnost Akademije. Kao osnov ovom izlaganju poslužili su podaci za analizu o izdavačkoj djelatnosti Akademije, koju je izradila stručna služba Sekretarijata Akademije.

U svom izlaganju akad. Varadin je istakao da je u posljednje dvije godine publikovano 8 sveski „Radova“, 5 — „Djela“, 1 — „Građa“, 5 — „Posebnih izdanja“, 2 — „Godišnjaka“ i 4 — sveske „Ljetopisa“ što predstavlja visok obim izdavačke djelatnosti. Posebno je naglasio da se među autorima pojavljuje 54 člana Akademije, 20 saradnika i 124 ostalih, odnosno da je u ediciji „Radovi“, kao specifičnoj (redovnoj) publikaciji odjeljenja, broj autora — članova Akademije najviše zastupljen (42), a od 65 radova samo ih je 16 cjelovitih od 20 autora izvan Akademije. Nastavljajući svoje izlaganje akademik Varadin ukazao je na podatak o broju radova i autora u ediciji „Posebna izdanja“, tj. da se u ovoj ediciji svojim referatima predstavljaju brojni naučni i stručni radnici, učesnici simpozijuma, kolokvijuma, savjetovanja i drugih sličnih skupova, koji su najvećim dijelom izvan Akademije.

Dajući kompleksan osvrt na izdavačku djelatnost akad. Varadin je ukazao i na potrebu izmjene Odluke o visini autorskih i drugih honorara, s obzirom na prevaziđenost važeće Odluke sa aspekta visine honorara, zatim aktuelizacije pitanja ugovorenih a nepredatih rukopisa, bez obzira iz kojih se sredstava finansiraju, odnosno i onih rukopisa koji, po planovima organizacionih jedinica Akademije, nisu do danas završeni.

U svom rezimeu akademik Varadin je ukazao i na problem recenzija o naučnim radovima koji se objavljuju u Akademijinim edicijama, kao i na pitanje formiranja posebnih sveski po naučnim oblastima za ediciju „Radovi“.

Iz izlaganja akad. Varadina i diskusije mogu se izvesti zaključci:

a) da neke od naših svezaka „Radova“ imaju karakter omnibus časopisa, zbog čega je njihova upotrebljivost ograničena, pa bi trebalo nastojati da se, po mogućnosti, pojedini brojevi posvećuju samo određenoj problematici ili naučnoj disciplini;

b) da se u Sarajevu izdaju mnogi stručni časopisi pa bi trebalo izvršiti usporedbu sadržaja Akademijinih izdanja sa ovakvim časopisima;

c) „Radovi“ pojedinih odjeljenja relativno slabo odražavaju istraživanja koja se vrše u vezi sa Srednjoročnim planom Akademije, zbog čega bi u buduće trebalo smanjivati ovaj disparitet, pa bi i radovi postali privlačniji;

d) kako u „Ljetopis“ ulaze skraćene verzije, odnosno zaključci sa sjednica odjeljenja, bilo bi svrsishodno da se i skraćene verzije (rezimeji) unose u zapisnik i na taj način objavljuju u „Ljetopisu“;

e) da se pri utvrđivanju izdavačke politike vodi računa da Akademija ne postane izdavačka kuća za vanjske autore, a ako odjeljenje donese odluku o štampanju radova jednog od ovih autora, da se u zapisniku odjeljenja da obrazloženje šta uslovljava ovakvu odluku.

f) da se razmotri pitanje svrsishodnosti sakupljanja radova od pojedinih autora da bi se formirala sveska i, u vezi s tim, razmotriti pitanje štampanja aktuelnih radova u vidu separata i njihovog naknadnog povezivanja u sveske edicije, kako bi se izbjeglo prolongiranje rokova objavljivanja, usljed čega prilozi u edicijama gube u svojoj aktuelnosti;

g) da se preduzmu mjere za poboljšanje jezičkog kvaliteta rezimea pisanih na stranom jeziku;

h) da odjeljenja razmotre pitanje prikazivanja odnosa kritike Akademijinih izdanja u odgovarajućim časopisima i sredstvima javnog informisanja i daju o tome svoje prijedloge;

i) da se visina autorskih honorara za radove objavljene u Akademijinim edicijama uskladi sa visinom autorskih honorara koje isplaćuju ostale akademije u SFRJ.

Rezimirajući diskusiju koja je proizišla iz datih podataka za analizu o izdavačkoj djelatnosti, na prijedlog predsjednika, Predsjedništvo je

ZAKLJUČILO

Da se prihvati analiza koju je dao predsjednik Odbora za izdavačku djelatnost s tim da se analitički materijal sa ovim zapisnikom dostavi svim odjeljenjima na razmatranje i predlaganje određenih mjera za sljedeću sjednicu Predsjedništva.

Ad.2. — Akademik K. Kapetanović je u uvodnom izlaganju naglasio da u pogledu izrade srednjoročnog plana Akademije i dalje postoje znatne poteškoće, pošto se iz materijala koji su dostavila odjeljenja teško može izraditi plan. On je istakao da se uz posebne napore, a na bazi dosadašnjeg iskustva, iz datog materijala može izraditi godišnji plan, ali ne i plan za period 1976—1980. godine.

Da srednjoročni plan Akademije ne bi bio predimenzioniran i da ne bi predstavljao zbir nerealnih želja, Predsjedništvo je

ZAKLJUČILO

Da se pristupi izradi novog srednjoročnog plana Akademije najkasnije do kraja I polugođa ove godine.

Da odjeljenja temeljito proanaliziraju prijedlog Odbora za koordinaciju naučnog rada (koji im je dostavljen) i da se na osnovnim tezama koje je utvrdio ovaj Odbor zasniva novi srednjoročni plan.

Teze pomenutog Odbora tretirati globalnim, a u plan unijeti one aktivnosti koje Akademija može realizirati u narednom periodu, pri čemu nije relevantno iz kojih će se izvora finansirati ta aktivnost.

U planu predvidjeti organizovanje potrebnog broja simpozijuma, te, po mogućnosti, unijeti i neke pojedinačne teme na kojima rade članovi Akademije koje su komplementarne u odnosu na plan.

Ad.3. — Razmatrajući pitanja pod ovom tačkom dnevnog reda, Predsjedništvo je

ZAKLJUČILO

Da se redovna skupština Akademije održi 18. marta 1976. godine sa sljedećim dnevnim redom:

1. Razmatranje izvještaja o radu i finansijskom poslovanju Akademije u 1975. godini;

2. Usvajanje Završnog računa Akademije za 1975. g.;

3. Donošenje plana rada i finansijskog plana Akademije za 1976. godinu;

4. Pitanja i prijedlozi.

Da se koncem maja 1976. godine održi i Vanredna skupština Akademije na kojoj bi se donio novi statut i utvrdili osnovi za srednjoročni plan Akademije

Ad.4. — Razmatrajući pitanja pod ovom tačkom dnevnog reda, Predsjedništvo je

ZAKLJUČILO

a) Da se od Instituta za termo-mehaniku pribave podaci koliko sredstava treba obezbijediti za realizaciju projekta „Simultani prenos toplote i mase i primjenu na filmsko tečenje vode u rashladnim tornjevima tehnološke vode“ na bazi saradnje sa Nacionalnom akademijom nauka USA, koliko će trajati rad na realizaciji ovog projekta, kao i koliko vremena treba obostrano boraviti (u SFRJ i SAD) u toku godine radeći na ovoj realizaciji.

b) Pismeno urgirati kod nosilaca tema da najkasnije do 31. decembra 1976. godine dostave pravdanje za avans po tema na koje se finansiraju iz Fonda za naučno-istraživački rad (akademik Hajrudin Hadžiselimović i prof. dr Ešref Sarajlić).

c) Da Odjeljenje za medicinske nauke još jedanput preispita svoju aktivnost u radu Međuakademijskog odbora za ishranu stanovništva i najhitnije predloži mjere za oživljavanje rada ovog Odbora.

d) Predsjedništvo usvaja prijedlog Odbora za prirodne resurse, od 11. XII 1975. godine, da akademik Julije Hahamović zastupa ovaj Odbor na savjetovanju „Otpaci-sirovine“ koje se održava u Opatiji od 2—10. februara 1976. godine.

e) Predsjedništvo usvaja prijedlog Odjeljenja društvenih nauka da se prof. Gašparević ponovo angažuje u radu Međuakademijskog odbora za geografski lingvistički atlas, s tim da se sredstva za ovo angažovanje obezbijede iz Fonda za naučnoistraživački rad.

Z A K L J U Č C I
sa 2. sjednice Predsjedništva Akademije
nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine
održane 18. marta 1976. godine

Prisutni članovi: Edhem Čamo, Kemal Kapetanović, Vojo Dimitrijević, Alojz Benac, Midhat Begić, Aleksander Trumić, Midhat Šamić, Vojislav Spaić, te sekretar Sekretarijata Akademije Muhidin Sulejmanpašić.

DNEVNI RED:

1. Tekuća pitanja

Razmatrajući ova pitanja Predsjedništvo je

Z A K L J U Č I L O

a) Da se zatraži od Odjeljenja medicinskih nauka da na Skupštini Akademije umjesto umrlog akademika Ernesta Grina predloži za izbor u Predsjedništvo predstavnika iz reda svojih članova.

b) Da se ispred Akademije u Inicijativni odbor za formiranje bio-bibliografskog leksikona imenuju Derviš Sušić, dopisni član, i dr Muhamed Hadžijahić, viši naučni saradnik.

c) Da se predloži Skupštini Akademije da izmijeni, odnosno dopuni Odluku o visini mjesečnih nagrada članova Predsjedništva Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, redovnih i vanrednih članova i rukovodilaca organizacionih jedinica Akademije u tom smislu, što će se obustaviti isplata ove nagrade onim članovima koji borave duže od 6 mjeseci izvan zemlje.

d) Da se otvori novo radno mjesto sa srednjom stručnom spremom u Računovodstvu Akademije, kao i da se iz ukupnih prihoda Akademije obezbijede posebna sredstva u fond ličnih dohodaka za isplatu ovog radnog mjesta.

Z A K L J U Č C I
sa 3. sjednice Predsjedništva Akademije nauka
i umjetnosti Bosne i Hercegovine,
održane 6. maja 1976. godine

Prisutni akademici: Edhem Čamo, Kemal Kapetanović, Alojz Benac, Vojo Spaić, Miroslav Varadin, Milivoje Ćirić, Seid Huković, Hajrudin Hadžiselimović, Midhat Šamić, Midhat Begić, Hamdija Čemerlić i sekretar Sekretarijata Muhidin Sulejmanpašić.

Odsutni akademici: Aleksander Trumić, Jahiel Finci, Vojo Dimitrijević.

DNEVNI RED:

1. Razmatranje Odluke o visini dnevnica za službena putovanja,

2. Razmatranje Odluke o visini mjesečnih nagrada članova Predsjedništva Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, redovnih i dopisnih članova i rukovodilaca organizacionih jedinica Akademije,

3. Donošenje Odluke o visini autorskih i drugih honorara u izdavačkoj djelatnosti,

4. Razmatranje Dogovora o djelokrugu i postupku usvajanja tekstova za Istoriju naroda BiH,

5. Donošenje Pravilnika o organizaciji i radu Komisije za izradu istorije umjetnosti Bosne i Hercegovine,

6. Izvještaj o izvršenju srednjoročnog plana,

7. Tekuća pitanja

Ad.1. — Razmatrajući Odluku o visini dnevnica za službena putovanja, koju je donio Izvršni odbor, Predsjedništvo je

ZAKLJUČILO

da su dnevnice utvrđene u Odluci realne jer se kreću u okviru stavova Koordinacionog odbora za praćenje primjene društvenog dogovora o osnovama samoupravnog utvrđivanja odnosa u sticanju i raspoređivanju dohotka i raspodjeli sredstava za lične dohotke.

Ad.2. — Po ovoj tač. dnevnog reda Predsjedništvo je

ZAKLJUČILO

Usvaja se prečišćeni tekst Odluke o visini mjesečnih nagrada članova Predsjedništva Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, redovnih i dopisnih članova i rukovodilaca organizacionih jedinica Akademije, koju po odluci skupštine Akademije od 18. marta 1976. god. donosi ovo Predsjedništvo.

Ad.3. — S obzirom da su sve jugoslovenske akademije utvrdile nove iznose autorskih honorara, ukazala se potreba da na identičan način postupi i naša Akademija. Razmatrajući prijedlog odluke koju je pripremio Izvršni odbor i imajući u vidu stavove Odbora za izdavačku djelatnost, Predsjedništvo je

ZAKLJUČILO

Usvaja se Odluka o visini autorskih i drugih honorara u izdavačkoj djelatnosti Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Ad.4. — Razmatrajući pitanje organizacije rada Komisije za istoriju naroda Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo je

ZAKLJUČILO

Podržava se tekst i stavovi izneseni u Sporazumu o djelokrugu redakcija i postupku usvajanja tekstova za Istoriju naroda Bosne i Hercegovine.

Ad.5. — Po ovoj tač. dnevnog reda Predsjedništvo je

Z A K L J U Č I L O

Usvaja se Pravilnik o organizaciji i radu Komisije za izradu istorije umjetnosti Bosne i Hercegovine, koji je kao prijedlog dostavio Izvršni odbor.

Ad.6. — Akademik Kemal Kapetanović je u svojstvu predsjednika odbora za koordinaciju naučnog rada u sažetom izlaganju ukazao na neka karakteristična pitanja koja proističu iz Izvještaja o izvršenju Srednjoročnog plana Akademije.

Predsjedništvo je razmatrajući pitanje izvršenja Srednjoročnog plana Akademije

Z A K L J U Č I L O

Prihvata se Izvještaj o izvršenju Srednjoročnog plana Akademije, koji je podnio Odbor za koordinaciju naučnog rada, s tim što se preporučuje svim odjeljenjima da ga u svom djelokrugu razmotre i eventualne prijedloge dostave ovom Odboru. Na temelju prijedloga odjeljenja Odbor će u sažetoj formi izraditi tekst izvještaja i inkorporirati ga kao predgovor novom Srednjoročnom planu Akademije.

Ad.7. — Razmatrajući tekuća pitanja Predsjedništvo je

Z A K L J U Č I L O

a) Da sekretari odjeljenja pripreme odgovarajuće tekstove za umrle članove Akademije u 1975. godini koji će ući u Ljetopis za tu godinu.

b) Predsjedništvo smatra da bi pitanje objavljivanja podataka o radu članova Akademije izvan okvira Akademija i sadržaja svih njihovih radova u Ljetopisu trebalo, za sada, odgoditi i da bi to pitanje trebalo riješiti u okviru Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ.

c) Predsjedništvo potvrđuje izbor dopisnog člana Muhameda Riđanovića za novog člana Odbora za biblioteku i dokumentaciju.

Isto tako Predsjedništvo potvrđuje izbor akademika Aleksandera Trumića i Josipa Baća, te dopisnih članova Stjepana Mikuleca i Muhameda Riđanovića za članove Komisije za vodoprivredu Odbora za prirodne resurse.

d) Predsjedništvo je razmatralo problem smještaja Komisije za etnomuzikologiju i angažovanje jednog stalnog saradnika u toj Komisiji i stalo na stanovište da, za sada, prostorne i materijalne mogućnosti ne dozvoljavaju ostvarenje ovog zahtjeva.

e) Prihvata se prijedlog kandidata za nagrade AVNOJ-a i ZAVNOBIH-a, koji je predložila Komisija za nagrade i odlikovanja, s tim da se Odjeljenje tehničkih nauka upozna sa stavom Predsjedništva da se među kandidate za nagradu AVNOJ-a uvrsti i akademik Kemal Kapetanović.

f) Da se Predsjedništvu i svakom odjeljenju Akademije obezbijedi po 15.000 dinara na ime kupovine deviza i pokrića prevoznih troškova za putovanja na inostrane kongrese, simpozijume i slične skupove.

Odjeljenja su dužna da pri odlučivanju o korišćenju ovih sredstava prvenstveno

vode računa o tome da li je Akademiji upućen poziv da na ovakve skupove pošalje svog predstavnika.

g) Da se za učešće na Sastanku o problemima endemske nefropatije, koji će se održati 14. i 15. maja u Tuzli, iz finansijskih sredstava Akademije obezbijede putni troškovi samo za ona lica koja su članovi Odbora za nefropatiju.

h) Da se iz Tekuće rezerve Akademije obezbijedi iznos od 10.000 dinara za sufinansiranje onog broja časopisa „Putevi“ koji će u cijelosti biti posvećen životu i radu akademika Vlade Miloševića.

i) Prima se na znanje pismo Inicijativnog odbora za održavanje III simpozijuma za predosmanske i osmanske studije pri Odsjeku za orijentalnu filologiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu i daje podrška da se III simpozij održi 1978. godine u Sarajevu.

Z A P I S N I K

sa 4. sjednice Predsjedništva Akademije,
održane 14. oktobra 1976. godine

Prisutni akademici: Edhem Čamo, Vojo Dimitrijević, Kemal Kapetanović, Alojz Benac, Jahiel Finci, Midhat Šamić, Vojislav Spaić, Hamdija Čemerlić i Seid Huković.

Odustni akademici: Aleksander Trumić, Midhat Begić, Miroslav Varadin i Hajrudin Hadžiselimović.

DNEVNI RED:

- 1) Pripreme za proslavu ND i ANUBiH,
- 2) Finansijski plan Akademije za 1977. g.
- 3) Srednjoročni plan Akademije,
- 4) Tekuća pitanja.

Ad.1. — Predsjednik E. Čamo obavijestio je članove Predsjedništva da pripreme za proslavu teku predviđenim tokom. Spomenica (sastavljena iz VII poglavlja) se već nalazi u štampi kod Novinsko izdavačkog i štamparskog preduzeća „Glas“ iz Banjaluke i biće dovršena do kraja oktobra o.g. Na proslavu će biti pozvani svi članovi Akademije, porodice umrlih članova Akademije, predstavnici ostalih jugoslovenskih akademija, predstavnici društveno-političkih struktura, predstavnici fakulteta, visokih i viših škola, predstavnici kulturnih institucija, te predstavnici komuna i privrede. Zatim je akademik Čamo istakao da će se proslava održati 11 i 12. novembra 1976. godine u sali Doma mladih u Skenderiji. Program obilježavanja 25-godišnjice sastoji se iz dva dijela. Prvi dan — svečani dio programa. Drugi dan — radni dio programa. Svečani dio programa: otvaranje svečanog skupa, pozdravna riječ pokrovitelja, pozdravne riječi predstavnika jugoslovenskih akademija i Naučnog društva Kosova, referat predsjednika ANUBiH Edhema Čame, muzički program i koktel. Radni dio programa: referat potpredsjednika Kemala Kapetanovića, koreferati (7) i diskusija. Akademik Čamo istakao je da će se izložiti samo Akademijina izdanja i primjerci periodike drugih naučnih institucija. Istakao je da ova manifestacija treba da bude smotra naučnog i kulturno-umjetničkog dostignuća u Bosni i Hercegovini. Akademik Čamo je predložio Komisiji za nagrade i odlikovanja ANUBiH da razmotri pitanje koji članovi Akademije zaslužuju da budu predloženi za odlikovanja. Predložio je da Akademija donese Odluku o usvajanju Plakete koju bi Akademija dodjeljivala pojedinim licima kao priznanje za izuzetan doprinos nauci i

kulturi u Bosni i Hercegovini i saradnju sa ANUBiH. Nacrt ove Odluke pripremila bi služba Sekretarijata Akademije, koji bi bio razmotren na sjednici Predsjedništva Akademije. Akademik Čamo zamolio je članove Predsjedništva Akademije da se malo više angažuju oko organizacije i rada ove proslave.

Akademici V. Dimitrijević i J. Finci prihvatili su se da pomognu u izradi pozivnica za proslavu.

Početak mjeseca novembra obrazovaće se grupa za tehničke pripreme proslave.

Ad.2. — Munira Džamastagić, šef računovodstva Akademije, dala je kraće usmeno obrazloženje prijedloga Finansijskog plana Akademije za 1977. godinu.

Akademik K. Kapetanović stavio je primjedbu da se nedovoljno koriste sredstva predviđena Finansijskim planom Akademije za 1976. godinu — stavka za naučnoistraživački rad. S tim u vezi, predložio je da sekretari odjeljenja ovo pitanje postave na sjednicama odjeljenja, što je Predsjedništvo prihvatilo.

Predsjedništvo je nadalje jednoglasno usvojilo prijedlog Finansijskog plana Akademije za 1977. godinu.

Ad.3. — Akademik Kemal Kapetanović govorio je o teškoćama koje su se javljale prilikom izrade Srednjoročnog plana Akademije. S tim u vezi naglasio je da su se odjeljenja trebala držati već ranije utvrđenih principa za izradu Plana. Smatra da se ne može mijenjati koncepcija Plana. Dalje je Kapetanović istakao da Planom treba obuhvatiti sve projekte koji će se raditi u okviru Akademije i oni treba da budu razrađeni po jedinstvenoj koncepciji naučne djelatnosti ANUBiH.

Poslije razmatranja ove tačke dnevnog reda, Predsjedništvo je

ZAKLJUČILO

a) da odjeljenja još jednom pretresu sve projekte i teme koje treba da uđu u Plan Akademije, da ih razrade prema usvojenim principima i dostave Odboru za koordinaciju naučnog rada ANUBiH do kraja oktobra 1976. godine.

b) Između 15. i 20. decembra 1976. godine održaće se skup odjeljenja na kojem će se izvršiti definitivno razmatranje Srednjoročnog plana Akademije.

Ad.4. — U vezi sa razmatranjem ove tačke dnevnog reda, Predsjedništvo je

ZAKLJUČILO

a) u Savjet Univerziteta Sarajevo delegira se akademik Miroslav Varadin, dosadašnji član ovog Savjeta;

b) u Konferenciju Saveza pronalazača, novatora i racionalizatora BiH delegira se, ispred ove Akademije, akademik Vojislav Spaić;

c) u Komisiju za istraživanje u oblasti medicinskih nauka, ispred ove Akademije, delegira se akademik Seid Huković;

d) povodom održavanja naučnog skupa posvećenog obilježavanju 100-godišnjice okupacije BiH formiraće se organizacioni odbor koji će pripremiti program obilježavanja;

e) krajem novembra 1976. godine održaće se zajednički sastanak Predsjedništva Akademije i Komisije za istoriju naroda BiH, u vezi sa izradom istorije naroda BiH;

f) pismeni zahtjev Komisije za istoriju književnosti BiH, za povećanje honorara

predsjedniku ove Komisije i predsjednicima potkomisija se vraća Komisiji da ona ovo pitanje riješi u svojoj nadležnosti i u okviru odobrenih sredstava;

g) potvrđuje se izbor Živka Mikića, dosadašnjeg stručnog saradnika u Centru za balkanološka ispitivanja ANUBiH, kojeg je Odjeljenje društvenih nauka na sjednici održanoj 26. maja 1976. godine izabralo u zvanje višeg stručnog saradnika. Imenovani ima pravo na lični dohodak novog zvanja od 1. juna 1976. godine,

h) u vezi sa štampanjem knjige „Praistorija jugoslavenskih zemalja“ daje se odobrenje o uspostavljanju saradnje sa Izdavačkim preduzećem „Svjetlost“ Sarajevo, s tim da na naslovnoj strani knjige stoji da je izdavač Akademija.

i) Predsjedništvo se saglasilo sa prijedlogom Odjeljenja medicinskih nauka da ovo Odjeljenje bude domaćin narednog sastanka medicinskih odjeljenja jugoslovenskih akademija početkom juna 1977. godine u Jajcu. Prihvata se i predloženi program, a naša Akademija će snostiti troškove koji se odnose na članove Odjeljenja medicinskih nauka ANUBiH.

Z A P I S N I K

sa 5. sjednice Predsjedništva Akademije,
održane 8. novembra 1976.

Prisutni akademici: Edhem Čamo, Kemal Kapetanović, Vojo Dimitrijević, Alojz Benac, Hamdija Čemerlić, Hajrudin Hadžiselimović, Seid Huković, Miroslav Varadin, Midhat Šamić, Jahiel Finci i Milivoje Ćirić.

DNEVNI RED:

1. Tekuća pitanja

Razmatrajući pitanje pod ovom tačkom dnevnog reda, Predsjedništvo je

Z A K L J U Č I L O

Da Odjeljenje za književnost i umjetnost razmotri pitanje osnovanosti kritičkog osvrta na rad dra Malika Mulića „Srpski izvori Pletenija Sloves“ objavljenog u ediciji ove Akademije: Djela, knjiga 1 i da na ovaj rad da kritički osvrt.

4. RAD SAVJETA AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI SFRJ

Vršeći funkciju Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ, Akademija je u naznačenom periodu zaključila ugovor o saradnji sa Akademijom nauka SSSR-a, Akademijom nauka DDR, Akademijom nauka Velike Britanije i Kraljevskim naučnim društvom iz Londona. Pored toga, Akademija je ostvarila vrlo tijesnu saradnju sa Akademijom umjetnosti DDR i Nacionalnom akademijom nauka USA.

U ovoj funkciji Akademija nauka i umjetnosti BiH se ispoljava i kao faktor koji pokreće opšta pitanja naučne i kulturne politike u našoj zemlji, radi na razmjeni iskustava jugoslavenskih akademija, podstiče svestranu saradnju udruženih akademija, organizuje i

koordinira naučne i druge zajedničke poslove, organizuje izdavanje zajedničkih publikacija, inicira osnivanje međukademijskih odbora, upravlja zajedničkim fondovima i sl.

U nastojanju da se obezbijedi koordinacija svih društvenih faktora i deetatiziranih organizacija koje se pojavljuju kao nosioci međunarodne naučne saradnje, Akademija je organizovala sastanak sa predstavnicima Saveznog sekretarijata za inostrane poslove, Saveznog komiteta za nauku i kulturu, Saveznog zavoda za međunarodnu naučnu, prosvjetno-kulturnu i tehničku saradnju, Jugoslavenske komisije za saradnju sa UNESCO-m, Zajednice jugoslovenskih univerziteta i Savjeta republičkih i pokrajinskih samoupravnih zajednica za naučni rad. Na ovom sastanku razmotreni su prijedlozi i utvrđene mjere u cilju jedinstvenijeg istupanja na planu međunarodne naučne saradnje, kako bi se izbjegli nepotrebni paralelizmi i dupliciteti.

5. ODBOR ZA KOORDINACIJU NAUČNOG RADA

U toku 1976. godine Odbor je održao 3 sjednice i jednu zajedničku sjednicu sa sekretarima Odjeljenja. Na sjednicama su tretirana pitanja vezana za praćenje izvršenja naučnoistraživačkih zadataka Akademije, pripremu Srednjoročnog plana za period 1976–1980. g. i za finansiranje naučnoistraživačkih projekata.

Analizirajući realizaciju Srednjoročnog plana Odbor je posebnu pažnju posvetio razradi formi aktivnosti Akademije. Tako je definisano 6 formi angažovanja Akademije i stvoren kriterij za prikazivanje rezultata u tom smislu.

Odbor je izradio Izvještaj o izvršenju Srednjoročnog plana Akademije. Izvještaj sadrži rezimirani pregled rezultata rada na svih 15 istraživačkih projekata, uzimajući u obzir cjelokupnu aktivnost koja se obavlja kroz:

- naučnoistraživački rad bilo od strane Akademije ili kroz institucije, ali po koncepcijama Akademije
- individualne teme pojedinih članova Akademije koje tretiraju tematiku vezanu uz datu oblast
- naučnoistraživački rad akademika ostvaren van Akademije u organizacijama gdje rade, a koji je vezan za datu tematiku,
- radove naučnika koji nisu članovi Akademije, a koji su objavljeni u publikacijama Akademije i koji se odnose na relevantnu oblast,
- organizovanje naučnih skupova i simpozijuma sa tematikom vezanom za datu oblast,
- učestvovanje predstavnika Akademije na skupovima organizovanim van Akademije ili posvećenim tematici Srednjoročnog plana.

Osim toga, Odbor je dao teze na osnovu kojih odjeljenja, odbori i komisije treba da izrade srednjoročni program rada za period 1976–1980. Na osnovu dobijenih programa rada Odbor je pripremao Srednjoročni plan Akademije.

Odbor je izvršio raspodjelu sredstava Fonda za finansiranje naučnoistraživačkih zadataka i dao pregled utroška sredstava Fonda, a razmatrao je i prijave za konkurs Republičke zajednice za naučni rad za neke projekte koje su odjeljenja svrstala u Srednjoročni plan. Raspravljano je i o ulozi Akademije u ostvarivanju društvenih zadataka Republičke zajednice za naučni rad na osnovu čega je zaključeno da se u Akademiji provede procedura razmatranja projekata u vezi sa fundamentalnim istraživanjima koji pretenduju da Akademija bude korisnik rezultata takvih istraživanja.

Poteškoće u radu Odbora proizlaze iz složenosti problema realizacije naučnoistraživačkog rada. Pojedine naučne discipline imaju svoje specifičnosti, tako da se teško

dolazi do opšte metodologije praćenja i evalvacije dobijenih rezultata. Drugu poteškoću čini prelaz sa individualnog na timski rad, te razrada uloge Akademije kao inicijatora i organizatora, pored karaktera naučnog subjekta.

PRIPREME ZA IZRADU SREDNJOROČNOG PLANA AKADEMIJE (1976 — 1980)

U smislu zaključka sastanka Izvršnog odbora, kome su prisustvovali i sekretari odjeljenja, održanog dana 8. januara 1976. godine, na kome je razmatrana problematika izrade *srednjoročnog plana Akademije za period 1976—1980. godine*, usvojeni su stavovi i sugestije kako da se toj izradi pristupi.

Glavna aktivnost Akademije treba da bude usmjerena ka odabranim oblastima odnosno dugoročnim istraživačkim projektima, koji su bili inicirani u proteklom srednjoročnom planu, a koji su, na bazi stečenih iskustava, pretrpili određene izmjene. Prema najnovijem stanju orijentacije pojedinih odjeljenja, predloženi spisak dugoročnih projekata je sljedeći:

1. Izučavanje i sistematizacija prirodnih resursa BiH
2. Zaštita prirodne sredine
3. Vodoprivreda
4. Istraživanje pravaca razvoja poljoprivrede u brdsko-planinskom području
5. Suzbijanje i proučavanje virusnog hepatitisa
6. Izučavanje kardiovaskularnog sistema
7. Izučavanje malignih neoplazmi
8. Dugoročni ekonomski razvoj SRBiH
9. SRBiH u spoljnoj trgovini Jugoslavije
10. Istorija naroda BiH
11. Istorija književnosti BiH
12. Istorija likovne umjetnosti BiH
13. Progresivna društvena misao u BiH između dva rata
14. Osnovne vrijednosti socijalističkog društva
15. Muzikološka istraživanja
16. Balkanološka istraživanja
17. Lingvistička istraživanja

Za sve ove projekte potrebno je pripremiti tekst koji će ući u srednjoročni plan za period 1976—1980. godine. Osnovne teze za sadržaj toga teksta su sljedeće:

1. Osvrt na dosadašnje aktivnosti i postignute rezultate. Ovo se odnosi na one projekte koji su postojali u proteklom Srednjoročnom planu, dok se kod novih projekata to može izostaviti.

2. Organizacija rada. Ovdje treba navesti kakvo je radno tijelo formirano za rješavanje problematike datoga istraživačkog projekta (odbor ili komisija), dalje kakve postoje podkomisije, radne grupe itd., kako bi se moglo sagledati stepen organizovanosti Akademije na realizaciji datoga projekta.

3. Globalni program aktivnosti za period 1976—1980. godine. Pod globalnim programima aktivnosti podrazumjevaju se sve forme rada i vrste akcija koje Akademija planira u cilju realizacije datoga istraživačkog projekta. Kao orijentacija navode se primjeri o vrsti akcija i to:

a) Vlastiti istraživački rad — znači realizacija ili cijeloga projekta ili njegovih

dijelova vlastitim snagama Akademije.

b) Inicirani istraživački rad sastoji se od istraživačkog rada za koji je postavljen program u Akademiji, a koji se povjerava pojedincima ili institucijama van Akademije.

c) Priprema publikacija o stanju nauke u jednom određenom segmentu relevantnom za dati istraživački projekat (n.pr. u oblasti prirodnih resursa itd.).

d) Verifikacija rezultata drugih istraživanja. Pod drugim istraživanjima se podrazumijevaju istraživanja vršena od strane pojedinaca ili naučnih institucija van Akademije. Tu se Akademija postavlja kao forum za evaluaciju ostvarenih rezultata.

e) Doprinos naučnog politici u određenoj oblasti. Pod tim se podrazumijeva razrada prijedloga koji bi se podnijeli odgovarajućim društvenim, državnim ili privrednim organima kao stav Akademije, a koji se odnosi na usmjeravanje naučnog rada date istraživačke oblasti, odnosno datoga istraživačkog projekta.

f) Održavanje naučnih skupova posvećenih problematici datoga istraživačkog projekta.

g) Doprinos kadrovskoj problematici odnosno jačanju kadrovskog i institucionalnog potencijala datog segmenta nauke vezanog za odgovarajući istraživački projekat.

h) Ostale akcije koje odjeljenjima odnosno radnim tijelima mogu izgledati kao svrsishodne sa ciljem da se unaprijedi dati istraživački sektor koji proizlazi iz konkretnog projekta Srednjoročnog plana.

Sve akcije se u krajnjoj liniji završavaju sa nekom publikacijom. Radi toga je potrebno planirati vrstu i broj publikacija u periodu od 1976. do 1980. godine vezanu za realizaciju datoga istraživačkog projekta. Na bazi globalne politike trebalo bi da proizide konkretan plan rada u 1976. godini. Međutim, plan aktivnosti za 1976. godinu treba pripremiti hitno a pošto će se rad na izradi srednjoročnog plana vjerovatno odvijati u dužem periodu prvog polugodišta 1976. godine, potrebno je voditi računa da se plan rada u 1976. godini uklopi u srednjoročni plan Akademije.

6. IZDAVAČKA DJELATNOST AKADEMIJE

Obim izdavačke djelatnosti vidi se iz slijedeće tabele:

Red. br.	Edicija	Odjeljenje -org. jedin.	Naslov (rad, djelo, prilog)
<i>I – IZIŠLO IZ ŠTAMPE:</i>			
1.	POS. IZDANJA – XXIV/6	Centar BI	Međun. kolokvij „Utvrdjena ilirska naselja”
2.	(detto) – XXV/3	Odj. KU	„Bibliografija radova o narod. književnosti (III)”
3.	(detto) – XXVIII/5	Odj. TN	„Savjetovanje o arhitektonskoj kritici”
4.	GODIŠNJAK – XIV/12	Centar BI	sveska priloga za 1975.
5.	DJELA – LII/5	Odj. KU	M. Šamić, Ličnost i djelo A. Žida u svjetlu njegova dnevnika
6.	LJETOPIS – VII/1974	Predsjedništvo	sveska za 1974. god.

7.	RADOVI	– LIX/16	Odj. PMN	sveska matem. priloga za 1975.
8.	MAKROPROJEKT	– b.b.	Odj. PMN	„Pravci razvoja poljo-privrede u brdsko-planin. područja BiH“
9.	POS. IZDANJA	– XXIX/5	Odj. MN	Međunarodni simpozijum „O botulinusu“
10.	DJELA	– XLIX/29	Odj. DN	I. Voje, Kreditna trgovina u srednjovjekov. Dubrovniku
11.	GRAĐA	– XX/16	Odj. DN	Etnološka građa – 5 priloga
12.	GRAĐA	– XXI/17	Odj. DN	V. Začek, Bosna u tajnim polit. izvještajima F. Zacha iz Beograda (1843-1848)“
13.	GRAĐA	– XXII/18	Odj. DN	G. Čremošnik, Studije za srednjovjekovnu diplomatiku i sigilografiju Južnih Slovena.
14.	SPOMENICA ND I ANU		Predsjedništvo	povodom 25-god. Naučnog društva i 10-god. Akademije
15.	LJETOPIS	– VIII/1975.	Predsjedništvo	sveska za 1975. godinu

// – U ŠTAMPI:

1.	RADOVI	– LX/19	Odj. DN	sveska priloga za 1976. g.
2.	(detto)	– LVIII/4	Odj. TN	sveska priloga za 1976.g.
3.	GODIŠNJAK	– XIII/11	Centar BI	„A. Benac, Sexagenario dicatum“
4.	POS. IZDANJA	– XXVI/7	Centar BI	A. Stipčević, Bibliografija o antičkoj arheologiji Jugoslavije
5.	POS. IZDANJE	– XXX/4	Odj. DN i Međukad. odbor	„Simpozijum o 100 god. ust. u BiH i istočnoj krizi u balkanskim zemljama 1876-1878.“
6.	POS. IZDANJA	– XXX/5	Odj. DN	„Savjetovanje o terminologijama narodne materijalne i duhovne kulture“
7.	(detto)	– XXXII/4	Odj. KU	„Bibliografija radova o narod. književnosti (IV)“
8.	GODIŠNJAK	– XV/13	Centar BI	sveska priloga za 1976. god.

III – U PRIPREMI ZA ŠTAMPU:

1.	RADOVI	– LXI/17	Odj. PMN	sveska priloga iz matematike za 1976.
2.	RADOVI	– LXII/20	Odj. MN	sveska priloga za 1976.
3.	RADOVI	– LXIII/18	Odj. PMN	sveska priloga iz biologije za 1976. god.

7. KOMISIJA ZA ISTORIJU NARODA BIH

Na zajedničkoj sjednici Predsjedništva Akademije i Komisije za istoriju, održanoj 10. februara 1975. godine, na opći zahtjev svih potkomisija, produžen je rok za predaju rukopisa svih šest tomova Istorije do kraja 1976. god. Nakon toga bi Komisija, u svojstvu centralne redakcije, pristupila konačnom usvajanju i redigovanju tekstova.

Do sada su Komisiji predati sljedeći tekstovi:

I tom: tekst koji je napisao pok. Anto B a b i ć jednim dijelom će se uvrstiti u ovaj tom,

III tom: tri poglavlja koja je obradio dr M. H a d ž i j a h i ć: 1) Opći pogled na razvoj bosanskih gradova u XVIII i XIX vijeku do 1878, 2) Gradska privreda, posebno zanati i 3) Obrazovanost kod Muslimana.

IV tom: Mitar P a p i ć, Školstvo u Bosni i Hercegovini 1878–1980.

U 1976. godini završena je monografija o šumarstvu i drvnoj industriji u BiH za vrijeme austro-ugarske opreme, koju je izradio prof. Branislav B e g o v i ć.

Da bi se, u sadašnjoj etapi završavanja rukopisa i njihova usvajanja, riješila određena proceduralna pitanja i postigla potrebna ujednačnost kod izrade tekstova, Komisija je u toku ove godine pripremila Sporazum o djelokrugu redakcija i postupku usvajanja tekstova za Istoriju.

U toku 1976. godine nastavljeno je s održavanjem stručnih sastanaka saradnika, na kojima je vođena diskusija o karakteru feudalizma u Bosni u tursko doba. Uvodno izlaganje podnio je prof. dr B. Đurđev.

8. BIBLIOTEKA AKADEMIJE

U toku 1976. godine nabavljeno je 635 knjiga i 424 godišta periodike, i to:

K n j i g e:

Kupovinom	107 primjeraka
Poklonom	20 primjeraka
Razmjenom	475 primjeraka
Naša izdanja	33 primjeraka

Ukupno:	635 primjeraka
---------	----------------

Časopisi:

Kupovinom	41 godišta
Poklonom	5 godišta
Razmjenom	357 godišta
Naša izdanja	21 godišta
Ukupno:	427 godišta

Biblioteka je na dan 31. XII 1976. godine imala 3414 knjiga i 4.838 godišta periodike. U istom vremenskom periodu uspostavljeno je 10 (deset) novih razmjena publikacija. Danas se razmjena vrši sa 244 institucije, od toga sa 110 u inostranstvu, a sa 134 u zemlji. U razmjenju je poslato 935, na poklon članovima akademija, rukovodiocima i ustanovama 1.945, a na recenziju 65 primjeraka izdanja Akademije.

Putem bibliotečke pozajmice pozajmljeno je 96 knjiga i 106 časopisa. Posredstvom međubibliotečke pozajmice iz Narodne i univerzitetske biblioteke BiH pozajmljeno je 71 knjiga i 11 časopisa, a iz Biblioteke Zemaljskog muzeja 4 broja časopisa.

Pregled primljenih knjiga i časopisa Biblioteke, kao i Biblioteke Centra za balkanološka ispitivanja izašao je za januar — mart, april — septembar, oktobar — decembar 1976. godine.

U istom vremenskom periodu radilo se i na obradi književnog fonda po sistemu univerzalne decimalne klasifikacije.

9. SEKRETARIJAT NAUČNIH I STRUČNIH SLUŽBI AKADEMIJE

Značaj i obim poslova i zadataka Sekretarijata naučnih i stručnih službi Akademije uslovljen je planom i obimom rada Akademije. Radnici Sekretarijata i naučnih službi obavljali su poslove i zadatke koji su proisticali iz osnovne djelatnosti Akademije. S obzirom na ovakav karakter njene osnovne djelatnosti, Sekretarijat naučnih i stručnih službi je u toku izvještajnog perioda izvršio sve pripreme za održavanje Skupštine Akademije i svih sjednica Predsjedništva, Izvršnog odbora, odjeljenja i drugih radnih tijela Akademije, međunarodnih simpozija i stručnih savjetovanja, o čemu je bilo riječi u dijelu izvještaja Predsjedništva i odjeljenja Akademije. Osim navedenih poslova radnici Sekretarijata radili su na izvršavanju zaključaka i odluka organa Akademije i njenih naučnih i stručnih tijela. Sekretarijat je obavljao i poslove koji proizlaze iz djelatnosti Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ, s obzirom da je sjedište Savjeta u našoj Akademiji. Izvršavajući ove zadatke Sekretarijat je predstavljao punkt preko kojeg su se, pored ostalog, obavljali svi poslovi vezani za realizaciju naučnog boravka naučnih radnika Akademije nauka SSSR, Nacionalne akademije nauka USA, Akademije nauka DDR, Akademije umjetnosti DDR, Kraljevskog naučnog društva iz Londona, Britanske akademije nauka, Mađarske akademije nauka i sl. Osim toga, radnici Sekretarijata radili su i na izradi nacrtu izvještaja o radu Akademije, izradi nacrtu finansijskog plana i završnog računa Akademije, nacrtu plana rada Akademije, te obavljali sve administrativne materijalno-finansijske i druge poslove, u vezi sa radom Akademije, odnosno njenih organa, naučnih i drugih radnih tijela.

U ostvarivanju svojih samoupravnih prava Radna zajednica Sekretarijata naučnih i stručnih službi Akademije donijela je Samoupravni sporazum o osnovama i mjerilima za raspodjelu sredstava za lične dohotke, zajedničku potrošnju i druge izdatke i Samoupravni sporazum o sistematizaciji radnih mjesta. Nadalje, Radna zajednica je donijela više odluka i zaključaka u vezi sa stručnim usavršavanjem i obrazovanjem radnika Sekretarijata (sticanje više školske spreme, učenje stranih jezika i sl.).

III. IZVJEŠTAJI O RADU ODJELJENJA (1. I — 31. XII 1976.)

1. IZVJEŠTAJI ODJELJENJA I ORGANIZACIONIH JEDINICA

ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA

U toku 1976. god. Odjeljenje je u više navrata razmatralo mjere koje će unaprijediti djelatnosti koje spadaju u djelokrug Odjeljenja. Ova aktivnost odvijala se u skladu sa Srednjoročnim planom Akademije, čije ostvarivanje je intenzivirano usvajanjem niza projekata, kao i daljom razradom tema iz dugoročnog plana koje se odnose na probematiku iz domena ovog Odjeljenja. Aktivnost u realizovanju plana rada i njegovoj daljnjoj razradi rezultat je angažovanja akademika i ostalih članova, kao i spoljnih saradnika čiji je broj u proteklom periodu povećan i kvalitetno poboljšan. Djelatnost akademika i ostalih članova uporedo s njihovim individualnim naučnim radom odvijao se kontinuirano u radu sjednica ovog Odjeljenja, sjednica komisija, skupova i raznih vidova saradnje sa odgovarajućim naučnim ustanovama i drugim zainteresovanim institucijama. To je doprinijelo i širenju mogućnosti interdisciplinarnog naučnoistraživačkog rada, saradnje i iniciranja daljih konkretnih aktivnosti. Formiranje novih komisija prošle godine je dalo, takođe, dobre rezultate u ovom izvještajnom periodu koji se karakteriše daljim dinamiziranjem aktivnosti Odjeljenja.

U okviru usvojenog, odnosno predloženog naučnoistraživačkog plana za period 1976–1980. godine, Odjeljenje je zauzelo stav da svoju aktivnost usklađuje sa funkcijom Akademije i da obuhvati slijedeće komponente: davanje inicijative, odnosno pomoći, pri izboru pojedinih tema; koordiniranje rada u efikasnijoj organizaciji u izvođenju naučnih projekata i drugih obaveza u oblasti društvenih nauka; doprinos valorizaciji istraživačkih projekata (ukoliko to bude traženo); staranje o uzdizanju naučnih kadrova; izdavanje naučnih publikacija i informisanja javnosti. U vezi sa ovim, Odjeljenje je zaključilo da organizuje više konsultativnih i naučnih skupova koji se odnose na usvojene istraživačke projekte i druga aktuelna pitanja. Odjeljenje će u cjelini pružiti pomoć svojim radnim tijelima kao i radnim tijelima drugih odjeljenja u čijem radu učestvuju članovi ovog Odjeljenja.

Odjeljenje namjerava da organizuje savjetovanja u cilju procjene stanja razvoja u pojedinim granama društvenih nauka i da sačini prijedloge za unapređivanje dostignuća u tim granama. U ovom planskom periodu Odjeljenje će nastojati da proširi i unaprijedi saradnju sa istorodnim odjeljenjima drugih akademija u zemlji i inostranstvu, kao i srodnih naučnih institucija.

U protekloj godini Odjeljenje društvenih nauka održalo je 9 sjednica na kojima su razmatrana značajna pitanja za dalji uspješniji rad u oblastima kojima se bavi. Posebno mjesto na sjednicama Odjeljenja imalo je koncipiranje i razrada plana rada za 1976. godinu, kao i razmatranje intencija Srednjoročnog plana za naredni period. Ukupna aktivnost odvijala se na osnovama dugoročnog programa rada Akademije.

U kontekstu programiranja rada Odjeljenja, a na osnovu stavova Predsjedništva i Odbora za koordinaciju naučnog rada, razmatrani su i usvajani projekti istraživačkih

radova i utvrđivana je dinamika njihove realizacije. Takođe je zaključeno da se posebno razmotre aktuelna pitanja izdavačke politike.

Poseban značaj u pogledu programiranja rada imalo je razmatranje i prihvatanje projekta na području ekonomskih istraživanja, održavanju naučnog skupa iz oblasti filozofije, sociologije i politologije, o skupu iz oblasti spoljne trgovine, kao i saradnja sa Orijentalnim institutom u organizovanju i pripremi Simpozijuma o Predosmanskoj i Osmanskoj imperiji.

Odjeljenje je imenovalo Organizacioni odbor za pripremu simpozijuma o 100-godišnjici otpora naših naroda okupaciji Bosne i Hercegovine od strane Austro-ugarske.

U vezi sa zaključkom Izvršnog odbora, Odjeljenje je razmatralo principe, osnovu i genezu Nacrta zakona o udruženom radu. Konstatovano je da će ovaj izvanredno značajan samoupravni akt imati veliki značaj za dalje unapređivanje naučnoistraživačkog rada. U ovom svjetlu je sagledan i položaj i zadaci Akademije kao najviše institucije koja se esencijalno bavi pitanjima nauke. Značajno je spomenuti da je u radu Odjeljenja društvenih nauka u proteklom periodu, pored ostvarenih rezultata, uočeno da postoje određene teškoće i slabosti koje su posljedica nekih neriješenih materijalnih, organizacionih, kadrovskih i drugih pitanja. Tako je uočeno da nije bilo objektivnih mogućnosti za intenziviranje rada na području etnomuzikologije.

Posebno treba istaknuti značaj razmatranja i usvajanja tema i projekata iz nekoliko naučnih disciplina. Tako su usvojena 2 projekta Komisije za filozofiju, sociologiju i politologiju, o kojima je konsultovan širi krug naučnih radnika na odgovarajućim katedrama Filozofskog fakulteta, Fakulteta političkih nauka, Pravnog i Ekonomskog fakulteta. To su projekti: „O metodologiji istraživanja osnovnih vrijednosti socijalističkog samoupravnog društva“ i „O suštinskim karakteristikama progresivne društvene misli između dva rata“, čiji je naučni i društveni značaj nesumnjiv i predstavlja mogućnost studioznog istraživačkog i naučnog rasvjetljavanja aktuelnih pitanja. Održan je i skup Komisije o angažovanju saradnika u realizaciji navedenih projekata, koji su zatim prosljeđeni Koordinacionom odboru, odnosno Republičkoj zajednici za naučni rad i na taj način su obezbijeđena sredstva za njihovu realizaciju.

Organizovano je konsultovanje istaknutih ekonomista, stručnjaka za oblast spoljne trgovine na temu: „BiH u spoljnoj trgovini Jugoslavije“. Obavljena konsultovanja potvrdila su punu društvenu opravdanost i značaj ovog projekta, koji bi bio prezentovan Republičkoj zajednici za naučni rad 1977. godine. Pored navedenih projekata prihvaćena je i tema „Konceptija dugoročnog privrednog razvoja BiH“, za koju su sredstva obezbijeđena od strane Republičke zajednice za naučni rad. U vezi s tim obavljena je i konsultacija u okviru ranije održanog Kolokvija u Akademiji povodom navedene teme, čije bi istraživanje bilo koordinirano sa odgovarajućim istraživanjima koja sprovodi Ekonomski institut u Sarajevu u okviru šireg studijskog projekta prihvaćenog od strane društveno-političkih faktora u Republici.

Pored razmatranja navedenih vlastitih projekata i tema, Odjeljenje je razmotrilo i podržalo još sljedeće projekte između akad. odbora i pojedinih naučnih radnika: „Izrada istorijsko-geografskog rječnika“, rad na „Atlasu jugoslovenskih zemalja u Srednjem i XVI vijeku“, te projekat „Ranoslovensko naselje u Jazbinama u Batkoviću kod Bijeljine“. Navedeni projekti su preporučeni Republičkoj zajednici za naučni rad koja je osigurala sredstva za njihovu realizaciju.

U radu Odjeljenja tokom proteklog perioda poklonjena je posebna pažnja izdavačkoj djelatnosti. Tako je na jednoj sjednici Odjeljenja iscrpno diskutovano o profilu edicije „Radovi“, pa je istaknuto da bi u toj ediciji trebalo da se pretežno objavljuju prilozi akademika, dopisnih članova, saradnika i istaknutih naučnih radnika, čiji rad je

vezan za ostvarivanje Srednjoročnog plana Akademije. Naglašeno je da u vezi s tim treba uspostaviti i veću selektivnost i oštrije kriterijume pri izboru priloga drugih autora. I u oblasti izdavačke djelatnosti naglašen je značaj potpunije zastupljenosti svih disciplina, kao i njihove sadržajne povezanosti i interdisciplinarnosti. Tako bi se u budućoj orijentaciji Odjeljenja više pažnje poklonilo radovima iz oblasti filozofije, sociologije i politologije, kao i pravnih i ekonomskih nauka.

U spomenutom periodu, pored utvrđivanja opštih načela u izdavačkoj djelatnosti, primljeno je za objavljivanje niz radova, među njima i materijali sa Savjetovanja o terminologijama duhovne i materijalne kulture u redakciji i sa uvodnom riječju akademika Jovana Vukovića. Odjeljenje je prihvatilo prijedlog akademika J. Vukovića o izdavanju „Normativnog akcenatskog rječnika“ s tim da se izvrše predradnje po uobičajenoj proceduri Akademije. Primljen je i već je u štampi materijal za publikovanje zbornika radova sa Simpozijuma o ustancima 1875/78. godine i istočnoj krizi. Pored ovih brojnih radova sadržanih u spomenutim zbornicima, primljeni su još neki naučni radovi članova pojedinih komisija, odnosno naučnih radnika iz drugih institucija.

U sklopu ukupnog djelovanja Odjeljenja u proteklom periodu treba naglasiti da je nastavljena saradnja članova sa nizom međukademijskih odbora u okviru koje su akademici učestvovali u projektima od zajedničkog interesa. Odjeljenje je, osim toga, u više navrata razmatralo i pitanja međunarodne naučne saradnje i aktivnosti svojih članova na tom planu. U vezi s tim su predlagana i konkretna rješenja (učestvovanje pojedinih članova na kongresima, skupovima, simpozijumima i sl. u zemlji i inostranstvu).

Rad Odjeljenja se dobrim dijelom odvijao i u okviru Akademijinih odbora, centara i komisija:

1. Centra za balkanološka ispitivanja,
2. Komisije za lingvistička ispitivanja,
3. Komisije za filozofiju, sociologiju i politologiju
4. Komisije za etnomuzikološka istraživanja
5. Komisije ekonomista.

U Komisiji za istoriju naroda Bosne i Hercegovine takođe učestvuje veći broj članova Odjeljenja sa opsežnim obavezama u izvršavanju programa rada te Komisije.

CENTAR ZA BALKANOLOŠKA ISPITIVANJA

Glavno težište rada Centra u 1976. godini bilo je na pripremanju tekstova za prve tri sveske *Praistorije jugoslavenskih zemalja*. Tekstovi za sveske koje obuhvataju eneolitsko i neolitsko doba Jugoslavije su završeni, a održani su i sastanci sa autorima na kojima je izvršeno i usaglašavanje pojedinih dijelova svezaka. Sada se radi na korekcijama ili doradama tekstova i pripremanju ilustrativnog materijala. Tekstovi za prvu svesku (paleolit i mezolit) će biti gotovi početkom iduće godine.

Centar je u 1976. godini nastavio prikupljanje građe za *kartoteku grobnih nalaza sa ilirskog područja* i za *kartoteku utvrđenih ilirskih naselja*. U prvom slučaju obrađeni su nalazi iz 80 grobnih cjelina. U okviru obrade ilirskih naselja izvršeno je snimanje 12 gradinskih stanica na području ilirskog plemena Japoda (Ličko, Gacko i Krbavsko polje). U isto vrijeme nastavljena je i obrada gradinskih naselja na području Livanjskog polja. Prva i druga faza obrade završena je na 19 gradinskih lokaliteta, a geodetski su snimljena 4 gradinska naselja (A. Benac).

Centar se veoma aktivno angažovao i na organizovanju ovoga posla na području SR Srbije, SR Makedonije i SR Crne Gore.

Od ostalih planiranih zadataka urađeno je slijedeće:

a) Završen je rad o ilirskom plemenu *Enhelejaca* (R. Katičić) i ova studija je već ušla u štampu. Autor ovoga rada je 1976. godine obavio i studijsko putovanje, posvećeno obilasku terena relevantnih za njegove paleobalkanističke radove.

b) Nastavljeno je *istraživanje ilirskih i rimskih komunikacija na sjeverozapadnom Balkanu*. U protekloj godini izvršeno je rekognosciranje rimske komunikacije na potezu od Oboda (Cavtat) do Trebinja, zatim je istražena dionica rimske ceste na odsjeku od Ilidže do Hreše, a poslije je izvršeno dopunsko rekognosciranje rimske ceste Salona-Narona, terensko ispitivanje komunikacije i naselja u Bos. Posavini i još nekoliko manjih istraživanja u vezi sa ovom temom (I. Bojanovski).

c) Prikupljen je veći broj podataka o *antropološkim osobinama paleobalkanskog stanovništva u našoj zemlji*. Najveći broj tih podataka potiče iz BiH, uže Srbije, sjeverne Vojvodine i nekih dijelova Hrvatske i Slovenije (Ž. Mikić).

d) Nastavljen je rad na prikupljanju građe o *romanskim jezičkim elementima u Hercegovini*. U protekloj godini nije obavljeno terensko ispitivanje, već ekscerpiranje podataka iz Dubrovačkog arhiva, odnosno iz dokumenata koji se odnose na trgovačke veze Dubrovnika sa njegovim zaleđem (E. Šebić – Alirejzović).

e) Nastavljeno je, isto tako, dalje prikupljanje građe za *izučavanje jezičkog i drugog kulturnog blaga jugoslavenskih Roma*. Terenski rad je obavljen u okolini Subotice, Kikinde, Beograda i Čačka (R. Uhlik).

f) U protekloj godini su nastavljeni poslovi na temi „Toponimija Prigorja, sa određivanjem praslavenskog i slavenskog jezičkog sloja“. Izvršen je obilazak ovih sela: Samobor, Demarje, Desprin, Goli Breg, Grančari, Zadvorsko, Kraljevec, Prekrižje, Pribić, Samoborski Klokočevac, Rude, Samoborsko Cerje, Nedjelja. Prikupljeni materijal se sređuje i uskoro će biti predan na dalju obradu, rukovodiocu teme. (V. Putanec).

g) Sa nešto smanjenim intenzitetom je nastavljen rad na „Tematskoj etnološkoj bibliografiji Jugoslavije“. Angažovani su novi saradnici koji su izvršili ekscerpiranje građe iz 300 novih bibliografskih jedinica (N. Hadžidedić).

h) U 1976. godini izvršena je dopuna i provjera podataka prikupljenih na terenu za temu „Tradicionalni elementi u seoskoj porodici istočne i dela južne Srbije“. Dopunska ispitivanja izvršena su u okolini Aleksandrovcu, Kuršumlje i Prokuplja, te Petrovca, Žagubice, Kučeva, Golubca, Svetozareva i Kruševca. Jedan dio prikupljene građe već je deponovan u Centru za balkanološka ispitivanja (N. Pantelić).

i) Centar za balkanološka ispitivanja bio je domaćin *Međunarodnog savjetovanja o načinu izrade kartoteka o materijalnoj i duhovnoj kulturi paleobalkanskih naroda*, koje je održano u Sarajevu 19. i 20. novembra 1976. godine. Na ovom skupu bili su prisutni predstavnici Grčke, Bugarske, Rumunije i Jugoslavije. Može se reći da je ovaj okrugli sto izvanredno uspio i da će on značiti podstrek za sistematski rad i saradnju među arheološkim institucijama balkanskih zemalja na određenoj problematici balkanske praistorije i protoistorije.

j) Izvršene su dalje pripreme za održavanje okruglog stola „Mehanika procesa neolitizacije u Evropi“. Definitivno je dogovoreno da se taj naučni skup održi u 1977. godini i da na njemu, pored predstavnika Poljske i Jugoslavije, učestvuju i stručnjaci iz južne Francuske.

k) Centar je veoma aktivno sudjelovao u radu međunarodne Balkanske komisije, Jugoslavensko-italijanskog komiteta za praistoriju i protoistoriju Jadrana, kao i u međuakademijskim komisijama koje rade na paleobalkanskoj problematici. Centar je bio i domaćin sastanka sa predstavnicima Nacionalnog komiteta za balkanologiju iz Berlina radi izrade specijalne publikacije o muslimanskom stanovništvu BiH.

l) Centar je u 1976. godini prikupio radove i predao u štampu „Godišnjak“ — XV/13.

lj) U maju 1976. godine održan je redovni godišnji sastanak članova Centra, na kojem je razmotren izvještaj o radu u protekloj godini, zatim je raspravljano o saradnji Centra sa odgovarajućim institucijama u zemlji i inostranstvu, o pripremi savjetovanja o stanju i istraživanja antičkog doba u našoj zemlji, o problemu izrade bibliografija i pripreme monografskih izdanja, o terminima idućih simpozija, o planu rada za 1977. godinu i o drugim tekućim problemima.

Zbog zauzetosti poslovima na redovnoj dužnosti, dr Zdravko Marić je tek započeo prikupljanje podataka sa sjevernog područja ilirske teritorije i pravi rad će se nastaviti tek u idućim godinama. Isto tako, zbog zauzetosti glavnih referenata (i smrti u porodici) nije održan okrugli sto radi razmatranja teme „Stanje istraživanja antičkog doba u našoj zemlji“. Ovaj naučni skup je zakazan za drugu polovinu februara 1977. godine.

KOMISIJA ZA LINGVISTIČKA ISPITIVANJA

U toku 1976. godine rad Komisije za lingvistička ispitivanja odvijao se prema predviđenom planu, čije je ostvarivanje vezano, uglavnom, za nekoliko većih, dugoročnijih projekata međunarodnog i mađunakademijskog (jugoslovenskog) karaktera.

Osim poslova kojima se Komisija povremeno bavi i individualnog rada njenih članova i saradnika, što se manje ili više takođe uklapa u redovne aktivnosti Komisije, može se reći da su se poslovi odvijali pretežno na sljedećim planiranim projektima i temama:

I. Dijalektološka ispitivanja

1. *Općeslovenski dijalektološki atlas (OLA):*

a) vršena je provjera građe na terenu,

b) akademik Vuković i saradnici učestvovali su na redovnim sastancima u vezi sa izradom prvih tomova OLA — atlasa, i to: na sastancima radnih grupa OLA u Moskvi (krajem januara i početkom februara 1976) učestvovali su saradnici Komisije S. Čerić (fonetska sekcija) i D. Vujičić (leksičko-tvorbena) kao članovi jugoslovenske radne grupe. Akademik Vuković i saradnici S. Čerić i D. Vujičić uzeli su aktivnog učešća na sastancima Redakcionog kolegijuma i radnih grupa OLA u Varšavi krajem maja i početkom juna 1976. godine.

c) Za sastanak u Varšavi pripremljen je odgovarajući materijal sa bosanskohercegovačkih punktova koji će ući u drugi tom Općeslovenskog dijalektološkog atlasa.

d) U aprilu, zatim u junu, te krajem septembra i u decembru 1976. godine održani su u Beogradu sastanci jugoslovenske radne grupe. Za te sastanke D. Vujičić je pripremio materijal u vezi sa fonološkim opisima i kartografisanjem, a S. Čerić materijal za predstojeći sastanak u Moskvi. Isto tako, obavljani su i svi drugi tekući poslovi (konkretna izrada karata, objedinjavanje demografskih opisa za cijelo sh. područje i sl.) koji proizlaze iz obaveza aktivnog rada na planu OLA. Ovim sastancima su prisustvovali akademik J. Vuković S. Čerić i D. Vujičić.

2. *Nacionalni atlas*

Iako su intenzivni poslovi na OLA i ove godine zahtijevali maksimalno angažovanje

saradnika, Komisija je ostvarila i svoje obaveze u vezi sa skupljanjem materijala za Nacionalni atlas. Naime, u saradnji sa Institutom za jezik i književnost u Sarajevu Komisija je organizovala i ovoga ljeta započela ispitivanje bosanskohercegovačkog dijalekatskog kompleksa u cjelini. S obzirom da se mreža punktova ovoga projekta i Nacionalnog atlasa podudara u većini slučajeva, olakšano je prikupljanje materijala, te je početkom ljeta ove godine sakupljena građa sa pet punktova. U ovim dijalektološkim istraživanjima učestvovali su akademik J. Vuković, N. Gošić, S. Čerić i D. Vujičić, kao i članovi odnosno spoljni saradnici Komisije K. Milošević, J. Baotić i M. Okuka.

U Beogradu je iniciran posao na izradi Evropskog lingvističkog atlasa i Karpatskog atlasa (nosilac projekta Srpska akademija nauka), a naš saradnik (D. Vujičić) uzeće neposrednog učešća u radu na tim atlasima.

3. Općija dijalektološka ispitivanja

Ovog ljeta nastavljeno je dalje istraživanje ikavskošćakavskih govora na terenu zapadne Bosne. Obavljeno je i istraživanje govora u rejonu Rama — Prozor — Jablanica, a akademik Vuković je boravio i vršio ispitivanja na terenu u okolini Pljevalja.

II. Terminologije

U okviru ovoga projekta u toku ljeta skupljan je materijal na terenu, i to iz različitih terminoloških oblasti, iako je težište bilo na stočarsko-ratarskoj terminologiji. Akademik Vuković boravio je u Durmitorskom kraju i uobličio opisivanje i tumačenje terminoloških krugova: a) mlijeko i mliječni proizvodi, b) obrada trave (kosidba, sađevanje itd.), c) obrada proizvoda za ljudsku ishranu (žita, prerade žita itd.), zatim povrće, d) domaće životinje (osnovni pogledi). Uz to su vršena upoređivanja ove građe sa materijalom skupljenim u drugim krajevima (Drvar).

Za svaki tematski krug daje se popis terminološke građe, odakle treba da proisteče upitnik za terminološka istraživanja. U stvari, izrada nacрта takvog upitnika privedena je kraju (posao akademika J. Vukovića).

III. Onomastika

U vezi sa ovim projektom obavljani su neki planirani poslovi za predstojeće izučavanje naziva sa — *itio* i — *ne*, i to:

- a) ispisivanje odgovarajuće građe sa karata,
- b) skupljanje spomenute građe na punktovima u Bosanskoj krajini,
- c) ispisivanje građe iz SEZ — naselja i poreklo stanovništva (mikrotoponimijska građa).

IV. Riječnik crkvenoslovenskog jezika

Rad na ovome projektu odvija se prema ranije utvrđenom planu, ali je posljednjih godina obim poslova znatno smanjen zbog nedostatka saradnika. Naime, projekat je planiran tako da se računalo da će najveći dio poslova na ekscerpiranju građe obavljati

honorarni saradnici, ali je zbog specifičnosti i složenosti posla takve saradnike teško angažovati ili one koji se privremeno angažuju zadržati.

V. Izrada bibliografija

Vršeno je sređivanje dosada ispisane bibliografske građe, a predviđena izrada novih bibliografija morala se odložiti zbog nemogućnosti da se angažuju saradnici na ovom poslu. To su, naime, honorarni spoljni saradnici, pa se planirani poslovi moraju pomjerati i prilagođavati njihovim mogućnostima.

VI. Arhiv žive riječi

Snimljena je građa na terenima Bosanske krajine uz obradu punktova za dijalektološke atlase.

U izvještaju je potrebno napomenuti da se ova građa redovno skuplja, ali da zbog nedostatka prostora u Akademiji nije moguće građu sistematski srediti, presnimiti i sl.

VII. Saradnja sa inostranstvom

Obnovljen je protokol o saradnji sa Zakładom Słowianoznawstwa PAN iz Varšave, s tim što je vrijeme predviđeno za studijske boravke stručnjaka, i s jedne i s druge strane, smanjeno od osam na četiri sedmice.

U okviru ove saradnje boravili su u Varšavi S. Ćerić i D. Vujičić u vrijeme održavanja sastanaka Redakcionog kolegijuma i radnih grupa OLA, kojima su prisustvovali kao članovi jugoslovenske radne grupe, dok su sa poljske strane boravili po 15 dana u Sarajevu: dr Violetta Koseska iz Varšave (5–19. X) i Jan Leśny (2–17. XI) iz Poznania.

U aprilu mjesecu o.g. u Sarajevu je potpisan i Protokol o saradnji između Komisije za lingvistička ispitivanja i Instituta Języka Polskiego iz Krakova, kojim je predviđena saradnja na planu: 1) općije teorije dijalektoloških ispitivanja, lingvističke geografije i ispitivanja dijalekatskih terminologija u različitim tematskim krugovima, 2) metodoloških problema rada na Opšteslovenskom lingvističkom atlasu, 3) saradnja u oblasti onomastike: a) na Planu rada na općeslovenskom onomastičkom atlasu i b) na planu uporednoslovenskih onomastičkih ispitivanja.

Ovom prilikom u Sarajevu su, kao gosti Akademije i Komisije za lingvistička ispitivanja, boravili direktor Instituta Języka Polskiego prof. dr Stanisław Urbańczyk i prof. dr Zuzana Topolińska.

U toku izvještajnog perioda predsjednik i saradnici Komisije učestvovali su na sljedećim naučnim i javnim skupovima:

- akademik Jovan Vuković na naučnom skupu posvećenom St. M. Ljubiši.
- akademik Jovan Vuković na pjesničkoj manifestaciji Disovi dani poezije u Čačku, sa referatom,
- akademik Jovan Vuković na simpozijumu posvećenom Ziji Dizdareviću u Fojnici, sa referatom,
- akademik Jovan Vuković na III naučnoj diskusiji u okviru IX seminara za makedonski jezik, literaturu i kulturu u Ohridu, sa referatom,
- N. Gošić na naučnom skupu Književnost BiH u svjetlu dosadašnjih studija, sa referatom

— S. Čerić i D. Vujičić prisustvovali su Seminaru za makedonski jezik, literaturu i kulturu u Skoplju i Ohridu.

KOMISIJA ZA FILOZOFIJU, SOCIOLOGIJU I POLITOLOGIJU

Aktivnost Komisije za filozofiju, sociologiju i politologiju bila je znatno umanjena odlaskom u Zagreb predsjednika Komisije dop. člana Ivana Fochta. Izborom novih članova Akademije nauka i umjetnosti BiH, stvorene su i nove mogućnosti za veću aktivnost u ovoj oblasti. Odjeljenje društvenih nauka imenovalo je Komisiju od 8 članova, u *širem sastavu*, a za predsjednika je izabran dop. član Arif T a n o v i ć.

Na sjednicama Komisije diskutovano je o mogućim i opravdanim temama naučnoistraživačkog rada srednjoročnog plana Komisije u okviru Akademije. Usvojene su 2 teme, i to:

1. Osnovne vrijednosti socijalističkog društva

Ova tema nije obrađivana u okviru Akademije. Međutim, naučni radnici u BiH su obavili izvjesna teorijska istraživanja i objavili radove na naučnim skupovima, u knjigama i časopisima. (A. T a n o v i ć: „Vrijednost i Vrednovanje”; „Razmišljanje o vrijednostima” poglavlje knjige *Biti u vremenu*). Ove rasprave predstavljaju opšti teorijski okvir za konkretnu elaboraciju projekta o istraživanju specifičnosti vrijednosne orijentacije socijalističkih društava. Određena empirijska istraživanja obavljao je Institut za socijalna istraživanja Fakulteta političkih nauka sa prof. dr Stojanom Tomićem na čelu, i

2. Progresivna društvena misao u BiH između dva rata

Poznato je da je u BiH između dva rata djelovao širi krug intelektualaca koji su bili progresivno usmjereni. U okviru edicije kulturno nasljeđe vršeno je određeno prikupljanje radova i objavljivanje sabranih djela nekih od njih. O najistaknutijim iz ovog kruga objavljene su i parcijalne studije (M. Filipovića o Veselinu Masleši, N. Seferovića o Ognjenu Prici, V. Maksimovića o Jovanu Kršiću, B. Kandića o Safetu Krupiću itd.).

Međutim, ne postoje cjelovite monografske studije o ovim misliocima i zato ova Komisija uzima u svoj plan rada izradu naučnih studija o desetorici mislilaca: Veselin Masleša, Ognjen Prica, Marsel Šnajder, Stjepan Tomić, Jovan Košić, Safet Krupić, Branko Bujić, Akif Šeremet, Kalmi Baruh i Asim Behmen. Moguće je da se ovaj krug i proširi ukoliko stručno savjetovanje pokaže da se, s obzirom na dostupnost izvora, može realizovati Srednjoročnim planom.

Na sjednici Odjeljenja ove teme su podržane.

Krajem maja održano je šire *savjetovanje* naučnih radnika iz navedenih oblasti radi verifikacije ovih projekata. *Skupu je prisustvovalo 40 naučnih radnika*. Projekti su podržani uz sugestiju da se na njima radi jedinstveno jer su i tematski usko povezani.

Podnesene su prijave za konkurs za finansiranje naučnoistraživačkih projekata Republičkoj zajednici za naučni rad. Zajednica je odobrila sredstva samo za jedan projekt. Međutim, kako su projekti bliski, Komisija je predložila da se oba projekta objedine pod naslovom „Vrijednosti socijalističkog društva i vrednovanje progresivnih misli u BiH”.

Komisija je održala i prošireni konsultativni sastanak o pripremama naučnog skupa o djelu Veselina Masleše. Skup treba da se održi 1977. godine.

ODJELJENJE ZA KNJIŽEVNOST I UMJETNOST

U protekloj 1976. godini Odjeljenje je održalo 6 sjednica. Pored raznih tekućih pitanja, na sjednicama su razmatrani sljedeći problemi: izvještaj o radu i plan rada za 1976., ispunjavanje Srednjoročnog plana, donošenje novog srednjoročnog plana Odjeljenja (za razdoblje 1976–1980.g.); primanje, na osnovu recenzija, radova za objavljivanje u raznim edicijama Odjeljenja; formiranje treće sveske Radova Odjeljenja; problemi izdavačke djelatnosti (posebno plasman Akademijinih izdanja); razni oblici saradnje sa Akademijom umjetnosti DDR (u vezi s ispunjavanjem plana o saradnji); prijedlozi za program saradnje s istom Akademijom u godinama 1977–1978, prijedlozi članova Odjeljenja za nagrade, učešće Odjeljenja u obilježavanju 75-godišnjice života akademika Vlade Miloševića, učešće Odjeljenja u pisanju Spomenice, kao i učešće na naučnom skupu povodom 25-godina od osnivanja Naučnog društva i 10-godina od osnutka ANUBiH, pripreme komemorativne sjednice umrlom članu Iliji Kecmanoviću, analiza II sveske Radova, itd.

1. Rad na Bibliografiji radova o narodnoj književnosti

U saradnji sa Odjeljenjem za književnost Instituta za jezik i književnost, u Sarajevu nastavljen je rad na ovoj Bibliografiji. Za štampu je priređena IV knjiga, dok je u pripremi V knjiga. Treća knjiga Bibliografije izašla je iz štampe.

2. Organizovanje skupova Odjeljenja

U dane 27. i 28. maja 1976. godine održan je naučni skup: Književnost Bosne i Hercegovine u svjetlu dosadašnjih studija.

Na sjednici Odjeljenja održanoj 9. juna, akademik Midhat Begić, predsjednik Komisije za izradu Istorije književnosti Bosne i Hercegovine, dao je kraću analizu ovog Skupa.

Osim toga, 15. marta 1976. godine, održana je komemorativna sjednica posvećena uspomeni umrlog člana Odjeljenja Ilije Kecmanovića. O životu i radu pokojnog Ilije Kecmanovića govorio je akademik Midhat Šamić.

3. Komisija za izradu Istorije književnosti BiH

Izrada Istorije književnosti BiH je, prema onome što je učinjeno prethodnih godina i ove 1976. godine, kako je i planirano, moglo bi se reći, prošla prvu fazu rada – obavljanje pripremnih naučnoistraživačkih poslova iz okvirne sheme ovog projekta: skupljanje i dopunjavanje izvorne građe (ovo se naročito odnosi na starije periode), pripremanje kritičkih izdanja originalnih tekstova iz književnosti BiH, izrada bibliografija, zatim bibliografska obrada periodike i književnih priloga u dnevnim listovima koji su izlazili u BiH itd.

I. Potkomisija za srednjovjekovnu književnost. — Kako je već ranije skupljena građa za izučavanje tzv. crkvene književnosti, istraživanja su ove godine bila usmjerena na srpsku književnost turskog perioda (bibliotečki fond Narodne biblioteke u Beogradu i materijal Nacionalne biblioteke i Arhiva u Beču). Težište rada u ovoj potkomisiji bilo je na pripremanju Paleografskog albuma sa bibliografijom srednjovjekovne književnosti BiH i kritičkog izdanja *Hvalova rukopisa* (redigovanje prepisanih tekstova). Pošto je zaključeno da se, s obzirom na stepen istraženosti epigrafike u nas i na dosta bogatu objavljenu građu iz ove oblasti, može već sada sagledavati književna dimenzija ovoga dijela srednjovjekovne književnosti, nije bilo znatnijih istraživanja u ovoj oblasti. Veliki problem u ovoj potkomisiji jesu administrativno-pravni spisi. Naime, iako povelje i drugi dokumenti samo periferno spadaju u književnost, ne može se u istoriji srednjovjekovne književnosti zapostaviti ova materija, a potkomisija zasad nije u mogućnosti da angažuje odgovarajuće kadrove koji bi se bavili ovom problematikom.

II. Potkomisija za turski period. — Kako je franjevačka književnost na narodnom jeziku, i jezički i književno, relativno dobro ispitana, potrebno je vršiti samo izvjesna dopunska istraživanja. Ove godine težište rada bilo je na istraživanjima u vezi sa franjevačkom književnošću na latinskom jeziku (vršeno je odabiranje građe i iščitavanje tekstova u samostanima u Bosni i Dalmaciji).

Pošto su već ranije transliterirani sakupljeni alhamijado tekstovi, u ovoj godini vršeno je redigovanje građe.

Nastavljena su i istraživanja bosanske književnosti na orijentalnim jezicima (pregledanje zbirki u Sarajevu, zatim kompletnijih privatnih zbirki — Travnik, Tešanj, Mostar).

III. Potkomisija za austrougarski period. — U ovoj potkomisiji se radi kontinuirano na planiranim poslovima, pa se i u ovoj godini nastavilo sa radom na bibliografskoj obradi književnih priloga iz bosanskohercegovačkih časopisa ovog perioda, kao i na prikupljanju i kritičkoj obradi dokumentacije o književnom životu u Bosni za vrijeme austrougarske okupacije. Otkupljena je građa za bibliografiju časopisa „Gajret“.

IV. Potkomisija za međuratni period. — Nastavlja se izrada bibliografija (bibliografije književne periodike i bibliografska obrada književno-kulturne građe, objavljene u dnevnim i drugim listovima u BiH između dva rata). Monografski su obrađeni ili se obrađuju mnogi pisci BiH ovog perioda (Ramić, Palavesta, Kikić, Tin Ujević u Sarajevu i dr.). Radi se i na proučavanju međuratne kritike, kao i na proučavanju razvojnih tendencija romana u BiH i socijalnih aspekata pripovjedačke proze u ovom periodu.

V. Potkomisija za poslijeratnu književnost. — Dosad započeti poslovi dobro se odvijaju (i ovdje se radi o izradi bibliografija), a dosta pisaca ovog perioda već se i monografski obrađuje. Ovo je vremenski vrlo kratak period i za književnog istoričara nema nekih većih problema u njegovu sagledavanju.

VI. Potkomisija za narodnu književnost. — Iako ova potkomisija u posljednje vrijeme ima dosta kadrovskih problema, većih nego ranije, nastavljaju se, istina slabijim intenzitetom, već započeti poslovi na izradi bibliografija (bibliografije zbirki narodne književnosti BiH i bibliografije narodne poezije BiH u zbirkama koje nisu bosanskohercegovačke provenijencije). Na planiranom radu za pripremanje kritičkog izdanja Petranovićeve zbirke lirskih pjesama ove godine se nije radilo.

Jedan od zadataka Komisije za izradu Istorije književnosti BiH u ovoj fazi rada bio je sagledavanje i naučno valoriziranje dosada objavljenih književnoistorijskih studija i sintetičkih radova o književnosti BiH, te je Komisija u maju ove godine organizovala naučni skup sa temom Književnost BiH u svjetlu dosadašnjih studija.

Krajem 1976. godine Komisija je izradila i usvojila Globalni srednjoročni plan rada

za period 1976—1980. godinu, a sada su u izradi konkretni planovi rada pojedinih potkomisija. Iako se u periodu 1976—1980. ne planira završetak poslova na izradi Istorije književnosti BiH, moglo bi se očekivati i stvaranje većih sintetskih radnji o književnosti pojedinih perioda.

ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA

Odjeljenje medicinskih nauka je u 1976. god. održalo devet sjednica, na kojima se raspravljalo o zadacima iz plana za 1976. god., o formulaciji srednjoročnog plana Akademije, Odjeljenja, odbora Odjeljenja i individualnih planova rada. Članovi Odjeljenja su posebnu pažnju posvetili upoznavanju stanja u oblasti medicinskih nauka i uticaju Odjeljenja u daljnjem radu, razvoju i unapređenju medicinske nauke u našoj sredini. U 1976. godini rad Odjeljenja, skupa sa odborima i komisijama, je bio usmjeren u tri pravca: 1) realizacija srednjoročnog plana, a posebno rad na projektima krvnih sudova srca i zarazni hepatitis, 2) realizacija planova odbora kao što je evaluacija unificirane terapije raka, ispitivanje endemske nefropatije, zaštita čovječe sredine i 3) praćenje i izrada tema koje je finansirala ili posebno stimulirala Akademija.

Odjeljenje medicinskih nauka je u 1976. godini iznenada izgubilo dva eminentna člana: akademika E. Grina i P. Šterna, koji su bili nosioci značajnih aktivnosti u Akademiji i Odjeljenju. Odjeljenje je ostalo sa devet članova u radnom sastavu i tri saradnika.

Na prvoj sjednici Odjeljenja razmatran je izvještaj o radu iz 1975. godine i usvojen je plan rada za 1976. godinu. Na drugoj sjednici Odjeljenja raspravljalo se o radu odbora i komisija i o izdavačkoj djelatnosti Odjeljenja. Glavna tema slijedeće dvije sjednice Odjeljenja bio je prijedlog vezan za izradu i usvajanje Srednjoročnog plana. U vezi sa ovim planom usvojena su dva projekta, i to: 1) Projekt Komisije za kardiovaskularni sistem: „Morfološka, klinička, eksperimentalna i statistička istraživanja promjena na krvnim sudovima i krvotoku srca i krvnih sudova ekstremiteta u populacijama razne dobne strukture BiH i 2) Projekt Odbora za epidemički hepatitis: „Epidemiološka, klinička i laboratorijska ispitivanja epidemičkog hepatitisa u BiH“. Premda se Odjeljenje opredijelilo da se u Srednjoročni plan Akademije unesu navedeni projekti, odlučeno je da se i dalje radi na projektima Odbora za rak (Ujednačavanje terapije malignih oboljenja) te Odbora za nefropatiju i Odbora za ishranu naroda. Projekti zadnja tri odbora će biti tretirani kao obaveze vezane za srednjoročni plan Odjeljenja. Članovi Odjeljenja opredijelili su se za učestvovanje u realizaciji svih pet projekata, budući da je to od velikog značaja za razvoj medicinske nauke u našoj sredini, a Odjeljenje može najbolje koordinirati rad u današnjim uslovima. Glavne teme 4. sjednice Odjeljenja su bili izvještaj i rasprave o aktivnosti Odbora za rak i Odbora za nefropatiju. Na petoj sjednici je bila rasprava o radu Odbora za epidemički hepatitis i izvještaj sa naučno-stručnog sastanka o problemu endemske nefropatije koji je održan u Tuzli. Na šestoj sjednici glavna tema je bila aktivnost Međukademijskog koordinacionog odbora medicinskih odjeljenja jugoslavenskih akademija. Na sedmoj, osmoj i devetoj sjednici teme su bili izvještaj o radu *međukademijskih odbora*, Odbora za virusni hepatitis, Odbora za zaštitu čovjekove okoline i izvještaj Komisije za kardiovaskularni sistem. Na ovim sjednicama je također izvršena razrada Srednjoročnog plana Akademije. Raspravljalo se i o radovima koji se nude na štampanje u ediciji „Radovi“. Na zadnjim sjednicama je raspravljano o tri naučna skupa koji se planiraju u 1977. godini.

1. Komisija za kardiovaskularni sistem

Komisija je sastavljena od 13 članova, od kojih su petorica članovi a dvojica saradnici Akademije. Komisija koordinira naučno-istraživački rad u vezi sa povećanom prevalencijom i incidencijom degenerativnih oboljenja kardiovaskularnog sistema. Komisija se u 1976. godini sastala dva puta. Na prvoj sjednici je podnesen izvještaj o radu od strane svih članova komisije, a zatim je formulisan projekt za Srednjoročni plan Akademije, koji glasi: *Promjene na krvnim sudovima srca i koronarna bolest* (morfološka, klinička, eksperimentalna i statistička istraživanja). Na drugoj sjednici se raspravljalo o odgovarajućoj fazi rada, završnim radovima i radovima predatim u štampu. Dosadašnji rezultati ukazuju da oboljenja krvotoka srca liče na oboljenja u zemljama sa naglom stopom rasta i preorijentacijom načina proizvodnje.

2. Odbor za virusni hepatitis

Odbor je sastavljen od 13 članova, od kojih su trojica članovi Akademije. Zadatak Odbora je izučavanje virusnog hepatitisa, koji ima prevalenciju od deset hiljada slučajeva godišnje, pa predstavlja najveći problem patologije i ujedno prvorazredni socijalno-ekonomski problem. Odbor se u 1976. sastao tri puta. Na prvoj sjednici se raspravljalo o republičkom projektu za borbu protiv virusnog hepatitisa. Na drugoj sjednici raspravljalo se o preporuci za preduzimanje posebnih mjera prevencije virusnog hepatitisa — tip B kod pojedinih kategorija stanovništva, a posebno školske omladine. Formuliran je srednjoročni projekt Akademije koji glasi: *Epidemiološko — kliničko i laboratorijsko ispitivanje virusnog hepatita u SRBiH*. Na zadnjoj sjednici Odbora raspravljalo se o virucidnim i virustatičnim sredstvima u prevenciji i terapiji virusnih oboljenja.

3. Odbor za nefropatiju

Odbor za nefropatiju je sastavljen od osam članova, od kojih su trojica članovi Akademije a dvojica saradnici. Zadatak Odbora je koordinacija, saradnja i rad na istraživanju nefropatije sa institucijama zdravstvene službe u našoj Republici. Odbor sarađuje u okviru *Međukademijskog odbora za nefropatiju*. Odbor se sastajao dva puta. Na sastancima je referisano o radu članova na otkrivanju bolesnika, preporukama za suzbijanje oboljenja i izradi republičkog plana naučnog istraživanja o endemskoj nefropatiji. Izvršene su pripreme za sastanak koji je organizovan *Međukademijski odbor za endemsku nefropatiju u saradnji sa Akademijom i Regionalnim medicinskim centrom u Tuzli*. Sastanak je održan 14. i 15. maja 1976. god. u Tuzli i Bosanskom Šamcu. Naši članovi su podnijeli tri zapažena referata.

4. Odbor za rak

Odbor za rak je sastavljen od deset članova, od kojih su dvojica članovi Akademije a jedan je saradnik Odjeljenja. Odbor ima zadatak da unaprijedi terapiju malignih oboljenja, a posebno multiplu hemoterapiju. Odbor koordinira rad više institucija koje se bave sličnim problemima. Za ostvarenje pomenutog cilja Odbor se prihvatio formulisanja, realizacije i evaluacije projekta pod naslovom *Evaluacija unificirane hemoterapije malignih neoplazmi*. Odbor je održao jednu sjednicu na kojoj je izabran novi predsjednik

Odbora i određeni zadaci Odbora u novim uslovima. Posebno je insistirano da se pristupi stvaranju institucionalne baze za onkologiju.

5. Pododbor za zaštitu čovjekove okoline

Dio Odbora za zaštitu čovjekove okoline, koji se odnosi na medicinsku problematiku, sastavljen je od 18 izabranih članova, Odbor se u toku 1976. godine sastao tri puta. Zadatak *Odbora* je da koordinira istraživački rad u vezi sa zdravljem i prirodnom sredinom, da organizuje predavanja, kao i naučno-stručne sastanke. Na prvom sastanku konstituisan je Odbor, utvrđen plan rada i planirano održavanje naučno-stručnog sastanka za kraj godine. Na drugoj sjednici razmatrani su izvještaji članova Odbora, namijenjeni za naučno-stručni skup. Na trećoj sjednici razmatrana su organizaciona pitanja vezana za sastanke, referate i način donošenja zaključaka. Dana *23. i 24. decembra* 1976. godine održan je u Akademiji naučno-stručni sastanak: „Zdravlje i prirodna sredina u Bosni i Hercegovini“, na kojem je podneseno 18 referata.

6. Međuakademijski koordinacioni odbor medicinskih odjeljenja jugoslavenskih akademija

Međuakademijski koordinacioni odbor medicinskih odjeljenja (razreda) akademija nauka i umjetnosti i Društva za nauku i umetnost Kosova bio je veoma aktivan u 1976. godini. Sjedište Odbora je prešlo u Sarajevo 23. juna 1976. godine. Predsjednik Koordinacionog odbora je sekretar Odjeljenja medicinskih nauka ANU BiH akademik Seid Huković.

Rad Odbora se je sastojao u uzajamnom obavješćavanju o radu odjeljenja, o budućem radu, organizaciji simpozija i o drugim zajedničkim problemima koji proizlaze iz aktivnosti odjeljenja medicinskih nauka. Uzajamno informisanje bilo je vrlo korisno, što omogućava usklađivanje rada odjeljenja, a posebno onih odjeljenja koja imaju veći broj članova ili koja imaju duža iskustva.

Kao delegati najčešće prisustvuju sjednicama sekretari odjeljenja, odnosno njihovi zamjenici. Na 24. sjednici Međuakademijskog koordinacionog odbora medicinskih odjeljenja (razreda) koja je održana 23. juna 1976. u Sarajevu prisustvovali su akademik Vojislav Danilović (SANU), akademici Branko Kesić i Sergije Forenbaher (JAZU), akademik Franc Novak (SAZU) i akademici Hajrudin Hadžiselimović i Seid Huković (ANU BiH).

Izvještaj o radu Odbora prethodno je dostavljen svim učesnicima, a na sjednici Odbora se raspravljalo o njegovom sadržaju: rad odbora, odjeljenja rad ostalih međuakademijskih odbora, publicistička aktivnost saradnje sa drugim akademijama i dr. Iz izvještaja o radu pojedinih odjeljenja utvrditi da su sva naša odjeljenja (razredi) razvili vrlo intenzivan rad i da su znatno uticali na razvoj medicinske nauke u svojim sredinama.

Na ovom sastanku je zaključeno da se naredni sastanak Koordinacionog odbora medicinskih odjeljenja održi u Jajcu početkom juna 1977. godine, i da se na tom sastanku obezbijedi prisustvo ne samo članova odjeljenja i delegata, nego i drugih naučnih radnika, koji bi mogli doprinijeti u raspravljanju o tematici triju simpozija: Prvi simpozij je o *krvnim sudovima srca u zdravlju i bolesti*, drugi simpozij su *dostignuća naših akademika* i treći simpozij o *edukaciji kadrova za medicinsku nauku*. Predloženo je također da se pomenuti simpozijumi štampaju u posebnim izdanjima ANU BiH.

Odlučeno je također da se poradi na tome da se štampaju referati prethodnog simpozija održanog u Titogradu.

Takođe, Koordinacioni odbor je zaključio da se predloži Predsjedništvu Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ da se ujednače prava članova svih akademija, a posebno u vezi sa penzijama akademika penzionera. Odlučeno je zatim da se svi članovi medicinskih odjeljenja uključe u odbore, komisije i druga tijela SIŽ-ova za naučno-istraživački rad u cilju unapređenja razvoja medicinske nauke. Medicinska odjeljenja mogu dati ocjenu današnjeg stanja medicinske nauke iz više aspekata, pa pomenutu evaluaciju treba omogućiti u okviru naših odjeljenja.

Kada se upoređuju zaključci i izvršeni rad pojedinih odjeljenja medicinskih nauka i Koordinacionog odbora, onda se sa velikim zadovoljstvom može ustanoviti da su izvršeni postavljeni zadaci i da je pomenuta saradnja obogatila rad odjeljenja.

ODJELJENJE TEHNIČKIH NAUKA

U proteklom periodu na svojim sjednicama Odjeljenje je između ostalog:

— razmatralo i rješavalo pitanje rada Odjeljenja i problematiku rada odbora i komisija, analiziralo pitanja vezana za realizaciju naučnih skupova, raspravljalo o problemima izdavačke djelatnosti Odjeljenja, razmatralo radove za publikaciju u Akademijinim izdanjima, diskutovalo i prihvatilo prijedlog Srednjoročnog plana rada Odjeljenja (1976—1980.), analiziralo izvršenje Srednjoročnog plana rada Odjeljenja 1970—1975. i godišnjeg plana rada za 1975. godinu i razmotrilo i donijelo plan rada za 1976. godinu.

Rad Odjeljenja odvijao se i kroz djelatnost:

- Odbora za prirodne resurse,
- Komisije za vodoprivredu i
- Komisije za istoriju umjetnosti BiH.

1. Skupovi Odjeljenja

14. maja 1976. god. održan je I KOLOKVIJ o prirodnim resursima BiH, a 19. maja 1976. g. akademik M. Kadić održao je u prostorijama Akademije svoje pristupno predavanje „Ruralno područje i naselje u planovima prostornog razvoja“.

Prvi kolokvij o prirodnim resursima Bosne i Hercegovine održan je 26. maja 1976. godine. Rezultati ovog Kolokvija mogu se svesti na slijedeće konstatacije:

— članovi Odbora prihvatili su se zadatka da izrade elaborate za pojedine oblasti prirodnih resursa;

- u pripremi je za štampu sveska o I kolokviju.

2. Rad odborâ i komisija

a) Odbor za prirodne resurse

U toku godine završeno je konačno konstituisanje Odbora. U okviru Odbora su radile četiri komisije, i to: Komisija za mineralne sirovine (tri radne grupe), Komisija za

zemljišta, Komisija za biljni i Komisija za životinjski svijet. U Komisiji za mineralne sirovine, odnosno u Odboru, učestvovao je i predstavnik Odbora za vodoprivredu.

Rad Odbora bio je intenzivan a održano je 13 sastanaka. Na sastancima su se tretirala pitanja vezana za organizaciju rada u komisijama i radnim grupama, prvenstveno sa ciljem održavanja Prvog kolokvija o prirodnim resursima.

b) Komisija za vodoprivredu

Komisija za vodoprivredu postoji u okviru Odjeljenja od 1975. g. Konstituisala se na svom prvom sastanku 22.12.1975. g.

U toku 1976. g. održala je 5 sastanaka od kojih su 2 bila proširena sa predstavnicima radnih organizacija i društvenopolitičkih zajednica zainteresovanih za oblast vodoprivrede.

Na sastanku od 9. marta Komisija se saglasila da je akademik A. Trumić predstavlja u Odboru za zaštitu čovjekove okoline. Zatim je prihvatila referat koji je bio pripremljen za I kolokvij o prirodnim resursima BiH. Referat su pripremili članovi Komisije S. Mikulec i A. Trumić i objavljen je pod naslovom „Vodno bogatstvo BiH“ u maju 1976. g. u materijalima za I kolokvij o prirodnim resursima BiH.

Na sastanku od 24. aprila Komisija je razmatrala nacrt plana svog rada za period 1976–80. g. i zaključila da se o njemu sprovede rasprava sa korisnicima iz oblasti vodoprivrede. Načelno je bilo dogovoreno da se organizuje jedno savjetovanje o aktuelnim problemima vodoprivrede u Akademiji krajem 1976. g.

Sastanak koji je održan 14.5.1976. g. bio je proširen sa predstavnicima privrede i društveno-političkih zajednica i na njemu je razmatran plan rada komisije u oblasti vodoprivrede za period 1976–1980. g. (prisutno 19 učesnika). Nakon aktivne i šire diskusije nacrt plana je bio prihvaćen uz određene sugestije za korekciju i dopunu.

Izbor tema za savjetovanje o problemima vodoprivrede bio je predmet proširenog sastanka Komisije održanog 21.6.1976. g. (prisutno 8 učesnika). Utvrđeno je 6 tema za koje treba pripremiti referate a ujedno su designirani referenti za pojedine teme. Nakon toga sastanka upućeni su preko Akademije pozivi svim potencijalnim referentima s molbom da se prihvate izrade referata i zaduženi su pojedini članovi Komisije da vrše koordinaciju i pruže potrebnu pomoć referentima.

Na sastanku komisije održanom 24.12.1976. g. konstatovano je da iz tehničkih razloga savjetovanje o problemima vodoprivrede mora odgoditi za I kvartal 1977. g. s obzirom da referati nisu mogli biti na vrijeme dovršeni.

Prihvaćen je program rada za 1977. g. i izvještaj o radu za 1976. g.

U izvještajnom periodu članovi komisije A. Trumić i S. Mikulec održali su referat na simpoziju u Splitu koji je organizovao Međuakademijski odbor za zaštitu prirode pri JAZU. Simpozij je održan u vremenu od 18.–20. oktobra 1976. g. pod naslovom „Ekološko valoriziranje primorskog krša“, a tema referata bila je „Hidrotehnički aspekt vodoprivrede primorskog krša“. Referat je objavljen u zborniku sa tog savjetovanja.

c) Komisija za izradu istorije umjetnosti BiH

U prvoj polovini 1976. godine Komisija je obavila poslove oko svoje organizacije i definiranja zadataka. Ona je organizovana u pet potkomisija i to:

1. *Potkomisija za predistoriju i antičko doba* (rukovodilac ove potkomisije je dr Borivoj Čović),

2. *Potkomisija za srednji vijek* (rukovodilac dr Smail Tihčić),
3. *Potkomisija za period turske uprave* (rukovodilac prof. Džemal Čelić),
4. *Potkomisija za austrougarski period* (rukovodilac akademik Jahiel Finci),
5. *Potkomisija za savremenu umjetnost* (rukovodilac dr Azra Begić).

U izvještajnom periodu izrađene su prve verzije sadržaja pojedinih tomova Istorije umjetnosti čije izdavanje je predviđeno u pet tomova (po jedan tom za svaki vremenski period). Obim tomova će varirati od 250 do 600 stranica, što se moglo procijeniti na osnovu izrađenog sadržaja za svaki tom. Obim će se moći mijenjati u toku rada, ukoliko za to budu postojali valjani razlozi.

Budući da je Istorija umjetnosti višetomno djelo, zaključeno je da se pojedini tomovi štampaju neovisno o hronološkom redu. Predviđa se da će prvi tomovi biti gotovi za štampu koncem 1980. godine. Zaključeno je da se Istorija umjetnosti Bosne i Hercegovine napiše na osnovu postojećih podataka, bez novih istraživačkih radova, ali uz mogućnost putovanja radi neophodnih konzultacija i upoznavanja.

ODJELJENJE PRIRODNIH I MATEMATIČKIH NAUKA

U 1976. godini Odjeljenje je održalo 8 sjednica na kojima je razmatrano:

1) izvještaji o radu Odjeljenja za 1975. godinu (na dva sastanka). Nakon opširne diskusije i nadopune, izvještaj je prihvaćen. Suština rasprave odnosila se na sadržaj izvještaja koji je trebalo da daje realnu sliku aktivnosti Odjeljenja i njegovih članova. U tri maha raspravljalo se i o planu rada Odjeljenja za 1976. godinu, o aktiviranju rada odbora i komisija Odjeljenja, kao i analizi izvršenja plana.

2) Na četiri sastanka raspravljano je o srednjoročnom planu Odjeljenja za period od 1976–1980. godine, koji predstavlja dio Srednjoročnog plana Akademije. U vezi s tim, zaključeno je da Srednjoročni plan Odjeljenja detaljnije obuhvati tri osnovna projekta, i to:

- Pravci razvoja poljoprivrede brdsko-planinskog područja BiH;
- Prirodni resursi i
- Zaštita čovjekove okoline.

Plan obuhvata takođe osnovna područja matematike i fizike, kao i teme koje finansira Fond za naučnoistraživački rad Akademije.

3) Na četiri sastanka razmatrana je daljnja aktivnost u realizaciji zadataka makroprojekta „Pravci razvoja poljoprivrede brdskoplaninskog područja BiH“. Izrađen je program rada na makroprojektu do 1980. godine, koji je uključen u srednjoročni plan Odjeljenja, a predviđa koordinaciju rada na makroprojektu, način finansiranja, valorizaciju i primjenu rezultata istraživanja, organizaciju i održavanje simpozija i savjetovanja, kao i razmatranje mogućnosti formiranja koordinacionog međuakademijskog odbora za unapređenje poljoprivrede brdsko-planinskog područja. S tim u vezi, razmotreni su i Zaključci CK SKBiH o zadacima SKBiH u borbi za dalji razvoj socijalističkih samoupravnih odnosa u organizacijama udruženog rada u poljoprivredi i na selu, koji se odnose na razvitak poljoprivrede i stočarstva. Analizirajući aktivnost na realizaciji makroprojekta „Pravci razvoja poljoprivrede brdsko-planinskog područja“, konstatovano je da je pravovremeno izrađen i da se isti u potpunosti uklapa u Zaključke CKSKBiH, da zaključci CKSKBiH daju podršku, smjernice i proširuju mogućnost djelovanja na ostvarenju ovog makroprojekta.

4) Na dvije sjednice razmatrani su zahtjevi i data su odgovarajuća mišljenja u vezi sa konkursom Republičke zajednice za naučni rad. Raspravljano je o načinu pristupa

Akademije u razmatranju naučnih tema i davanju mišljenja pomenutoj Zajednici.

Iskristalisalo se mišljenje da je potrebno razraditi metodologiju valorizacije projekata, te zatražiti od Zajednice da se projekti dostave ranije na razmatranje da bi se mogla izvršiti njihova detaljnija analiza i ocjena. Također je usaglašeno mišljenje da bi na skupu odjeljenja Akademije trebalo preciznije formulisati ulogu Akademije kao korisnika naučnoistraživačkih projekata.

Odjeljenje je razmatralo oko 25 naučnoistraživačkih tema iz područja prirodnih i matematičkih nauka.

5) Odjeljenje je razmatralo Nacrt plana razvoja naučne djelatnosti u SRBiH za period 1976–1980. godine koji je izradila Republička zajednica za naučni rad. Nakon svestrane diskusije, date su odgovarajuće primjedbe.

6) Na jednom sastanku tretirana je izdavačka djelatnost Akademije. U skladu sa zaključcima Predsjedništva Akademije po tom pitanju zauzeti su stavovi da se prvenstveno objavljuju radovi članova i saradnika Akademije, zatim oni radovi koji tretiraju naučnu problematiku zacrtanu Srednjoročnim planom Akademije. Uočena je i potreba da sveske radova treba da budu tematski što jedinstvenije. Zbog toga bi bilo korisno planski prići formiranju sveski. Zaključeno je da se povremeno analiziraju publikacije koje se štampaju u „Radovima“ ili drugim edicijama Odjeljenja.

Redovno su na svim sastancima razmatrani prispjeli radovi iz područja matematičkih i prirodnih nauka koji se predlažu za štampanje u edicijama Akademije.

U 1976. godini izašla je jedna sveska „Radova“ – serija matematika – fizika.

7) Članovi Odjeljenja redovno su upoznavani sa zaključcima Predsjedništva i izvršnog odbora Akademije. Zaključci su uvijek detaljno sagledani, na osnovu čega su vršena zaduženja vezana za izvršenje postavljenih zadataka.

Rad odbora i komisija

U okviru Odjeljenja djelovao je *Makroprojektni savjet makroprojekta: „Pravci razvoja poljoprivrede brdsko-planinskog područja BiH“* na čelu sa akad. Duškom Maksimovićem. Makroprojektni savjet broji 34 člana. Zadatak mu je da koordinira rad na realizaciji makroprojektnih istraživanja, da održava simpozije i savjetovanja iz tematike makroprojekta, da valorizira rezultate istraživanja, da održava vezu sa udruženim radom u svrhu primjene rezultata u praksi, da nastoji pomoći u pronalaženju sredstava za finansiranje makroprojekta i dr.

U 1976. godini Makroprojektni savjet sastao se dva puta, a njegov uži Odbor tri puta. Budući da je Makroprojekat dostavljen Republičkoj zajednici za naučni rad, to se u saradnji sa Zajednicom prišlo realizaciji pojedinih tema makroprojekta. Koncem 1975. godine Zajednica je odobrila u svrhu izrade tema I faze makroprojekta 450.000 dinara, što iznosi svega 12,6% od zahtjeva za učešće Republičke zajednice za naučni rad u finansijskim sredstvima u 1975. godini. Unatoč ograničenih sredstava za finansiranje naučnih projekata, sredstva odobrena od Zajednice bila su osjetno mala. Makroprojektni savjet sastao se početkom 1976. godine te je predložena raspodjela dobivenih sredstava za nepotpuno finansiranje 6 osnovnih tema, kao početak rada na realizaciji makroprojekta što je usvojeno od Zajednice.

Makroprojektni savjet je u 1976. godini umnožio makroprojekat u 600 primjeraka te ga sa popratnim pismom dostavio svim opštinama u BiH, organizacijama udruženog rada, JNA i drugim zainteresiranim institucijama na razmatranje, sa preporukom i molbom da pomognu njegovo izvršenje sufinansiranjem. U 1976. godini počeli su pristizati odgovori, a sa predstavnicima JNA očekuju se razgovori.

U 1976. godini Zajednica je odlučila da učestvuje u sufinansiranju daljnjih 13 tema I faze makroprojekta sa 1,074.000 dinara, ali opet ne u punom iznosu za predviđena istraživanja, tako da problem cjelovitog finansiranja makroprojekta ostaje i dalje vrlo aktuelan.

U 1976. godini izvršene su pripreme za održavanje savjetovanja: „O diferencijaciji brdsko-planinskog regiona na pojedine subregione s obzirom na njihove proizvodne karakteristike“. Izrađen je i plan aktivnosti na realizaciji makroprojekta od 1980, a između ostalog, planirana su 4 naučna skupa i savjetovanja.

Međuodjeljski odbori u kojima su angažovani članovi Odjeljenja:

1. Odbor za prirodne resurse (predsjednik akademik Radoslav J o v a n o v i ć)

U okviru Odbora za prirodne resurse radile su *Komisija za zemljište*, *Komisija za biljni svijet* i *Komisija za životinjski svijet*, koje su po svojoj tematici i ljudstvu organizaciono obuhvaćene u okviru Odjeljenja.

Komisija za zemljište (kojom rukovodi akademik M. Ćirić), radila je na dugoročnom zadatku koordinacije i korelacije pedološkog kartiranja. Radna grupa održala je jedan sastanak na kojem je razmatrala model komentara pedoloških karata šumskih teritorija u razmjeri 1 : 25.000 hiljada. Rad na organizovanoj korelaciji pedoloških kartiranja nastaviće se kontinuirano i nadalje.

Dat je prijedlog za izradu projekta za uspostavljanje informacionog sistema u oblasti proučavanja zemljišta, koji je usvojen od Republičke zajednice za naučni rad, te su odobrena sredstva za izradu navedenog projekta. U 1976. godini otpočelo se sa radom na izradi projekta. Izrađen je koncept sistema i utvrđeni su podaci koji ulaze u sistem. Izrađena je kodna knjiga i četiri kodna lista za četiri međusobno povezane datoteke.

Komisija za biljni svijet (kojom rukovodi akademik P. F u k a r e k) vršila je pripreme za održavanje savjetovanja o dendroflori Bosne i Hercegovine, te organizovala izložbu povodom 100-godišnjice otkrića Pančičeve omorike, na kojoj je akademik P. Fukarek održao predavanje: „Sto godina otkrića omorike“.

Komisija za životinjski svijet (kojom rukovodi dopisni član T. V u k o v i ć) posebno se bavila pitanjima izrade makroprojekta koji bi se odvijao u dvije faze: u prvoj fazi obuhvatio bi se problem inventarizacije životinjskog svijeta, a u drugoj valorizacija životinjskih resursa.

U organizaciji Odbora za prirodne resurse održan je Prvi kolokvij o prirodnim resursima BiH u kojem su učestvovali sa uvodnim referatima i članovi Odjeljenja.

Po završetku kolokvija doneseno je više zaključaka o mjestu i aktivnosti Akademije u rješavanju zadataka koji se odnose na prirodne resurse. Referati, diskusija i zaključci predati su u štampu.

2. Odbor za zaštitu prirodne sredine (predsjednik akademik Pavle F u k a r e k)

U dosadašnjoj aktivnosti nije imao utvrđen neki određeni istraživački projekat, nego je, u duhu zadataka Akademije inicirao i koordinirao aktivnost u oblasti zaštite čovjekove okoline u BiH. Djelujući kao suorganizator naučnih savjetovanja postigao je određene pozitivne rezultate i afirmaciju u ovoj oblasti. Odbor je u 1976. godini učestvovao u nekoliko značajnih akcija.

Pod pokroviteljstvom Akademije i uz učešće članova Odbora održano je u Bihaću,

u organizaciji Zajednica za zaštitu i unapređenje čovjekove sredine Pounja, *Savjetovanje o šumama Pounja*.

Jedna od značajnih međurepubličkih naučnih manifestacija u kojoj je preko članova Odbora učestvovala i naša Akademija bio je simpozij o ekološkoj valorizaciji primorskog krša, koji je održan u Splitu. Organizator simpozija bio je Međuakademijski odbor za zaštitu prirode sa sjedištem u JAZU. Od strane naše Akademije u organizacioni odbor simpozija bio je delegiran akad. P. Fukarek, a više članova Odbora podnijelo je referate. Tom simpoziju prethodio je simpozij „Uloga šume i šumske vegetacije u zaštiti čovjekove okoline jadranskog područja“, u Zadru, na kojem je akad. P. Fukarek podnio referat o osnovnim prostornim i vegetacijskim granicama Jadranskog primorja.

Akad. P. Fukarek dao je saopštenje o nekim rijetkim vrstama drveća i grmlja Crnogorskog primorja i o potrebi njihove zaštite, te sudjelovao u diskusiji „Okruglog stola“ na simpozijumu „Stanje, zaštita i unapređenje čovjekove sredine u SRCG“, koji je organizirala Crnogorska akademija nauka i umjetnosti.

U organizaciji Pododbora za zdravlje organizovan je 2-dnevni stručnonaučni sastanak sa temom „Zdravlje i prirodna sredina BiH“, u kojem su uzeli učešća i članovi Odjeljenja.

Potrebno je istaći da su u 1976. godini aktivnosti na zaštiti i unapređenju čovjekove okoline bile vrlo obimne i Akademija je preko Odbora sudjelovala u tom radu. Akademija je učestvovala i u osnivanju prve interesne zajednice za zaštitu i unapređenje čovjekove okoline koja je formirana za slivno područje Une i Sane.

2. INDIVIDUALNI RAD ČLANOVA AKADEMIJE U 1976. GODINI

U ovom dodatku prikazan je individualni rad članova Akademije vezan za izvršenje njene osnovne djelatnosti, kao i rad van Akademije.

ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA

Akademik Hamdija ČEMERLIĆ

U prošloj godini obavljao je funkciju sekretara Odjeljenja društvenih nauka i urednika edicije „Radovi“ ovog Odjeljenja.

U okviru osnovne djelatnosti Akademije učestvovao je u radu sljedećih međuakademijskih odbora, a kao predstavnik Akademije i u radnim tijelima navedenih institucija,

- Odboru za istraživanje uzroka i posljedica Drugog svjetskog rata,
- Odboru za proučavanje tendencija razvoja humanitarnih nauka u SFRJ,
- Odboru Saveznog sekretarijata za inostrane poslove za odabiranje i sređivanje dokumenata ovog Sekretarijata,
- Komisiji za filozofiju, sociologiju i politologiju, i
- Komitetu za istoriju Drugog svjetskog rata.

U okviru Akademije učestvovao je u radu: Odbora za finansije i Odbora za pripremu naučnog skupa posvećenog stogodišnjici otpora naših naroda okupaciji Bosne i Hercegovine od strane „Austro-Ugarske monarhije, te sudjelovao u redakcijama za objavljivanje Zbornika radova posvećenih stogodišnjici ustanka u Bosni i Hercegovini i

stočnoj krizi 1875–1878. godine i Zbornika radova posvećenih akademiku Jovanu 'ukoviću.

U djelatnosti van Akademije učestvovao je u organizovanju naučnog skupa druženja za političke nauke SRBiH sa referatom: „Neki aspekti inkompatibiliteta i zabrane ponovnog izbora u našem društveno-političkom sistemu“.

Akademik Alojz BENAC

a) *Rukovodio je Centrom za balkanološka ispitivanja Akademije.* U tom svojstvu radio je na planiranju naučno-istraživačkog rada ove organizacije, na ostvarivanju postavljenih zadataka, na održavanju naučnih veza sa domaćim i stranim institucijama i organizacijama i štampanju edicija Centra. Posebno je bio angažovan na pripremanju i sudjelovanju u pisanju velikog djela „Praistorija jugoslavenskih zemalja“. (Pojediniosti se mogu vidjeti u izvještaju o radu Centra za 1976. godinu.)

b) *Obavljao je dužnost generalnog sekretara Akademije.* U tom svojstvu se posebno angažovao oko pripremanja proslave 25-godišnjice Naučnog društva i Akademije. Po dužnosti je i član Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ i njegovog Koordinacionog odbora. Član je Međuakademijskog koordinacionog odbora za balkanologiju i Međuakademijskog odbora za arheološku kartu SFRJ. Obavlja i niz drugih dužnosti vezanih za položaj generalnog sekretara.

c) *Učestvovao je:*

1) na Savjetovanju o sahranjivanju kod Ilira, Zlatibor 10–12. V 1976, sa referatom „Neki aspekti istraživanja tumula u našim zemljama“,

2) na kongresu Saveza arheoloških društava Jugoslavije, Prilep 18–20. X 1976, sa referatom „Neke karakteristike neolitskih naselja u Bosni i Hercegovini“;

3) na kongresu Međunarodne unije za praistorijske i protoistorijske nauke (UISPP), Nica 13–18. IX 1976, sa referatom „Quelques aspects de la néolithisation des Balkans“;

4) na međunarodnom okruglom stolu sa temom „Elaboration des centres documentaires sur les sépultures préhistoriques dans les pays balkaniques“, Sarajevo 19–20. XI 1976.

Prednji radovi objavljeni su u publikacijama naučnih skupova.

d) *Rad izvan Akademije:* predsjednik je Nacionalnog komiteta za balkanologiju SFRJ i član uprave AIESEE, predsjednik Savjeta Republičke zajednice za naučni rad BiH, član niza međunarodnih stručnih i naučnih organizacija, član Republičke konferencije socijalističkog saveza BiH i njene komisije za nauku, član je Savjeta SRBiH.

Redovni je profesor Filozofskog fakulteta u Sarajevu.

Akademik Jovan VUKOVIĆ

a) *Rad na zadacima Akademije:*

Radio je na projektima dijalektoloških ispitivanja:

- na sakupljanju građe za „Arhiv žive riječi“,
- na projektu stočarsko-ratarskih terminologija.

b) *Dužnosti u Akademiji* (članstvo u odborima, komisijama i sl.):

U svojstvu predsjednika rukovodio je radom i poslovima Komisije za lingvistička ispitivanja. U zajedništvu sa Institutom za jezik i književnost, u svojstvu rukovodioca

projekta, radio je na planu *bosanskohercegovačkog dijalektološkog ispitivanja*. Kao predstavnik Akademije učestvovao je u domaćoj i međunarodnoj izradi projekata za dijalektološke atlase.

c) *Učešće na naučnim skupovima:*

1. U maju 1976. g. učestvovao je na simpozijumu posvećenom „Risovom proleću“ u Čačku – sa referatom o poetskom izrazu Branka V. Radičevića;

2. u junu 1976. g. učestvovao je na simpozijumu posvećenom Ziji Dizdareviću – sa referatom o njegovu umjetničkom izrazu;

3. u avgustu 1976. g. učestvovao je na naučnom skupu u Ohridu posvećenom lingvističkoj sintaksičkoj problematici – sa referatom iz oblasti *rečenične dinamike* (kako se ona ogleda u literalnim tekstovima naših najsavremenijih pisaca).

Na poslovima dijalektoloških atlasa učestvovao je na desetodnevnom sastanku u Varšavi (kraj maja i početak juna) i na dva domaća dijalektološka sastanka u Beogradu i Zagrebu.

Pripremio je niz radova za objavljivanje.

Akademik Vojislav SPAIĆ

U toku 1976. godine vršio je slijedeće funkcije u Akademiji: zamjenik sekretara Odjeljenja društvenih nauka, član Predsjedništva, član Komisije za odlikovanja i nagrade, delegat Akademije u Republičkoj Konferenciji pronalazača, član Međuakademijskog odbora za kosmonautiku (Komisija za kosmičko pravo).

Kao ekspert SIV-a učestvovao je u Tunisu od 23. II do 5. III 1976. g. na Konferenciji vladinih eksperata zemalja u razvoju za izradu modela zakona o autorskom pravu za zemlje u razvoju.

Od 20. IX 1976. do 3. X 1976. u Ženevi učestvovao je na radu u OMPI-u (Svjetska organizacija za intelektualnu svojinu).

Kao predsjednik Komisije SIV-a učestvovao je u izradi novog Zakona o autorskom pravu. Član je: Komisije RIV-a za izradu Zakona o evidenciji nepokretnina; Redakcije „YUGOSLAV LAW“ i Nacionalnog odbora SFRJ Međunarodne komore u Parizu.

Pored izvršavanja redovnih zadataka na Pravnom fakultetu u Sarajevu, šef je Katedre građanskog prava.

Objavio je rad: „Pravna prirodna prava raspolaganja društvenim sredstvima“ (Godišnjak Pravnog fakulteta, 1976). Intenzivno je radio na usaglašavanju predavanja iz građanskog prava sa novim pravnim sistemom. Rad na prilogima za „Pravni leksikon“, izd. „Savremene administracije“ Beograd.

Akademik Cvjetko RIHTMAN

a) Kao predsjednik Komisije za etnomuzikološka ispitivanja Akademije radio je na ostvarenju planom predviđenih zadataka. To su, prije svega, zadaci preuzeti od međuakademijskih odbora (Odbor za jugoslovenske narodne umotvorine i Etnografskog odbora). U okviru Republičke redakcije za izradu ETNOGRAFIJE BiH, održao je sa saradnicima niz sastanaka. Obavljao je zadatak odgovornog urednika Priloga iz oblasti etnografije, objavljenih u izdanjima Akademije.

b) Član je Međuakademijskog odbora za jugoslovenske narodne umotvorine, Međuakademijskog etnografskog odbora i predsjednik Komisije za etnomuzikološka ispitivanja Akademije.

c) U toku mjeseca marta učestvovao je na Simpoziju posvećenom narodnoj jetnosti Jugoslavije – na: Duquesne univerzitetu u Pittsburgu, Viskonskin univerzitetu Milvokiju i Jugoslovenskom informativnom centru u Njujorku – sa radom „Jugoslovenski narodni muzički instrumenti“ (Yugoslav Folk Music Instruments. Na Kongresu Saveza udruženja folklorista Jugoslavije, u Sl. Brodu, 17–21. septembra 1976. g. učestvovao je sa prilogom „O nekim pitanjima iz oblasti epike“.

d) Objavljen mu je rad „Yugoslav Folk Music Instruments“ u zborniku radova The Folk Arts of Yugoslavia, papers presented at a Symposium. Pittsburgh, Pennsylvania. March 1976. Published by DUTIFA (Duquesne-university. Institute of Folk Arts. Pittsburgh. U.S.A.)

e) Član je Izvršnog odbora Saveza udruženja folklorista Jugoslavije. Kao član Međunarodnog savjeta za narodnu muziku, učestvovao je u radu oko pripremanja radnog sastanka koji će se održati u toku iduće jeseni u Varšavi, a biće posvećen razmatranju odnosa između muzičkih instrumenata i njihove instrumentalne tehnike u tradicionalnoj muzici.

Dopisni član Arif TANOVIĆ

Prof. dr Arif Tanović izradio je sa saradnicima idejne projekte tema iz oblasti filozofije, sociologije i politologije, koje su ušle u Srednjoročni plan Akademije. Zajedno sa saradnicima organizovao je savjetovanje za verifikaciju tih projekata i podnio uvodno izlaganje.

Kao predsjednik Komisije za filozofiju, sociologiju i politologiju izvršio je pripreme za održavanje naučnog skupa o djelu Veselina Masleše.

Učestvovao je na međunarodnom naučnom skupu u Cavtatu na temu „Socijalizam u svijetu“.

U toku 1976. g. objavio je: „Horizonti filozofske i socijalne misli Bertrana Rasela“, predgovor za knjigu „Religija i nauka“ (Svjetlost); Marksizam kao ideologija SK – studija objavljena u izdanju Gradskog studijskog centra SK. Takođe je objavio niz članaka iz oblasti marksističke teorije i društvene prakse.

Djelatnost van Akademije prof. dr A. Tanovića odvijala se kroz nastavu na Filozofskom fakultetu, kroz funkciju predsjednika uređivačkog odbora biblioteke socijalne misli „Etos“ i kroz funkciju člana Izvršnog komiteta Predsjedništva CKSKBiH.

Dopisni član Milorad EKMEČIĆ

Održao je predavanje na Kolarčevom univerzitetu u Beogradu pod naslovom „Velike sile i Balkan u XIX vijeku“.

U aprilu 1976. god. učestvovao je u radu Italijansko-jugoslovenske komisije istoričara u Sarajevu sa referatom „Pokušaji ujedinjenja hrišćanskih crkava 1848“. Referat je objavljen u jednom od vodećih italijanskih istorijskih časopisa.

Oktobra 1976. g. na Varšavskom univerzitetu je održao predavanje pod naslovom „Poljski faktor u jugoslovenskoj istoriji XIX vijeka“.

Pisao je više recenzija i članaka u časopisima „Godišnjak društva istoričara BiH“ i „Jugoslovenski istorijski časopis“.

Novinsko-izdavačko preduzeće u Osijeku „Glas Slavonije“ objavio mu je esej „Pakunjin kao pobunjeni intelektualac“.

Redovni je profesor Filozofskog fakulteta u Sarajevu.

Dopisni član Stjepan LOVRENOVIĆ

Sa potencijalnim saradnicima održavao informativno-stručne sastanke u cilju realizacije projekta „Bosna i Hercegovina u spoljnoj trgovini Jugoslavije“, čiji je autor.

Učestvovao na Savjetovanju o spoljnotrgovinskom i deviznom režimu Jugoslavije, koje je održano u Dubrovniku aprila 1976. godine.

Član je Komisije za tercijarne djelatnosti Republičke zajednice za naučni rad. Saraduje u Naučnoj sekciji Saveza ekonomista Jugoslavije.

Redovni je profesor Pravnog fakulteta u Sarajevu.

Izdao je knjigu „Ekonomska politika“.

Dopisni član Desanka KOVAČEVIĆ

Radi u Komisiji za istoriju naroda BiH i predsjednik je Potkomisije za srednji vijek.

Član je Međuakademijskog odbora za objavljivanje srednjovjekovnih izvora i Međunarodne komisije za istoriju gradova.

Objavila je sljedeće radove u 1976. godini.

1) Priština u Srednjem vijeku.

2) O naselju i položaju Drijeva

3) Rudarska proizvodnja u srednjovjekovnoj Bosni.

Dopisni član Rade UHLIK

U okviru planom predviđenih zadataka Akademije radio oko drugog izdanja ROMSKOG RJEČNIKA. U saradnji sa Jugoslavenskom akademijom znanosti i umjetnosti radio na temi „Neke karakteristične pojave u romskom jeziku“. Decembra 1976. godine učestvovao je na Simpozijumu o etničkoj grupi Roma.

Objavio je rad „Kompozitne-verbalne lokucije u romskom jeziku“.

Član je „Gypsy lore society“.

ODJELJENJE ZA KNJIŽEVNOST I UMJETNOST

Akademik Midhat ŠAMIĆ

a) *Rad na zadacima Akademije.* — U svojstvu člana Komisije za izradu Istorije književnosti Bosne i Hercegovine, učestvovao u njenom radu, opšte uzevši, i, posebno, u pripremama i organizaciji naučnog skupa posvećenog temi: „Književnost Bosne i Hercegovine u svjetlu dosadašnjih studija“. Na skupu podnio referat.

Osim toga, bio je recenzent i urednik III knjige Bibliografije radova o narodnoj književnosti, objavljene u posebnom izdanju Akademije, u godini 1976 (XXV, 3).

b) *Dužnosti u Akademiji.* — U godini 1976. bio je: sekretar Odjeljenja za književnost i umjetnost; član Predsjedništva; član Komisije za izradu Istorije književnosti Bosne i Hercegovine, član Odbora za nagrade i odlikovanja; član Međuakademijskog odbora za unapređenje slavenskih kultura; član Međuakademijskog odbora za tendencije razvoja u društvenim naukama i umjetnosti; urednik Radova Odjeljenja i urednik Bibliografije radova o narodnoj književnosti.

c) *Učešće u naučnim skupovima.* — U 1976. god. učestvovao, sa referatom, na sljedećim naučnim skupovima:

— VII kongresu Međunarodnog udruženja za uporednu književnost u Budimpešti (naslov referata: „Une adaptation turque et une adaptation yougoslave des Fourberies de Scapin de Molière”);

— naučnom skupu posvećenom književnom djelu Ive Andrića, održanom u Srpskoj akademiji nauka i umjetnosti u Beogradu (naslov referata: „Francuski prevod Travničke hronike”);

— naučnom skupu posvećenom temi: „Književnost Bosne i Hercegovine u svjetlu dosadašnjih studija”, održan u ANUBiH (naslov referata: „Ivo Andrić kao naučnik: njegov doktorat i doktorska disertacija”);

— naučnom skupu, održanom u ANUBiH, povodom 25. godišnjice postojanja i rada Naučnog društva i Akademije (naslov koreferata: „Neki zadaci nauke u oblasti umjetnosti”).

d) *Objavljeni radovi:* — Godine 1976. objavljeni su (ili se nalaze u štampi) sljedeći naučni radovi:

— „Ličnost, djelo i doba A. Žida u svjetlu njegova dnevnika” (ANUBiH, djela, LII, 5, str. 221);

— *Francuska književnost 1* — Francuska književnost renesanse 1494–1598”, str. 99–163 (Sarajevo, Svjetlost — Beograd, Nolit, 1976).

— „Francuski prevod Travničke hronike Ive Andrića” (SAN, u štampi);

— „Doktorat Ive Andrića” (Prilozi za književnost, jezik, istoriju i folklor, Beograd, XLI, 3–4);

— „Ivo Andrić kao naučnik” (ANUBiH, u štampi);

— „Neki zadaci nauke u oblasti umjetnosti” (ANUBiH, u štampi);

— „Une adaptation turque et une adaptation yougoslave des Fourberies de Scapin de Molière” (Actes du VIIIe congrès de l’AULO u štampi);

— „Život ispunjen plodnim radom. Uspomeni Ilije Kecmanovića”, Odjek, 1–15. april 1976, str. 5.

e) *Rad van Akademije.* — Van Akademije obavljao zadatke vezane za sljedeće funkcije: predsjednik Naučnog vijeća Odjeljenja za književnost u Institutu za jezik i književnost; član Redakcionog odbora Biblioteke Kulturno nasljeđe u Izdavačkom preduzeću „Veselin Masleša”; član Redakcionog odbora Filološkog pregleda (Beograd); član Udruženja književnika Bosne i Hercegovine i član Udruženja književnih prevodilaca Bosne i Hercegovine.

Akademik Midhat BEGIĆ

Radio na izradi Antologije lirike slovenskih naroda u XIX i s početka XX stoljeća. Član je Predsjedništva Akademije i predsjednik Komisije za izradu književnosti BiH.

Dao je:

- uvodni referat na Simpozijumu o djelu S. Kulenovića (Bos. Petrovac),
- zaključni referat na simpozijumu u Mostaru posvećenom djelu S. Ćorovića, H. Huma i A. B. Šamića,
- referat o Ziji Dizdareviću na simpozijumu u Fojnici,
- studijski rad za simpozijum o Ivi Andriću u Srpskoj akademiji nauka i umjetnosti,
- dao referat i učestvovao na naučnom skupu u UNESCO-u u Parizu kao delegat SFRJ o pitanjima umjetnosti u društvu.

Objavio je zbirku studija pod naslovom „Raskršća III“.

Član je Savjeta SRBiH, Odbora za biblioteku kulturnog naslijeđa u „Svjetlosti“.

Akademik Ćamil SIJARIĆ

Član je Odbora za koordinaciju naučnog rada i Odbora za biblioteku i dokumentaciju Akademije.

Učestvovao je na Simpoziju posvećenom Stjepanu Mitrovu Ljubiši u Titogradu i Budvi.

Objavio je dva djela, i to: „Zapisi o gradovima“ i roman „Carska vojska“. Objavio je niz pripovjetki u raznim časopisima.

Kao urednik pripremio je i objavio više edicija Međurepubličke kulturno-prosvjetne zajednice.

Akademik Ismet MUJEZINović

Član je Komisije za istoriju umjetnosti BiH.

Pripremio retrospektivnu izložbu povodom 50-to godišnjice umjetničkog rada (Sarajevo – Beograd – Tuzla).

Izlagao radove u Požarevcu, Loznici, Loparama, Bihaću i Brčkom.

Završio 3 veća rada (slike) i 30 slika manjeg formata.

Akademik Vlado MILOŠEVIĆ

Komponovao djela pod naslovom:

1) *Zimnica*, za jednoglasni dječaki hor (ili solo glas) i kvalir — Tekst: Enisa Osmančević — Ćurić

2) *Zov*, za glas i klavir; tekst Ranko Risojević

3) *Maslačak*, za glas i klavir; tekst Ranko Risojević

4) *Jaglac*, za glas i kvalir, tekst R. Risojević

5) *Troglasna fuga*, za dvije violine i violu

6) *Sonet nepoznatoj ženi*, za glas i klavir — Tekst: Jovo Đorđić

7) *Kroz mećavu*, simfonijski fragment

8) *Crni ljljani*, za glas i klavir — Tekst: Ljiljana Josipović

9) *Četvrta pjesma smrti*, riječi R. Risojević, za glas i klavir

10) *Davidova zemlja*, simfonijski diptih.

Održao predavanje o sevdalinci u Bihaću, 25. februara 1976.

Dopisni član Derviš SUŠIĆ

Objavio je roman „Žestine“. Televiziji Sarajevo predao scenarij za igranu seriju od 10 epizoda. Napisao je tekst za scensko muzički recital, koji su izveli hor i Simfonijski orkestar Televizije Sarajevo i ansambl bosansko-hercegovačkih dramskih umjetnika.

Predsjednik je Udruženja književnika BiH.

ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA

Akademik Seid HUKOVIĆ

a) U 1976. god. radio je na slijedećim zadacima i projektima Akademije:

1. U okviru projekta Komisije za kardiovaskularni sistem izradio je dio projekta o eksperimentalnoj arteriosklerozi i reakcije ateromatoznih žila, a posebno koronarnih krvnih žila, te završio projekt o reakcijama glatke muskulature reproduktivnog sistema.

b) U Akademiji vrši dužnost sekretara Odjeljenja medicinskih nauka i član je Predsjedništva Akademije. Član je Komisije za kardiovaskularni sistem, Odbora za rak, Odbora za virusni hepatitis i Odbora za ishranu.

c) Učestvovao je na više skupova, simpozija i kongresa, posebno na tri nacionalna kongresa farmakologa (Jugoslavije, Mađarske i Turske) gdje je održao uvodne referate.

d) *Objavljeni radovi*

Stern P., Huković S., Radivojević M.: *Hemmung von Morphin- Effekten durch synthetische Substanz P (Phe inhibition of the effect of morphine by synthetic Substance P)*. *Experientia* 32, 1326–1327 (1976)

Huković S.: *Priručnik „Farmakoterapija i jatrogena toksikologija“*. II. izdanje, Institut za farmakologiju, Sarajevo 1976, 74 stranice

Huković S.: *Farmakologija* (Osnovni farmakologije za stomatologe), Univerzitet u Sarajevu, 1976, 232 stranice

Stern P., Huković S., Valjevac K., Stern M.: *Poisons of the vegetative nervous system, botulinus and latrodectus tredecimguttatus spider toksin, as means for progressive muscular dystrophy examinations*. Glavni godišnji sastanak o distrofiji, Beograd, 1976.

Erdeljan D., Radivojević M., Huković S.: *The action of latrodectus venom upon the effect of vegetative nervestimulatio in vitro* (Djelovanje latrodectus toksina na neurovegetativnu stimulaciju in vitro), Posebna izdanja XXIX Akademije nauka i umjet. BiH, Odjelj. med. nauka, Knj. 4, 191–198 (1976)

Huković S.: *Isolated organs with their extrinsic nerves a models in pharmacology*, 6. Kongres Jugoslovenskoga Farmakološkoga društva, Ljubljana, 1976. Zbornik kongresa.

Čatović Sabira, Huković S.: *Promjene koncentracije amino-kiselina u mozgu i meduli spinalis štakora u toku*, 6. Kongres Jugoslavenskoga Farmakološkoga društva, Ljubljana, 1976. Zbornik kongresa.

Huković S.: *Modification of the effects of nerve stimulation of isolated organs by endogenic active substances* (prostaglandins, kinins, amines). III. Turski farmakološki kongres, Bursa, 1976.

Redovni je profesor Medicinskog fakulteta u Sarajevu, predsjednik Naučnog savjeta Bosnaljeka, glavni urednik „Medicinskog arhiva“. Član je Komisije za lijekove i potpredsjednik Društva farmakologa Jugoslavije.

Akademik Jakob GAON

1) Rad na zadacima Akademije:

a) U maju 1976. godine organizirao je stručnonaučni sastanak stručnjaka o problemu endemske nefropatije. Ovaj sastanak bio je sazvan u ime Međuakademijskog odbora za endemsku nefropatiju, a ulogu domaćina i organizatora na terenu preuzeo je na sebe Regionalni medicinski centar „Dr. Mustafa Mujbegović“.

b) Zajedno sa članovima Odbora za virusni hepatitis izradio je nacrt projekta: „Epidemiološko, kliničko i laboratorijsko ispitivanje virusnog hepatita u SR BiH“. Ovaj projekat je predložen u Srednjoročni plan.

Kao predsjednik Odbora za virusni hepatitis učestvovao je na četiri sastanka, na kojima se raspravljalo o Republičkom programu za proučavanje i suzbijanje virusnog hepatita u SR BiH od 1976. do 1980. Zajedno sa Epidemiološkom službom Zavoda za javno zdravstvo BiH učestvovao je aktivno na koncipiranju i izradi toga programa.

Na sastanku Odbora za virusni hepatitis predložio je svoj nacrt preporuke zdravstvenoj službi o mogućnosti sprečavanja širenja virusnog hepatita — tipa B.

2) Dužnosti u Akademiji

— Predsjednik je Odbora za virusni hepatitis Odjeljenja medicinskih nauka, Komisije za endemsku nefropatiju i Pododbora za zdravlje Odbora za zaštitu prirodne sredine.

3) Učešće na naučnim skupovima

U maju 1976. godine učestvovao je na II. intern. simpozijumu u Smolencu (Čehoslovačka). Tema: Symposium for Rickettsia and Rickettsial Diseases. Na simpozijumu je održao predavanje: „Epidemiologija Brill-ove bolesti u Jugoslaviji“.

Na Kongresu mikrobiologa Jugoslavije na Bledu održao je predavanje na temu: Trend naučno-istraživačkog rada u rješavanju najvažnijih problema infektivne patologije u našoj zemlji.

4) Objavljeni radovi

— Gaon J.: Osnovi epidemiologije hospitalnih infekcija. Zbornik II. Simp. iz Epidemiologije zaraznih bolesti, Zavod za javno zdravstvo SRBiH, 1:2834, SRBiH.

— Udžbenik:

Gaon. A. J.: Opšta epidemiologija zaraznih i nezaraznih bolesti (principi i praksa), Sarajevo, Fond za izdavačku djelatnost Univerziteta u Sarajevu, 1976.

5) Rad izvan Akademije

Predsjednik je Savezne i Republičke Komisije za epidemiologiju i redovni profesor Medicinskog fakulteta u Sarajevu.

Akademik Hajrudin HADŽISELIMOVIĆ

a) U toku 1976. godine radio je na zadacima Akademije koji su mu bili povjereni u Odjeljenju medicinskih nauka, u Odboru za koordinaciju naučnog rada, u Komisiji za kardiovaskularni sistem i u proslavi 25. godišnjice Akademije.

b) Član je Predsjedništva Akademije, Komisije za kardiovaskularni sistem i Odbora za koordinaciju naučnog rada Akademije.

c) Učestvovao je na naučnom skupu Akademije 12. novembra 1976. godine sa referatom: „Istraživački radovi u medicinskim naukama“.

d) Objavljeni radovi:

H. Hadžiselimović i F. Dilberović: „Izgled mozga medvjeda“. Folia Anatomica Iugoslavica, Vol. IV: 5—20 (1975).

H. Hadžiselimović i Lj. Savković: „O labirintu mladice“. Folia Anatomica Iugoslavica, Vol. IV: 163–168 (1975).

H. Hadžiselimović: „Nastava iz anatomije na medicinskim fakultetima u svijetu i kod nas“. Folia Anatomica Iugoslavica. Vol. IV, Suppl. I: 121–131 (1975).

H. Hadžiselimović and D. Šećerov: „Muscular Formations on coronary Arteries in Wolf and Bear“, Folia medica ... Vol. X: 15–2 (1975).

H. Hadžiselimović, Lj. Savković and M. Anđelić, „On the labyrinth of certain mammals and man“. Folia medica... Vol. X: 121–131 (1975).

H. Hadžiselimović: „Razvoj karličnog zgloba djeteta u prve dvije godine života“. Scripta Medica, Br. 1–4, 5–22 (1975) Banja Luka.

H. Hadžiselimović: „30 godina Medicinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu“. Folia medica... Vol. XI: 9–45 (1976).

H. Hadžiselimović, M. Čuš and D. Šećerov: „The appearance and the position of the blood vessels of the heart and kidney in some wild animals“. Folia medica ... Vol. XI: 71–83 (1976).

B. Topić, H. Hadžiselimović, V. Tomić, Lj. Savković, D. Demirović and M. Filipović: „Stomatological aspects of maxillary portions of various types of skull.“. Folia medica ... Vol. XI: 151–172 (1976).

Redovni je profesor Medicinskog fakulteta u Sarajevu.

Akademik Josip JEŽIĆ

a) Rad na zadacima Akademije

Ugovorima sa Akademijom i sa Republičkom zajednicom za naučni rad bio je zadužen sa dvije teme koje su se po svojoj suštini sada stopile u jedinstveni problem i projekat na kome nastavlja sa radom i u 1977. godini, a možda i dalje: *Odabrana poglavlja komparativne patologije i ambientologije; Geokemobiološke, klimatske i ekološke korelacije nekih bolesti ljudi i životinja*. U posljednje vrijeme ovi zadaci su i dalje koncentrirani na slijedeći, bliže specificirani zadatak: *Skupljanje eksperimentalne i teorijske dokumentacije na istraživanjima vezikalne hematurije goveda za upoznavanje uzroka, razvoja bolesti i preventive Balkanske endemske nefropatije ljudi. Ev. sugestije za pokušaje terapije..*

b) Dužnosti u Akademiji:

Član je Odbora za biblioteku, Odbora za zaštitu prirodne sredine i Odbora za endemsku nefropatiju.

Van Akademije rukovodi „Interdisciplinarnom radnom zajednicom za geokemobiološke, klimatske i ekološke korelacije nekih bolesti ljudi i životinja“.

c) Objavljeni radovi:

1. Ježić J., Đurić S., Čvorović S.: „Površinski nalazi i rudna ležišta kao interferentni faktori hematurije i nefropatije“. Rukopis.

2. Ježić J.: „Šedam erodivnih procesa podrija temelje naše zemlje“. Referat za grad Rijeku u vezi sa rješavanjem organskog otpada 1976.

3. Ježić J.: „Šumski pojasevi na kaptažnim terasama po liniji izohipsa kao racionalna zaštita protiv erozija“. Referat za 1976, Rijeka.

4. Ježić J.: „Stočarske minifarme — veoma racionalan a vrlo pouzdan sistem suzbijanja endemske nefropatije.“ Primljeno 1976.

5. Ježić J. Bilenjki D., Aganović F.: „Eradikacija malarije — jedan od faktora eksplozivne pojave endemske nefropatije polovinom šeste decenije.“ Primljeno za štampu 1976.

6. Ježić J.: „Dopunska razmatranja uz završni izvještaj s posebnim osvrtom na nefropatiju.“ Sarajevo 1976.

7. Ježić J.: „Beitrage zur Krebsfrüherkennung.“ Predano Deutsche Gesellschaft für medizinische Tumorthherapie. Sarajevo 1976.

Dopisni član Aleksandar NIKULIN

U toku 1976. godine njegova aktivnost na zadacima Akademije se odvijala pretežno u radu po komisijama, odnosno odborima. Pored rada u Odjeljenju medicinskih nauka aktivno je sudjelovao u radu Odbora za rak i u radu Komisije za kardiovaskularna oboljenja. U okviru Srednjoročnog plana Akademije, kao i plana Odbora za kardiovaskularna oboljenja radio je na temi „Embolične i trombotične promjene u krvnim sudovima srca“. Aktivno je radio i na individualnoj temi „Promjene na respiratornim epitelnim ćelijama djece pušača“. Preliminarni rezultati rada na ovoj temi saopćeni na VII intersekcijском sastanku patologa Jugoslavije, kao i na predavanjima održanim prilikom studijskog putovanja u SR Njemačkoj, oktobra — novembra 1976. Koncem iste godine određen je, od strane Odjeljenja medicinskih nauka, za člana Komisije za izdavačku djelatnost Akademije.

U toku 1976. godine aktivno je učestvovao sa referatima na više naučnih skupova u zemlji i inostranstvu (VII. intersekcijски sastanak patologa Jugoslavije, II jugoslovenski kongres o kongenitalnim anomalijama, X kongres radiologa Jugoslavije, te VII jesenji kongres njemačkog udruženja patologa. Na svim ovim sastancima kao aktivni referent učestvovao je pet puta. U toku 1976. godine je sudjelovao, pretežno kao prvi autor, u obradi većeg broja naučnoistraživačkih radova, od kojih su neki publikovani u medicinskim stručnim časopisima.

U radu izvan Akademije aktivnost mu je pretežno bila usmjerena na nastavno-pedagoškoj djelatnosti na Medicinskom fakultetu kao i na dijagnostički rad u zdravstvu u okviru Instituta a za potrebe zdravstva Bosne i Hercegovine.

Dopisni član Ibro BRKIĆ

a) Rad na zadacima Akademije:

Kao predsjednik Komisije za kardio-vaskularni sistem izvršio pripreme projekta srednjoročnog plana istraživanja za period 1976—1980: „Promjene na krvnim sudovima srca i koronarna bolest“.

b) Dužnosti u Akademiji:

Predsjednik u Komisiji za kardio-vaskularni sistem i član Odbora za prijedloge odlikovanja.

c) Učešće u naučnim skupovima:

Na naučno-stručnom skupu ljekara Bosne i Hercegovine učestvovao sa temom: „Sport i srce“.

d) Objavljeni radovi u 1976. godini:

1) Brkić I., Vrčević S., Brkić N., Arslanagić I.: „Promjene na srcu i arterijskoj tenziji pod uticajem sportske aktivnosti sportista raznih grana sporta“. Medic, arhiv 2, 77–82, 1976.

2) Brkić I.: „Karakteristične kardijalne promjene u elektrokardiogramu sportista“ – pripremljen i predan za štampu za RADOVE, knjiga 20, Akademija nauka i umjetnosti BiH, Odjeljenje medicinskih nauka.

e) Rad izvan Akademije:

U Zavodu za sportku medicinu u Sarajevu završava rad sa saradnicima Zavoda pod naslovom: „Učestalost poremećaja ritma srca kod sportista“.

Dopisni član Jakov RUKAVINA

Učestvovao je na Simpoziju Društva parazitologa Jugoslavije 5. i 6. novembra 1976. godine u Nišu sa 2 referata. Objavljeni radovi odnose se na pomenute referate, i to:

1. Ekstenzitet i intenzitet Dikrocelioze ovaca u BiH.

2. Ekonomske štete od Dikrocelioze na klaonicama u BiH (kroz 1 godinu).

Izvan Akademije radio je na kontrapart projektu: „Istraživanje suzbijanja Dikrocelioze ovaca kombinacijom terapijskih i preventivnih mjera u odnosu na epizotologiju uzročnika“. Rad na projektu je u završnoj fazi.

Nastavio je rad na studiji „Raširenost parazitarne bolesti domaćih životinja u BiH i šteta koje uzrokuju“, a tokom 1976. g. vršio je dužnost predsjednika Društva parazitologa Jugoslavije.

Saradnik prof. dr Džemal REZAKOVIĆ

a) Uključen je u rad dijela projekta za naučno istraživanje pod naslovom: „Neki aspekti kliničkih i dijagnostičkih ispitivanja etiopatogeneze konorarne bolesti“ (nosilac prof. dr Ibko Brkić), a taj dio projekta je slijedeća tema: „Poremećaj metabolizma lipida u korelaciji sa ponašanjem faktora koagulacije u etiopatogenezi konorarne bolesti“. Rad je završen i nalazi se u štampi.

b) U Odjeljenju medicinskih nauka član je Odbora za kancerologiju,

c) Učestvovao na skupovima:

1. Hematološki dani, septembra 1976, u Portorožu, sa temom „Poremećaj hemostaze kod akutnih leukoza“, autori: Rezaković, Obradov, Akšamija, Ibrahimbegović, Bekić.

2. Na III jugoslovenskoj konferenciji o arteriosklerozi i arterijskoj trombozi sa temom: „Ponašanje inicijalne faze tromboze i antrombina III kod osoba sa hiperlipidemijom i aterosklerotičnim promjenama na krvnim sudovima Ljubljana, novembra 1976. g., autori: Rezaković, Bekić, (Oba navedena referata nalaze se u štampi).

d) „Endemic (Balkan) nephropathy“, autori: Macanović, Rezaković, Bašagić i Brkić, The Lancet, March 6, 541, 1976.

e) Izabran za predsjednika Inicijativnog odbora za osnivanje Jugoslavenske sekcije za hemostazu i tromboembolizam, za člana Odbora lige mediteranskih zemalja za borbu protiv bolesti tromboembolizma.

Saradnik prof. dr Ešref SARAJLIĆ

a) *Rad na zadacima Akademije:* U 1976. godini, kao potpredsjednik Komisije za kardiovaskularne bolesti Odjeljenja medicinskih nauka, prisustvovao je sjednicama Komisije, na kojima su razmatrani tekući problemi u vezi sa zajedničkim projektom „Koronarna bolest“. Osim toga, učestvovao je u radu na projektu pod naslovom „Uticaj progesterona u ranoj trudnoći na pojavu urođene srčane anomalije“, čiji je nosilac (izvršena su određena klinička ispitivanja, a u pripremi je eksperimentalni dio rada na istom projektu). Kao član Komisije za endemsku nefropatiju Odjeljenja medicinskih nauka učestvovao je aktivno u radu ove Komisije.

b) Dužnosti u Akademiji:

Potpredsjednik je Komisije za kardiovaskularne bolesti, član Komisije za endemsku nefropatiju Odjeljenja medicinskih nauka.

c) Učešće na naučnim skupovima:

Učestvovao je na Skupu o endemskoj nefropatiji (održan u Tuzli), Jugoslovenskom kongresu reumatologa (održan u Herceg-Novom), a bio je i moderator teme „Hronični juvenilni poliartrit“ na istom Kongresu.

d) Objavljeni radovi:

— „Primarna profilaksa reumatske groznice, (1975). Acta rheumatologica Belgrade-nsia, Vol. V: 2, 177–179;

— „Juvenilni hronični poliartrit“, (1976). Rezime Kongresa radova VII Kongresa reumatologa Jugoslavije;

— „Uticaj salicilnog iona na promjene u jetri“, (1976). Rezime Kongresnih radova VII Kongresa reumatologa Jugoslavije;

e) Rukovodio je Simpozijumom o juvenilnom hroničnom poliartritu na VII kongresu reumatologa Jugoslavije, Herceg-Novu, 1976. g.

Kao potpredsjednik Društva kardiologa Jugoslavije, angažovan je kao nosilac kongresnih tema: Specijalizacija i superspecijalizacija iz kardiologije u postdiplomskoj nastavi“ i „Savremene dijagnostičke metode u kardiologiji“. Član je Redakcionog odbora VII kongresa kardiologa Jugoslavije, koji se održava u Ljubljani 1977. god.

Redovni je profesor Medicinskog fakulteta u Sarajevu.

Saradnik prof. dr L. OŽEGOVIĆ

1) *U okviru zadataka Odjeljenja medicinskih nauka* obrađivao teme: „Frekvencija plijesni i toksina na žitaricama u području endemske nefropatije“, „Patološke promjene na bubrezima pasa sa područja endemske nefropatije i izvan toga područja“.

2) Član je Komisije za rak

3) Učestvovao oktobra 1976. god. Maryland, College Park, *Conference on mycotoxins in men and animals*, kao panelista u sekciji o zearalenonu (po pozivu Food a. Drug Administration, PHS, Washington).

4) Objavljeni radovi:

— „Kretanje i trend dermatofita u periodu: 1964–1974, Acta Dermatovenerologica Iugoslavica, 3, 1975.

- „Farmerska pluća“ (zajedno sa prof. dr H. Serdarevićem),
- „Rezervoari histoplazmoze — laboratorijska istraživanja“,
- „Uloga i značenje kvasnica u patologiji kože“ (u tisku),
- „Plijesni i kvasnice iz sputuma grudnih bolesnika“ (sa prof. dr. H. Serdarevićem) (u tisku),
- „Plijesni i toksini na žitaricama“ (sa D. Hlubna), (u tisku).
- „Prirodni tok dermatofitija ljudi i životinja“, (projekt PL 480 sa SAD).

ODJELJENJE TEHNIČKIH NAUKA

Akademik Jahiel FINCI

a) U Akademiji radio na studiji „Arhitektonsko-urbanističko stvaralaštvo u Bosni i Hercegovini u periodu austro-ugarske vlasti“.

b) Učestvovao na Simpoziju o mjestu i ulozi arhitekata i urbaniste u komuni (bio predsjednik organizacionog odbora)

c) Objavio je sljedeće radove:

- „Mjesto i uloga arhitekata i urbanista u komuni-uvodno razmatranje problema;
- „Permanentna redukcija arhitekata i urbanista u komuni“.

d) Izvan Akademije radio na studiji:

— „Urbano-prostorni razvoj sjevernog područja grada Mostara u svjetlu planirane izgradnje hidroenergetskih objekata u srednjem slivu Neretve“, i

— „Nacrt teza generalnog programa istraživanja za područje slijeganja u gradu Tuzli prostorna koncepcija daljeg razvoja grada Tuzle u zavisnosti od fenomena slijeganja“ (u saradnji sa prof. I. Taubmanom).

e) *Vrši sljedeće funkcije u Akademiji:*

Član je Predsjedništva Akademije nauka i umjetnosti BiH sekretar je Odjeljenja tehničkih nauka, član je Komisije za izradu istorije umjetnosti BiH, predsjednik je Potkomisije za izradu istorije umjetnosti — austrougarski period, urednik je edicije „RADOVI“ ANUBiH-a.

Van Akademije:

Član je Savjeta Republike; predsjednik je Skupštine Republičke zajednice kulture, član je Republičke konferencije SSRNBiH; član je Komiteta za prostorno uređenje, zaštitu i unapređenje čovjekove sredine SRBiH; član je Savjeta Republičkog zavoda za unapređenje naučne — tehničke i kulturno-prosvjetne saradnje; član je Odbora za obilježavanje 40-god. dolaska druga Tita na čelo KPJ; član je Komisije za obrazovanje Savjeta za čovjekovu sredinu i prostorno planiranje SIV-a; Projekta zaštite čovjekove sredine u Jadranskoj regiji Jugoslavije — Program za razvoj Ujedinjenih nacija i stručnog Savjeta međurepubličke koordinacione komisije Projekta Jadran III; rukovodilac je studijskog projekta „Mostar-Neretva“; član Naučnog savjeta Instituta za arhitekturu i urbanizam; član Izdavačkog savjeta časopisa za društvena pitanja „PREGLED“; član Redakcijskog kolegija Zavoda za ekonomsko planiranje Sarajeva; član Uređivačkog odbora „ODJEKA“, revije za umjetnost nauku i društvena pitanja.

Akademik Kemal KAPETANOVIĆ

a) *Rad na zadacima Akademije:*

U okviru aktivnosti na realizaciji projekta o prirodnim resursima pripremio je, u

grupi za metale, za I kolokvij o prirodnim resursima, referat pod naslovom „Prilog problematici ruda metala BiH“.

b) Dužnosti u Akademiji:

Potpredsjednik je Akademije i član Izvršnog odbora i Predsjedništva, predsjednik je Odbora za koordinaciju naučnog rada Akademije, član Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ, predsjednik je Odbora za međuakademijsku saradnju Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ, član Odbora za jubilarnu proslavu 25-godina Naučnog društva i 10 godina Akademije nauka i umjetnosti BiH i predsjednik grupe za metale u okviru Odbora za prirodne resurse, član je Odjeljenja tehničkih nauka.

c) Učestvovao je na:

Međunarodnom kongresu „Rudarsko metalurški dani“ (Berg und Huttenmannischer Tag) i održao predavanje na temu: „Studija uticaja oligoelemenata u željeznim rudama iz Vareša na plastične osobine čelika“

Na jubilarnoj proslavi Akademije dana 11. i 12. nov. 1976. je održao na naučnom skupu predavanje na temu: „O nekim aktuelnim problemima nauke u SRBiH“.

U okviru Organizacije ujedinjenih nacija za industrijski razvoj UNIDO, kao član „ad hoc“ ekspertne grupe za problematiku saradnje nauke, univerziteta i privrede održao 29.11.1976. godine referat na temu: „Metalurški Institut „Hasan Brkić“ Zenica – primjer saradnje sa industrijom“ (Metallurgical Institute „Hasan Brkić“ Zenica a Case Study of Co-operation with Industry).

d) Objavljeni radovi:

U ediciji Akademije publicirao je članak: „Ispitivanje uticaja mikrolegiranja sa AL i V na osobine čelika za bandaže“.

U okviru Metalurškog instituta „Hasan Brkić“ Zenica, publicirao je rad: „Osvajanje proizvodnje plemenitih čelika za cementaciju ZF 7 za potrebe motorne industrije“. U reviji „ODJEK“, Sarajevo, u dva nastavka publicirao je referat: „O nekim aktuelnim problemima nauka u SR BiH“.

e) Rad izvan Akademije:

U okviru djelatnosti u Metalurškom institutu „Hasan Brkić“, rukovodi slijedećim istraživačkim projektima:

1. „Ispitivanje uticaja mikrolegiranja na osobine mekih čelika za valjane profile kao i ugljeničnih čelika za teške otkivke“

2. „Ispitivanje uticaja vatrostalne obloge na formiranje nemetalnih uključaka u čeliku“ (projekat koji se radi za potrebe Evropske ekonomske zajednice)

3. „Razvoj sistema kontrole kvaliteta u Željezari Karabuk – Turska“ (projekat finansiran od strane Ujedinjenih nacija i radi se u kooperaciji sa Marmara Institutom u Istanbulu)

4. „Karakterizacija plemenitih čelika Željezare Zenica“

5. „Karakterizacija materijala za željeznice proizvodnje Željezare Zenica“.

Direktor je Metalurškog instituta „Hasan Brkić“ u Zenici i redovni profesor Metalurškog fakulteta u Zenici.

Obavio je putovanje u Zap. Njemačku sa ciljem uspostavljanja kontakta sa univerzitetima u Clausthal-u i Aachenu, te Metalurškim institutima naučnog društva Max Planck u Stuttgart-u i Dusseldorfu. Pored toga bio je član delegacije UJŽ za naučnu saradnju sa crnom metalurgijom SSSR i u tom svojstvu putovao u Moskvu i u Tbilis, gdje je raspravljao o problematici željezare u Tbilisiu. U Republičkom zavodu za međunarodnu naučnu, tehniku i prosvjetno-kulturnu saradnju pripremio je dokument o problematici zemlje u razvoju, a pored toga vršio je dužnost šefa projekta „Metalurgija 2“ koji finansiraju Ujedinjene nacije. Također je vršio dužnost člana Komiteta za livenje i kristalizaciju EEZ-a i raspravljao o problematici istraživačkog projekta u toj Zajednici kao i o rezultatima postignutim u razradi projekta koji se realizuje u Zenici.

U svojstvu profesora Metalurškog fakulteta u Zenici i šefa Katedre za fizičku metalurgiju, držao je predavanja iz predmeta „Osnovi fizičke metalurgije“ i „Metalurška tehnologija“ na II stepenu, te „Fizička metalurgija“ na III stepenu.

Akademik Aleksander TRUMIĆ

a) Radovi van okvira Akademije:

Obavljeni su u okviru programa istraživanja Zavoda za hidrotehniku i Poslovne zajednice za izučavanje vodoprivredne problematike krša, a posebno: „Vodno bogatstvo i hidrologija krša“. Ovo je kompleksan istraživački projekat, koji obuhvata 35 tema na čijoj je obradi angažovano 7 institucija sa oko 60 istraživača. Jedan dio projekta obuhvata međunarodnu saradnju dok je jedan dio isključivo jugoslavenski.

Teme ovog projekta podijeljene su na 3 osnovne grupe:

- Hidrološki, hidraulički i građevinski problemi,
- Zaštita voda i sanitarno tehnički problemi, i
- Problemi planiranja i upravljanja.

Direktno je angažovan na slijedećim temama:

- „Elementi vodoprivrednih sistema na kršu“ i
- „Elementi zaštite voda na kršu“.

b) Objavio je:

„Hidrotehnički aspekt vodoprivrede primorskog krša“ (u saradnji sa S. Mikulecom).

c) Dužnosti u Akademiji:

Član je Predsjedništva Akademije, Odbora za zaštitu prirodne sredine i predsjednik Komisije za vodoprivredu.

d) Van Akademije:

Član je Međuvladinog savjeta za hidrologiju pri UNESCO-u, Delegacije SFRJ pri komitetu za vode Evropske ekonomske komisije UN, Komiteta za nauku i tehnologiju RIV, Jugoslovenske komisije za UNESCO, Jugoslavenskog komiteta za međunarodni hidrološki program, Odbora Zajednice za izučavanje vodoprivredne problematike krša, Izdavačkog savjeta časopisa „Čovjek i sredina“ i predsjednik Savjeta časopisa „Vodoprivreda“.

e) Učestvovao je:

Na Zasjedanju eksperata za naučnu politiku (UNESCO) u Parizu.

Akademik Josip BAĆ

a) Radovi van okvira Akademije:

Obavljeni su većim dijelom u okviru programa istraživanja Zavoda za hidrotehniku Građevinskog fakulteta i Poslovne zajednice za proučavanje vodoprivredne problematike krša, a posebno na kompleksnom istraživačkom projektu VODNO BOGATSTVO I HIDROLOGIJA KRŠA, koji obuhvata 35 tema. Lično je bio angažovan na temi „Zahvati vode u kršu“.

Završeni radovi u 1976. godini (tema: Krš):

— Obrada podataka o istražnim i kaptažnim radovima na izvoru „Studenac“ kod Mostara, prikupljenih tokom 1974/75 godine. Rad završen i objavljen.

Individualna aktivnost (u skladu sa srednjoročnim planom SRBiH razvoja banjanskog i rekreacionog turizma):

— Istražni i kaptažni radovi u Višegradskoj banji radi zahvata potrebnih količina radioaktivne termalne vode za potrebe budućeg novog lječilišnog i rekreacionog objekta. Radovi se nastavljaju i u 1977. godini.

— Istražni i kaptažni radovi u Gati kod Bihaća radi zahvata potrebnih količina termalne vode za potrebe budućih novih lječilišnih i rekreacionih objekata. Radovi se nastavljaju i u 1977. godini.

— Istražni i kaptažni radovi u Klokotima kod Kiseljaka, radi obezbjeđenja potrebnih količina ugljičnog dioksida za novo izgrađenu tvornicu plina u Klokotima. Radovi se nastavljaju i u 1977. godini.

— Program istražnih i kaptažnih radova radi zahvata potrebnih količina termalne vode za budući novi lječilišni i rekreacioni objekat u Kulašima kod Prnjavora. Predviđa se realizacija programa tokom 1977. godine.

— Program istražnih i kaptažnih radova na širem području Tešnja (3 lokaliteta) radi zahvata plinovitih kiselih voda za potrebe zdravstva, privrede i u rekreacione svrhe. Predviđa se realizacija programa tokom 1977. godine.

— Program istražnih i kaptažnih radova radi zahvata dodatnih količina pitke vode na širem području Velike Kladuše (Kvrkulja, Grahovo, Šumatac, Mlaka i Todorovo). Predviđa se realizacija programa tokom 1977. godine.

b) Publikacije:

— „Prilog rješavanju problema zahvata pitke vode u primorskoj zoni krša“ (sa I. Avdagićem). — Rad objavljen u Zborniku radova 3. Jugoslovenskog simpozijuma o hidrogeologiji i inženjerskoj geologiji, održanog 22–26. maja 1974. godine u Opatiji,

— „Studijski i istražni radovi za snabdjevanje vodom Duvna“ (sa I. Avdagićem). — Fond dokumentacije Zavoda za hidrotehniku Građevinskog fakulteta u Sarajevu, HZ/D — 142. Sarajevo, septembra 1975.

— „Studijski i istražni radovi za snabdjevanje vodom Posušja“ (sa I. Avdagićem). — Fond dokumentacije Zavoda za hidrotehniku Građevinskog fakulteta u Sarajevu, HZ/D — 145. Sarajevo, decembra 1975.

— „Studijski i istražni radovi na izvorštima mostarskog vodoprivrednog sistema“

(sa I. Avdagićem i V. Šulentićem). — Fond dokumentacije Zavoda za hidrotehniku Građevinskog fakulteta u Sarajevu, HZ/D—168. Sarajevo, januara 1976.

c) Član je:

Komisije za vodoprivredu, Odbora za dodjeljivanje nagrade Zemaljskog antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja BiH, Republičkog koordinacionog odbora za razvijanje i unapređenje inovatorske djelatnosti i prava industrijske svojine u BiH, Stalne komisije za propagandnu djelatnost i saradnju sa sredstvima javnog informisanja.

Naučni je savjetnik u Zavodu za hidrotehniku Građevinskog fakulteta u Sarajevu.

Akademik Radoslav JOVANOVIĆ

a) Rad na zadacima Akademije i dužnosti u Akademiji:

Radio na temi: „Geologija okoline Sarajeva — geološki hidrogeološki i inženjersko-geološki podaci“.

U Akademiji vrši funkciju predsjednika Odbora za prirodne resurse i Komisije za mineralne sirovine, a zatim grupe za nemetale i građevinski i tehnički kamen.

b) U toku godine prisustvovao je na:

— Drugom zasjedanju tematskog savjetovanja geologa i rudara SRBiH-a u Tuzli, april 1976. g. i podnio dva referata: „O zakonskoj regulativi u oblasti geoloških nauka“ i „Razvojni put inženjerske geologije u BiH od oslobođenja do danas“ (sa Đ. Rokićem i Z. Kanačkim).

— Savjetovanju o nemetalima i ukrasnom kamenu:

— I kolokviju o prirodnim resursima BiH sa uvodnim referatom i referatom: „Nemetali i ukrasi građevinski kamen BiH“ (sa S. Pribičevićem).

c) Rad izvan Akademije:

— rukovodio Zavodom za inženjersku geologiju i hidrogeologiju Građevinskog fakulteta, Sarajevo;

— učestvovao u radu Društva inženjera i tehničara geološke struke;

— predsjednik je Društva za inženjersku geologiju i hidrogeologiju BiH;

— U Zavodu radio na temama:

1. „Hidrogeološka istraživanja šire okoline Sarajevskog polja“;

2. „Hidrogeologija Bosne i Hercegovine“, i

3. „Inženjersko-geološke odlike geološke građe BiH“.

d) Objavio je:

1. „F. Katzer kao hidrogeolog“,

2. „Prilog F. Katzera geološkoj karti Bosne i Hercegovine“ (sa Mojičević M.)

3. „Prilog F. Katzera poznavanju mezozoika BiH“

4. Jovanović, R.: „Razvojni put inženjerske geologije u BiH od oslobođenja do danas“ (sa Rokić, Lj. i Kanački, Z.),

5. „O zakonskoj regulativi u oblasti geoloških nauka“,

6. „Uvodni referat“ (5 strana štampanih)
7. „Nemetali i ukrasni građ. kamen Bosne i Hercegovine“ (sa Pribičević, S.) (28 štampanih strana),
8. „Projekcija razvoja hidrogeologije i inženjerske geologije za naredni period 1976 – 1985.g.“ (sa Srdić-Kajmaković R. Rokić Lj.), (18 strana rukopisa),
9. „Osnovni uslovi za perspektivni razvoj grupe geoloških nauka u BiH“ (25 strana rukopisa).

Akademik Julije HAHAMOVIC

a) Rad na zadacima Akademije:

1. Naučno-istraživački rad „Leteći pepeo iz industrijskih pogona“ (sa S. Stojadinović i N. Knežević). Produžen je rad u toku cijele 1976. godine. U toku 1977. god. predviđa se okončanje i njegovo publikovanje.
2. Rad: „Dvojni elementi sastavljeni od klasičnog i sintetičkog betona“. U toku je štampanje za narednu knjigu „Radovi“ (sa N. Knežević i B. Stanivuković).
3. Bulletin Scientifique, tekući poslovi glavnog uredništva za BiH.

b) Dužnosti u Akademiji:

Član je Komisije za nagrade i odlikovanja i glavni urednik Bulletin Scientifique-a za BiH.

c) Učestvovao je:

Na X jubilarnom jugoslovenskom savetovanju JUSK-a (Beograd 11.–13. maja 1976).

d) Objavio je:

1. „Vrednovanje kvaliteta u građevinarstvu kao značajan faktor zaštite potrošača građevinskih proizvoda“ (Beograd, izdanje Društva za unapređenje kvaliteta i proizvoda Srbije)
2. „Promvišenost stroiteljnih materialov“ (sa P. Brzalovićem); „Stroiteljnoe delo v Jugoslavii“ (Beograd 1976).
3. „Kreiranje i usmjeravanje politike naučnoistraživačkog rada“ („Tehnika“ br. 9/76, Beograd)

e) Rad izvan Akademije

Naučnoistraživački zadaci:

1. „Sintetička smola kao aditiv betonu“, (sa Š. Đonlagić)
2. „Istraživanje otpornosti građevinskih objekata na seizmičke uticaje“. Međunarodni projekt u saradnji sa univerzitetom u Berkeley (SAD), a sa jugoslovenske strane

učestvuju institucije iz Sarajeva, Beograda, Zagreba i Skoplja. Lično rukovodio jugoslovenskim dijelom projekta.

3. „Neutralisanje ekspazivne reakcije dolomita kao betonskog agregata“ (sa S. Stojadinović)

4. „O korozionom ponašanju čelika u betonskim konstrukcijama izloženim agresivnim sredinama i zaštita sintetičkim smolama od korozivnog djelovanja“ (sa saradnicima),

5. „Primjenljivost kamena sa teritorije BiH“ (sa saradnicima).

f) Član je:

Počasni član i saradnik kolektiva Instituta za materijale i konstrukcije Građevinskog fakulteta u Sarajevu; rukovodilac Međunarodnog projekta; predsjednik Naučnog vijeća Instituta za materijale i konstrukcije Građevinskog fakulteta u Sarajevu; predsjednik Sekcije za građevinarstvo Jugoslovenskog saveza organizacija za unapređenje kvaliteta i pouzdanosti (Beograd); član Izdavačkog savjeta časopisa „Tehnika“ (Beograd); član Izdavačkog savjeta „Dokumentacija u građevinarstvu i arhitekturi“ (Beograd). glavni urednik za građevinarstvo „Tehničke enciklopedije SFRJ“ (Zagreb) i počasni član Saveza inženjera i tehničara Jugoslavije.

Akademik Manojlo MARAVIĆ

a) Predsjednik je Odbora za biblioteku i dokumentaciju Akademije.

b) Objavio je:

„On the spherical means and some of their applications“. Rad je izrađen u okviru projekta „Savremeni problemi funkcionalne i realne analize, funkcionalnih jednačina, teorije sumabilnosti, komutativne i linearne algebre i geometrije“.

Akademik Muhamed KADIĆ

a) Član je Odjeljenja tehničkih nauka, Odbora za koordinaciju naučnog rada, Odbora za zaštitu i unapređenje čovjekove okoline, Komisije za istoriju likovne umjetnosti BiH, potkomisije za savremenu umjetnost.

b) U štampi mu se nalazi naučni rad: „Neki vidovi fizičkog planiranja ruralnog prostora i naselja“.

c) Održano je javno pristupno predavanje u Akademiji pod naslovom: „Ruralno područje i naselje u planovima prostornog razvoja“.

Prikuplja dopunske tekstualne, tehničke i likovne podatke za kompletiranje ranije izdane knjige o seoskoj kući historijskog nasljeđa u BiH.

Djeluje kao savjetodavni ekspert kod Zavoda za unapređenje domaćinstva SRBiH po pitanju uređenja postojećih i budućih seoskih ekonomskih dvorišta i zgrada.

Dopisni član Tihomil MARKOVIĆ

a) Kao dopisni član učestvovao je redovno u radu Odjeljenja i komisije.

b) Član je Odbora za prirodne resurse Komisije za mineralne sirovine. Tema rada je Dobivanje celuloze iz ksilita rudnika Stanari.

c) Objavio je:

„Die Physikalischen Eigenschaften des Bodens und Eisenkorrosion“, Symposium on Soil Corrosion, Budapest, 14–17 septembar 1976;

„Irreversible Thermodynamics of Corrosion Processes“, Univ. I. Press (1976) str. 220;

„The Flade Potential of Ni as a Thermodynamically Reversible Potential, (sa Nahniem) Is. J. Sci. 21 (1976);

„Kinetika korozionih procesa (sa E. Aflić i B. Jakšić) 4. jugoslavenski simpozijum za elektronemiju, Dubrovnik, 1976, str. 211.

„Elektrohemijske karakteristike neutralne reakcije korozije željeza u sistemu Fe/H₂O, (sa N. Latifagić i M. Pašić) 4. jugoslavenski simpozijum za elektrohemiju, Dubrovnik 1976., strana 218.

d) Radio na temama:

– Ireverzibilna termodinamika sistema Fe/vodena otopina (ugovor 02–12–663–1/75),

– Proizvodnja celuloze iz lignita Stanari (saradnik prof. L. Fridman).

Šef je grupe eksperata na Univerzitetu Islamabad (Pakistan), rektor Univerziteta u Tuzli i član Komiteta Evropske federacije za koroziju.

Dopisni član Stjepan MIKULEC

a) Rad na zadacima Akademije:

U okviru Odjeljenja tehničkih nauka radio je na ostvarivanju zadataka Komisije za vodoprivredu u pokretanju akcije za savjetovanje o problemima vodoprivrede u Republici, na angažovanju radnih grupa za pripremu referata i na izradi referata. Dao lični doprinos u valorizaciji istraživačkog projekta „Vodno bogatstvo i hidrologija krša“, učestvovao u pripremi za izdavanje zbornika o bilateralnom simpoziju koji je održan na ovu temu u 1975. g. sa naučnim radnicima iz SAD, pripremio nekoliko naučnih publikacija za izdavanje na Građ. fakultetu kao odgovorni urednik i dr.

Kao predstavnik Komisije za vodoprivredu u Odboru za prirodne resurse učestvovao je u pripremama za I kolokvij o prirodnim resursima BiH i pripremio referat zajedno sa A. Trumićem na temu „Vodno bogatstvo BiH“.

Zajedno sa akad. Trumićem učestvovao je u pripremama za Simpozij o ekološkoj valorizaciji primorskog krša, koji je organizovao Međuakademijski odbor za zaštitu prirode i pripremio referat pod naslovom „Hidrotehnički aspekt vodoprivrede primorskog krša“.

b) Član je: (i sekretar) Komisije za vodoprivredu

c) Sudjelovao je: u radu I simpozija o konsolidaciji tla u Jugoslaviji u Zagrebu 1976. Učestvovao je u diskusiji na temu „Vododrživost akumulacija na kršu“.

Iste godine učestvovao je u radu I kolokvija o prirodnim resursima u BiH. Na ovom skupu dao je referat pod naslovom: „Vodno bogatstvo BiH“, koji je pripremio zajedno sa akademikom Trumićem, kao i u radu Simpozija ekološko valoriziranje primorskog krša, koji je organizovao Međuakademijski odbor za zaštitu prirode.

d) Objavio je:

1 – „Inženjerski radovi na kršu Jugoslavije“ referat pripremljen zajedno sa akad. Trumićem i objavljen u zborniku sa bilateralnog jugoslavensko-američkog simpozija 1976. g. u Sarajevu.

2 – „Engineerings works in Karst regions of Yugoslavia“, objavljeno kao Proceedings of the U.S. – Yu Symposium, W.R.P., Denver 1976. g.

3 – „Vodno bogatstvo BiH“, zajedno sa akad. Trumićem, materijali za I kolokvij o prirodnim resursima ANUBiH-a, str. 1–20.

4 – „Hidrotehnički aspekt vodoprivrede primorskog krša“, zajedno sa A. Trumićem, Zbornik radova sa simpozija o ekološkoj valorizaciji primorskog krša, Izdanje JAZU, Zagreb, 1976. g.

U okviru istraživačkog projekta „Vodno bogatstvo i hidrologija krša“ dovršio je studiju „Potrebe i mogućnosti prevođenja voda iz jadranskog u crnomorski sliv na području krša“. Rukovodio je timom od 20 naučnih radnika koji obrađuju razne teme u okviru istog projekta i na određeni način učestvovao u njihovom radu kao savjetnik.

Na zadacima razvoja vodnih snaga elektroprivrede BiH učestvovao je u valorizaciji projekata za iskorištavanje vode tzv. gornjih horizonata rijeke Trebišnjice i vodnih snaga rijeke Drine.

U timu sa prof. Trumićem učestvovao je na izradi referata za Kongres Ujedinjenih nacija o vodama, koji se održava ove godine u Buenos Airesu. Referat nosi naslov „Vodni resursi dinarskog krša kao faktor regionalnog razvoja u Jugoslaviji“.

Za potrebe Tehničke enciklopedije Jugoslavenskog leksikografskog zavoda radi na monografiji „Hidroelektrane“.

Dopisni član Muhamed RIDANOVIĆ

a) *Uključen je:* u istraživački projekt „Vodno bogatstvo i hidrologija krša“ čije izvršenje ostvaruje preko Zavoda za hidrotehniku Građevinskog fakulteta na zadatku: „Hidraulika i hidrodinamika akumulacionih bazena“. U okviru ovog zadatka završio je rad „Miješanje na kontaktu-slojeva različite gustine voda u akumulacijama u uslovima kvazi turbulentnih uslova toka“.

Pored rada na navedenom istraživačkom projektu učestvovao je u radu Odjeljenja i Komisije za vodoprivredu, kao i Odbora za izdavačku djelatnost.

b) *Član je:* Komisije za vodoprivredu i Odbora za izdavačku djelatnost Akademije.

c) *Učestvovao je:* na XIII jugoslovenskom kongresu racionalne i primijenjene mehanike u Sarajevu.

d) Objavio je:

– „Turbulentni transportni procesi u nehomogenom fluidu“, XIII jugoslovenski kongres racionalne i primijenjene mehanike, Sarajevo, 6–12. juna 1976. g.

– „Prilog poznavanju mehanizma toka između stabilizacionih pragova, koautor M. Malić, XIII jugoslovenski kongres racionalne i primijenjene mehanike, Sarajevo, 6–12. juna 1976. g.

Pored redovnih dužnosti i zaduženja na Mašinskom fakultetu kao matičnoj instituciji, održao je predavanja na post-diplomskom studiju iz „Turbulencije i transportnih procesa“. Uključen je u rad Zavoda za hidrotehniku u okviru kojeg radi na tekućim zadacima, od kojih su za potrebe RTV Sarajevo završeni radovi:

– Određivanje aeroelastičnih karakteristika postojećih i rekonstrukcija TV – tornjeva na Veležu i Bjelašnici.

– Uticaj dejstva vjetra na TV toranj na Veležu i određivanje njegovih aeroelastičnih karakteristika i prijedlog rekonstrukcije.

U svojstvu potpredsjednika Jugoslovenskog društva za mehaniku, kao član Odbora, učestvovao je u organizaciji XIII jugoslovenskog kongresa za mehaniku, održanog u Sarajevu.

Predsjednik je Komisije za građevinarstvo Republičke zajednice za naučni rad.

Dopisni član Husref REDŽIĆ

Predsjednik je Komisije za istoriju umjetnosti BiH. U svojstvu člana Akademije učestvovao u radu oko organizacije izložbe akademijinih izdanja prilikom proslave 25-godišnjice osnivanja Naučnog društva BiH i 10 godišnjice Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Na naučnom skupu „Razgovori o arhitektonskoj kritici“ održao je referat „Arhitektonska kritika i prethodno obrazovanje“. Na simpozijumu „Mjesto i uloga arhitekta i urbaniste u komuni“ održao je referat na temu „Djelatnost arhitekta i njegova uloga u zaštiti urbanih centara i cjelina i valorizaciji vrijednih ruralnih cjelina“.

Objavio, odnosno predao u štampu, sljedeće radove:

- „Razlike između Omajadske i Abasidske umjetnosti“
- „Srednjovjekovni utvrđeni gradovi u Bosni i Hercegovini“,
- „Revitalizacija sarajevskih mahala“

Izradio Projekt restauracije Morića hana (koautori Dž. Čelić i N. Kurto).

Sarađuje u Republičkom i Gradskom zavodu za zaštitu spomenika kulture, Orijentalnom institutu i redovni je profesor Arhitektonsko-urbanističkog fakulteta.

Dopisni član Ivan SOKLIĆ

Rukovodio je grupom za kaustobiolite koja je podnijela svoj referat na I kolokviju o prirodnim resursima. Član je Odbora za prirodne resurse i Komisije za mineralne sirovine istog Odbora.

a) Učestvovao je

1. na Drugom savjetovanju o stanju i pravcima razvoja rudarske i geološke nauke u BiH,
2. na Prvom kolokviju o prirodnim resursima BiH i Savjetovanju o preradi uglja.

b) Objavio je:

1. „Stratigrafija i facijelne karakteristike tuzlanskog oligomiocena“,
2. „Ugljevi Bosne i Hercegovine“ (I kolokvij o prirodnim resursima Bosne i Hercegovine, sa S. Miletović, S. Pavlović, V. Robljek, N. Grujić i T. Arsenijević),
3. „Pojave nafte u Bosni i Hercegovini“.

c) Rad izvan Akademije:

1. Facijelna identifikacija sedimenata predtortona Bosanske Posavine i Semberije,
2. Paleogeografska rekonstrukcija mezozoika sjeverne Bosne,
3. Studija o istraživanju nafte u Bosanskoj Posavini,

4. Marinski miocen sjeveroistočne Bosne s posebnim osvrtom na mogućnost pronalaska novih ležišta soli.

5. Rasprostranjenje, raščlanjenje i karakter trijanskih i jurskih sedimenata u Bosni i Hercegovini (u sklopu projekta „Metodologija trijesa i jure Bosne i Hercegovine“).

Dopisni član Svetozar ZIMONJIĆ

Član je Odbora za prirodne resurse. Savjetnik je u Institutu za automatiku i računarke nauke i redovni profesor Elektrotehničkog fakulteta u Sarajevu. Završio radove „Upravljanje asinhronom mašinom“ i „Optimalno planiranje i upravljanje vodoprivrednim sistemima“.

Član je Komisije CKSKBiH za analizu stanja na području nauke.

ODJELJENJE PRIRODNIH I MATEMATIČKIH NAUKA

Rad na individualnim projektima članova Odjeljenja koje finansira Fond ANUBiH i ostali rad u okviru Akademije

a) Istraživanja koja finansira Fond Akademije:

1. „Istraživanja dendroflora Balkanskog poluostrva“ (nosilac akad. P. FUKAREK). Nastavljen je rad na dendroflorističkim istraživanjima Balkanskog poluostrva (akad. P. FUKAREK).

2. „Promjenljivost morfoloških karakterâ u populacijama različitih ribljih vrsta“ (nosilac dopis. čl. T. VUKOVIĆ).

Rad je u završnom toku obrade.

B) Rad članova u drugim odborima Akademije:

Akademici T. Šoljan i P. Fukarek angažovani su u radu Međukademijskog odbora za floru i faunu.

Akad. P. Fukarek i dopis. čl. T. Vuković delegirani su u Međukademijski odbor za zaštitu prirode i čovjekove okoline.

Akademik K. Ljolje član je Međukademijskog odbora za molekularne nauke i bio je delegiran kao predstavnik Savjeta akademija u Organizacioni odbor za proslavu 120-godišnjice rođenja N. Tesle. Član je Odbora za koordinaciju naučnog rada, Odbora za biblioteku i dokumentaciju i Odbora za nagrade i odlikovanja ANUBiH.

Akademik E. Čamo bio je predsjednik Odbora za proslavu 25-godišnjice Naučnog društva i 10-godišnjice Akademije.

Akademik D. Maksimović predsjednik je Odbora za finansije.

Akademik M. Varadin je predsjednik Odbora za izdavačku djelatnost.

Akademik M. Ćirić bio je član Odbora za proslavu 25-godišnjice Naučnog društva i 10-godišnjice Akademije.

c) Ostala aktivnost članova:

Akad. M. *Bajraktarević* urednik je edicije „RADOVI“ – serija matematika i fizika OPMN. Napisao je veći broj recenzija za radove koji su objavljeni u toj ediciji.

Akademik Edhem *Čamo* predsjednik je Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine i predsjednik Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ; predsjednik Savjeta jugoslovenskog udruženja „Nauka i društvo“; predsjednik Društva BiH za borbu protiv raka; dopisni je član Slovenske akademije znanosti i umjetnosti, Makedonske akademije na nauku i umjetnost, te počasni član Društva za nauku i umjetnost Kosova; počasni je doktor Univerziteta u Sarajevu i Internacionalnog udruženja zoohigijeničara; član je: Savjeta federacije, Saveznog komiteta za nauku i kulturu, Republičke konferencije SSRN BiH i Gradske konferencije SK Sarajevo, Savjeta republičkih i pokrajinskih zajednica za naučni rad, te Komisije Predsjedništva CKSK BiH za istoriju, predvodio je delegaciju Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ pri potpisivanju ugovora o naučnoj saradnji sa Akademijom nauka SSSR i Karavan prijateljstva Jugoslovensko-norveškog društva na otvaranju spomenika jugoslovenskim partizanima u Oslu; učestvovao je na 21. međunarodnom seminaru „Univerzitet danas“ u Dubrovniku i II internacionalnom kongresu zoohigijeničara u Zagrebu; aktivan je član Makroprojektnog savjeta „Pravci razvoja brdskoplaninskog područja BiH“; redovni je profesor Veterinarskog fakulteta.

Akademik P. *Fukarek* učestvovao je na simpoziju koji je organizovalo Istočnoalpsko-dinarsko društvo za istraživanje vegetacije u Lienzu. Održao je referat: „Die Grenze des Dinarischen und Vordinarischen Vegetationsgebiets in B.u.H.“

Akademik D. *Maksimović* učestvovao je u radu Komisije Republičke zajednice za naučni rad na raspodjeli finansijskih sredstava na osnovu raspisanog konkursa za pojedine teme makroprojekta o brdskoplaninskom području.

Akademik M. *Ćirić* član je Predsjedništva Akademije i zamjenik sekretara Odjeljenja za prirodne i matematičke nauke.

Akademik M. *Varadin* sekretar je Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka i član Predsjedništva ANUBiH. Urednik je edicije „RADOVI“ – serija biologija Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka. Delegat je Akademije u Univerzitetskom savjetu.

Prisustvovao je VIII internacionalnom kongresu za reprodukciju životinja i umjetno osjemenjivanje u Krakovu. Član je stalnog Komiteta kongresa. Na Kongresu je podnio referat o primjeni prostaglandina u liječenju neplodnosti kobilica, koji je štampan u Zborniku odabranih radova Kongresa. Predsjedavao je zasjedanju „Estrusni ciklus“ i bio član „okruglog stola“ o pitanju uspjeha i organizacije umjetnog osjemenjivanja goveda. Za aktivno učestvovanje u radu Kongresa primio je jubilarnu plaketu.

Dopis. član A. *Hadžibegović* sarađuje u Makroprojektu brdskoplaninskog područja. Učestvovao je u radu naučno-stručnog sastanka „Zdravlje i prirodna sredina SRBiH“.

Dopis. član T. *Vuković* bio je član Organizacionog odbora sastanka „Zdravlje i prirodna sredina u SRBiH“. Učestvovao je na II evropskom ihtiološkom kongresu u Parizu. Podnio je dva referata: „Problem objektivizacije i standardizacije intraspecijskih formi u biosistematici riba“ i „Hibridizacija riba Bosne i Hercegovine“ (u saradnji).

Izabran je za predsjednika Evropske ihtiološke unije. Za „Ljetopis“ je napisao prikaz o životu i radu akademika Siniše Stankovića.

d) Rad izvan Akademije i objavljeni radovi:

Akademik M. *Bajraktarević* redovni je prof. Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu. Član je Pedagoškog savjeta BiH, Komisije za prirodne i matematičke nauke pri RZNR, redakcije časopisa „Publications de l'Institut mathématique“ u Beogradu, rukovodilac naučnog projekta iz matematike po ugovoru između Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu i RZNR BiH.

Akademik E. Čamo objavio je u 1976. godini:

1) „Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine“ – Monografija, Sarajevo, 1976. god.

2) „Savjet akademija nauka i umjetnosti SFRJ u razvijanju međurepubličke i međunarodne naučne saradnje“ („Resiskovalce“ Ljubljana 1976)

3) D. Varenika, E. Čamo, S. Franković, Lj. Savić: „Uticaj sistema i režima napajanja na proizvodne i zdravstvene pokazatelje nosilaca u kavezima“. (Referat na II interacionalnom kongresu zoohigijeničara u Zagrebu od 29. IX – 2. X 1976. objavljen u Zborniku referata.)

4) E. Čamo: „Nauka u socijalističkom samoupravnom društvu“, objavljeno u časopisu „Savremene političke teme“, knj. 21, 1976, Sarajevo, Studijski centar Gradske konferencije SK BiH Sarajevo.

5) E. Čamo: „Dva jubileja u jednom“, objavljeno u Spomenici povodom 25-godišnjice Naučnog društva i Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 1976, izdanje ANUBiH.

6) E. Čamo: „25. godina naučnog društva i Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine“ – referat na Svečanoj akademiji, 11. i 12. XI 1976. g., Sarajevo.

Akademik D. *Maksimović* redovni je prof. Poljoprivrednog fakulteta. Učestvovao je sa saradnicima na IV jugoslavenskoj stočarskoj konferenciji u Mostaru sa 4 naučna referata, koji su štampana u Radovima Poljoprivrednog fakulteta. Sa 2 rada učestvovao je na I kongresu biohemije Jugoslavije u Portorožu.

Redovno učestvuje u radu Redakcionog odbora Arhiva za poljoprivredne nauke u Beogradu i u Redakcionom odboru „Radovi“ Poljoprivrednog fakulteta u Sarajevu. U 1976. godini završio je dva naučna elaborata koje je finansirala RZNR. Za potrebe nastave na Poljoprivrednom fakultetu izdao je dvojica skripta.

Akademik P. *Fukarek* redovni je prof. Šumarskog fakulteta u Sarajevu. Učestvovao je na simpozijumu „Uloga šume i šumske vegetacije u zaštiti čovjekove okoline jadranskog područja“ sa referatom „Definicija i ograničenje jadranskog krša sa stanovišta šumske vegetacije“ (održan u Zadru).

Na Godišnjoj skupštini jugoslavenskog savjeta za zaštitu i unapređivanje čovjekove okoline u Prištini učestvovao je u radu Predsjedništva. Na VI kongresu Dendrološkog i društva Mađarske, Čehoslovačke i Poljske u Budimpešti imao je saopštenje o nekim vrstama balkanske dendroflora sposobnih za hortikulturu. Na X kongresu geografa Jugoslavije u Beogradu održao je referat „20 godina istraživanja i kartiranja šumske vegetacije Bosne i Hercegovine“.

Na radnom sastanku Odbora i simpozija flora i vegetacija Balkana u Sofiji održao je referat „Unterschiede in Dendroflora zwischen den ostlichen und westlichen Teil der

Balkanhalbinsel“ takođe je učestvovao u radu Komisije „Karta flore Evrope“ kao saradnik.

Akademik T. Šoljan redovni je prof. Prirodno-matematičkog fakulteta. Nastavio je sa radom na vrlo opsežnom i vrlo značajnom djelu „Pisces Maris Mediterranei et Pontici“. Učestvovao je na XXV kongresu i skupštini Commission internationale pour l'exploration scientifique de la Mer Méditerranée u Splitu.

Akademik K. Ljolje redovni je profesor Prirodno-matematičkog fakulteta. Predsjednik je Komisije za prirodne i matematičke nauke Republičke zajednice za naučni rad i član Komiteta za nauku i tehnologiju Izvršnog vijeća Skupštine SRBiH. Rukovodio je V jugoslavenskim simpozijumom o fizici kodenzirane materije koji je održan u Sarajevu. Rukovodi naučnim projektom „Istraživanje struktura i osnovnih svojstava fizikalnih sistema“ koji finansira RZNRBiH.

Objavljeni radovi: „Lagrangian formalism for electromagnetic field in spinor notation (u saradnji), Radovi – XIX ANUBiH, 1976. god.

Akademik M. Ćirić redovni je profesor Šumarskog fakulteta u Sarajevu. Član je Komiteta za nauku i tehnologiju Izvršnog vijeća skupštine SRBiH, predsjednik Komisije za kadrove u RZNR BiH, član je i zamjenik predsjednika Nacionalne delegacije SFRJ u Komitetu za naučnotehničku saradnju SEV-a, član je Odbora za dodjelu nagrade AVNOJ-a, predsjednik Komisije za genezu, kartografiju, klasifikaciju i geografiju zemljišta u Međunarodnom pedološkom društvu i član Savjeta tog društva, član je Radne grupe za hidromorfna zemljišta u Međunarodnom pedološkom društvu.

Radi na ovim naučnim zadacima:

- istraživanje zemljišta obrazovanih na bazičnim eruktivima u BiH,
- istraživanje gvožđevitno-karbonatnih konkrecija u terra rossi.

Učestvovao je u pripremi V kongresa jugoslovenskog društva za proučavanje zemljišta i podnio referat: „Proučavanje i korišćenje zemljišta u brdsko-planinskom regionima Jugoslavije“. Bio je predsjednik Organizacionog odbora Kongresa. Kao član Radne grupe za hidromorfna zemljišta u Međunarodnom pedološkom društvu učestvovao je na sastanku te grupe u Stuttgartu. Održao je predavanje „Neki pedološki problemi u regionu između Panonske nizije i Jadranskog mora“ na pedološkom seminaru Univerziteta u Hohenheimu.

– Objavio je sljedeće radove:

– „Proučavanje i korišćenje zemljišta u brdsko-planinskim regionima Jugoslavije“. Peti kongres JDZPZ, Sarajevo 1976.

– „Iskorišćavanje i interpretacija pedoloških karata u šumarstvu“. Posebno izdanje ANUBiH, 1976.

– „Predlog za uvođenje informacionog sistema u oblasti proučavanja zemljišta“. Zemljodolski institut Skopje, 1976.

– „C. vertikalnoj zonalnosti zemljišta u BiH“. Zemljište i biljka, 1–2, Beograd 1976.

Akademik M. Varadin redovni je prof. Veterinarskog fakulteta. Predsjednik je Komisije za međunarodnu saradnju Univerzitetskog savjeta u Sarajevu. Član Odbora sekcije za reprodukciju DVT Jugoslavije i član Organizacionog odbora II jugoslovenskog kongresa za reprodukciju životinja. Rukovodi i radi u mnogim stručnim i društvenim organizacijama.

Rukovodi sljedećim naučnim projektima:

-- Istraživanje neuroendokrinog sistema s obzirom na reprodukciju i povećanje ekonomskog potencijala životinja. USA – projekat.

– Istraživanje o uzrocima, terapiji i suzbijanju neplodnosti, te stimulaciji reprodukcije kod svinja na svinjogojским farmama. Rep. zaj. za nauč. rad, predat završni elaborat.

– Istraživanja o morfologiji i oboljenjima mliječne žlijezde krmače. Rep. zaj. za nauč. rad.

– Istraživanja o reproduktivnim fenomenima i uzrocima neplodnosti domaćih životinja brdsko-planinskog područja BiH. Sudjeluje u radu tog projekta koji finansira Rep. zaj. za nauč. rad.

Sudjelovao na XI internacionalnom zootehničkom simpozijumu u Milanu 1976. Imao referat u saradnji i predsjedavao zasjedanju. Održao je predavanje sa diskusijom na postdiplomskom internacionalnom kursu za veterinare u Milanu. Izabran je u Savjetodavni uređivački odbor internacionalnog časopisa „Journal of Reproduction Science“.

Objavio je sljedeće radove:

– „Forenzička odgovornost veterinara u praksi umjetnog osjemenjivanja“ (u saradnji). Veterinarija 24, 3–4, 311–318, 1975.

– „Primjena „Equimate“, sintetskog analoga Prostaanglina F_2 , u svrhu izazivanja estrusa kod kobila“ (u saradnji). Veterinarija 24, 415–421, 1975.

– „Istraživanja o efektu terapije mliječne žlijezde s obzirom na rezultate testiranja njenog sekreta“ (u saradnji) Veterinarija, 25–97–104, 1976.

– „Formaciones tumorales de los organos genitales en las cerdas esteriladas“ (u saradnji). Zootechnia 25, 258–268, Madrid 1976.

Dopis. čl. T. Vuković redovni je prof. Prirodno-matematičkog fakulteta u 1976. godini bio je i dekan tog fakulteta. Učestvovao je u izradi većeg broja naučnih tema koje finansira RZNR, a završio je temu „Biosistematska i ekološka proučavanja akvatičnih organizama sliva Neretve“

Učestvovao je na sastanku Organizacionog komiteta evropskog društva za malikulturu u Ostendeu. Izabran je u Upravni odbor tog društva. Vršio je dužnost urednika časopisa „Ichthyologia“ i „Zbornika radova“ I evropskog ihtiološkog kongresa. Radio je na izradi statuta Evropske ihtiološke unije. Na Prvom kongresu genetirača Jugoslavije u Dubrovniku podnio je u saradnji referat: „Intergenerička hibridizacija riba iz porodice Cyprinidae“.

Dopis. čl. A. Hadžibeganović redovni je prof. Veterinarskog fakulteta u Sarajevu. Sarađuje i rukovodi naučnim projektima:

– Istraživanja mogućnosti ranog određivanja tovnih sposobnosti i klaoničkih kvaliteta svinja primjenom biohemijских tekstova USA projekat. Završen je rad i završni elaborat predan.

– Utjecaj dodatnih antibiotika hrani na razvoj rezistentne mikroflore kod svinja i peradi. (USA projekat).

– Istraživanja adekvatnog postupka mikrobioloških ispitivanja i mikrobioloških normativa za ocjenu higijenskog stanja u pogonima za proizvodnju i promet namirnica animalnog porijekla. (RZNR). Predan završni elaborat.

Učestvovao je na: XVIII naučnom sastanku mikrobiologa i epidemiologa Jugoslavije i II simpoziju „Epidemiološki problemi u zaštiti sredine“, u Puli. Podnio je referat „Higijenski kvalitet travničkog sira u toku proizvodnje u eksperimentalnim i prirodnim uslovima“ (u saradnji). Na poziv Visoke veterinarske škole u Brnu učestvovao na konferenciji o problemima obrazovanja veterinarskih stručnjaka i u kolokviju o

problemima veterinarsko zdravstvenog nadzora u savremenim uslovima proizvodnje i prometa namirnica. U 1976. godini rukovodio je izradom i odbranom 7 magistarskih radova.

Dopis. čl. M. *Džinić* redovni je prof. Veterinarskog fakulteta. Sudjeluje na izradi tri naučna projekta iz područja ishrane domaćih životinja. Sudjelovao je sa referatima na kongresima i simpozijima u Primoštenu, Zagrebu, Splitu i Ljubljani. Na navedenim naučnim skupovima podnio je sedam referata u saradnji.

— Objavio je sljedeće radove:

— „Hranljiva vrijednost kukuruzovine i kočanke sa bilansom jugoslavenskih mogućnosti proizvodnje kompletnih krmnih smjesa na bazi ovih sirovina“. Veterinaria 24, 333–347. 1975. (U saradnji).

— „Ovčarstvo Jugoslavije — stanje i potencijalne mogućnosti. IV kongres VVT Jugoslavije“ (u saradnji). Ljubljana 1976.

— „Morfološka destrukcija i funkcionalna insuficijencija jetre u visokogavidnih junica hranjenih zelenom kukuruzovinom, biljkom sa visokim sadržajem nitrata“ (u saradnji). Radovi Polj. fakulteta 24, 505–517, Sarajevo 1976.

— „Varijabilnost važnijih kvalitativnih pokazatelja hrane industrijskih državnih nosilja“. Drugi int. kon. zoo. hig., Zagreb 1976. (u saradnji).

— „Nivoi sirovih hranjivih i važnijih mineralnih materija u fecesu brojlera — po nedjeljama njihova porasta“. Drugi med. kon. zoo. hig., Zagreb 1976. (U saradnji).

**PREGLED
IZVRŠENJA FINANSIJSKOG PLANA ZA 1976. GODINU**

Opis	Dinara
I PRIHODI:	
1. Prenijeta sredstva iz prethodne godine	210.000,—
2. Prihodi izdavačke djelatnosti	18.735,15
3. Sredstva za međunarodnu saradnju	112.523,—
4. Sredstva za štampanje „Godišnjaka“	66.690,—
5. Sredstva za simpozij „100 god.ustanka BiH“	34.800,—
6. Sredstva za proslavu Akademije	300.000,—
7. Ostala sredstva tema	91.734,05
8. Ostali prihodi	6.918,35
9. Sredstva iz Budžeta SRBIH	7.183.190,—
UKUPNO PRIHODI:	8.024.590,55
II RASHODI:	
a) Materijalni troškovi	
1. Kancelarijski i ostali pomoćni materijal	164.740,40
2. Stručna literatura i časopisi	5.182,10
3. Zakupnina za poslovne prostorije i gar.	99.407,55
4. PTT usluge	105.087,20
5. Gorivo mazivo i ostali materijal prev. sred.	99.620,45
6. Sitan inventar i HTZ sredstva	26.921,75
7. Troškovi štampanja publikacija izd.djel.	879.946,50
8. Izdaci za autorske honorare	384.274,15
9. Izdaci za akademijske nagrade	1.673.380,—
10. Putni troškovi i dnevnice	203.863,95
11. Troškovi reprezentacije	69.906,40
12. Troškovi naučne saradnje s akademijama	94.959,45
13. Troškovi tekućeg održ. sred. za rad	36.642,05
14. Ostale usluge	192.434,70
15. Amortizacija	143.577,10
16. Troškovi naučno istraž. rada:	
a) Centar za balkanološka ispi- tivanja	239.418,90
b) Komisija za lingv. ispitivanja	128.513,65
c) Ostali naučno istraživ. rad	91.734,05
Svega mater. troškovi:	4.639.610,35
b) Ugovorne i zakonske obaveze	
1. Osiguranje imovine	27.895,35
2. Troškovi platnog prometa	23.302,35
3. Doprinosi Savjetu akad.SFRJ	55.000,—
4. Ostale članarine	3.100,—
5. Doprinos za gradsko zemljište	25.920,—
6. Doprinosu fondu solidarnosti na reprezentaciju	6.991,—
Svega ugov. i zak. obaveze:	142.208,70
c) Lični dohoci	
Građansko pravni odnos s doprinosima	37.255,50
d) Ostali izdaci	
Radnoj zajednici Sekretarijata	2.550.000,—
Dotacija fondu NIR	150.000,—
Za nabavku knjiga za Biblioteku	—
Tekuća rezerva	—
UKUPNO RASHODI:	7.519.074,55

PREGLED
UKUPNIH PRIHODA I RASHODA FONDA ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD
(VLASTITA SREDSTVA I SREDSTVA DOBIJENA OD DRUGIH)
AKADEMIJE ZA 1976. GOD.

PRIHODI:	DINARA
Sredstva prenijeta iz 1975. god.	2.038.189,15
Sredstva po finans. planu Akademije za 1976. g.	150.000,—
Sredstva centra za BI za „Praistoriju jugoslovenskih zemalja“	20.060,—
Sredstva od Republičke zajednice za naučni rad za	
— Istoriju naroda BiH	192.000,—
— Simpozij „Istočna kriza“	96.000,—
— Usavršavanje istraživačkih kadrova	18.757,—
UKUPNO PRIHODI	2.515.006,15
RASHODI:	
Lična primanja po osnovi građ. prav. odnosa	21.758,15
Kancelarijski i ostali potrošni materijal	43.452,65
Autorski honorari	606.559,15
Troškovi fotokopiranja	22.097,40
Putni troškovi i dnevnice u zemlji	247.133,35
Putni troškovi i dnevnice u inostranstvu	—
Troškovi ostalih usluga	196.558,35
UKUPNO RASHODI	1.137.559,05
Ostatak sredstava za prenos u 1977. god.	1.377.447,10
O d t o g a:	
— Sredstva za Istoriju naroda BiH od Rep. zajedn.	23.437,35
— Sredstva za Istoriju književnosti od Rep. zajedn.	745.546,05
— Sredstva za Praistoriju jug. zemalja od Rep. zal.	116.543,45
— Sredstva za simpozij o botulinus od Rep. zajedn.	71.720,—
— Sredstva ostalih tema Fonda NIR Akademije	467.074,95

**PREGLED
UTROŠKA SREDSTAVA FONDA ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD
AKADEMIJE ZA 1976. GOD. PO TEMAMA**

Naziv teme	Nosilac	Raspoloživo u 1976. god.	Izvršenje rashoda
1. Utvrđena naselja ilirskih plem. — Gacko, Ličko Krbavsko Polje	A. Benac	20.000,—	19.880,—
2. Komis. za lingv. ispitivanja	J. Vuković	55.292,60	—
3. Ilirska naselja na Liv. polju	A. Benac	50.000,—	50.000,—
4. Izrada terminologije	J. Vuković	46.018,—	7.131,—
5. Komisija za izradu CSR	H. Kuna	—	2.900,—
6. Odbor za prirodne resurse		60.000,—	77.842,40
7. Međuak. odbor za proučav. slav. kultura		17.544,—	6.184,—
8. Etnografija slovenskih naroda BiH	C. Rihtman	48.000,—	—
9. Najstarija mater. kultura Slav.	I. Čermošnik	—	691,—
10. Promjenljivost morfol. toksonim. oblika ribljih populacija	T. Vuković	18.023,—	4.608,20
11. Geološke, hidrog. i inženj. geološke odlike okoline Sarajeva	R. Jovanović	35.810,—	8.680,—
12. Leteći pepeo iz industr. postroj.	J. Hamović	55.590,—	—
13. Izgled krvnih sudova	H. Hadžiselimović	44.550,—	14.618,10
14. Karcinom kože, glave i vrata		61.150,—	—
15. Odabrana poglavlja komp. patol.	J. Ježić	4.294,—	3.277,80
16. Modifikacija motorike resp. sist.	S. Huković	13.100,—	13.100,—
17. Citološke promjene	A. Nikulin	24.514,—	2.334,70
18. Korelacija kvantit. i kvalit.	Dž. Rezaković	9.000,—	—
19. Zdravlje i prirodna sredina	J. Gaon	10.000,—	4.550,—
UKUPNO:		572.885,60	215.797,20

I Prihodi fonda za naučnoistraživački rad Akademije:

— sredstva prenesena iz prethodne godine	407.579,55
— sredstva po finans. planu Akademije za 1976. g.	150.000,—
— sredstva izdvojena po ZR za 1975. god.	125.292,60

Ukupna sredstva:	682.872,15
Utrošena sredstva:	215.797,20
Ostatak sredstva:	467.074,95

IV. PLAN RADA I FINANSIJSKI PLAN AKADEMIJE ZA 1977. GODINU

1. PLAN RADA AKADEMIJE

U cilju ostvarivanja Srednjoročnim planom postavljenih zadataka Akademije, odnosno njena odjeljenja, odbori, komisije i druge naučno-stručne jedinice u 1977. godini planiraju izvršavanje sljedećih zadataka.

ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA

Razmatrajući Plan rada za 1977. godinu, zaključeno je da se nastavi rad na konkretiziranju obaveza koje će biti ispunjene u okviru prihvaćenih i predloženih projekata Odjeljenja.

1. CENTAR ZA BALKANOLOŠKA ISPITIVANJA

U 1977. godini Centar ulazi u drugu godinu svog novog petogodišnjeg plana rada i čitava njegova djelatnost će se kretati u okviru toga plana. Prema tome u središtu pažnje ostaće i dalje prikupljanje građe za izučavanje materijalne i duhovne kulture paleobalkanskog stanovništva i njegovog dodira sa slovenskim življem na ovom području. Pored toga, Centar će se i dalje angažovati u koordinaciji nekih istraživačkih poduhvata koji se odnose na čitavu teritoriju Jugoslavije ili na određene oblasti Balkana.

Bazirajući se na ovim polaznim okvirima, Centar će u 1977. godini raditi prvenstveno na slijedećim zadacima:

1. U vezi sa izradom „Praistorije jugoslavenskih zemalja“ tokom 1977. godine će se definitivno uskladiti tekstovi za prve tri sveske (paleolit i mezolit, neolit i enolit), a isto tako će se izvršiti i jezičko ujednačavanje, kako bi ove tri sveske bile spremne za štampu. S tim je vezana i definitivna priprema ilustrativnog materijala, kao i pronalaženje najpogodnijih uslova za objavljivanje ovog kapitalnog djela iz oblasti praistorijske arheologije Jugoslavije.

Tokom 1977. godine će se prići i izradi konačnog koncepta za IV svesku Praistorije (bronzano doba), pa bi izabrani autori u ovoj godini već prišli pripremanju svojih tekstova. Za ovaj posao biće potrebno organizovati nekoliko diskusionih sastanaka sa autorima i članovima Glavne redakcije Praistorije.

2. U okviru dugogodišnjeg poduhvata koji se odnosi na obradu ilirskih utvrđenih naselja do kraja 1977. godine će biti pripremljena i prva sveska iz ove serije „Ilirska naselja u Jugoslaviji“. U toj svesci će biti obrađeni podaci sa centralnog japodskog područja.

Nastaviće se i obrada utvrđenih naselja sa područja ilirskog plemena Delmata i u tom smislu će biti obuhvaćeno Glamočko polje (druga faza obrade). Po završetku istraživanja u Glamočkom polju moći će se prići i pripremi druge sveske „Ilirskih naselja u Jugoslaviji“. Trebalo bi da ta sveska bude gotova u 1978. godini.

Prići će se i sintetskom prikupljanju podataka o utvrđenim ilirskim naseljeima sa Glasinačkog područja, što predstavlja davnašnji zadatak bosnasko-hercegovačke nauke, odnosno ove institucije. Taj posao će trajati 3–4 godine i vjerovatno će uroditi trećom sveskom u pomenutoj seriji. Centar će se u 1977. godini još više angažovati u organizaciji istraživanja gradinskih naselja u Srbiji, Makedoniji i Crnoj Gori. Organizovaće se odgovarajuće ekipe u tim republikama, a pružiće se i neposredna uputstva na terenu u pogledu metodologije rada. Time Centar ulazi u jednu dugogodišnju obavezu koja se tiče balkanologije cijele Jugoslavije.

3. Nastaviće se prikupljanje podataka za kartoteku zatvorenih grobnih nalaza sa ilirskih područja u Jugoslaviji, pa se predviđa obrada podataka iz novih 200 grobnih cjelina.

4. Nastaviće se isto tako, i prikupljanje podataka sa sjevernog područja ilirske teritorije, koji će služiti za razgraničenje ilirskih etničkih zajednica i panonskih zajednica na sjeveru Jugoslavije.

5. Pošto je centar preuzeo na sebe i sistematski rad na istraživanju antropoloških osobina paleobalkanskog stanovništva, u 1977. godini će se prikupiti dalji podaci o posotjećoj građi sa teritorije Vojvodine, Srbije, Makedonije i Kosova. Ovi podaci će poslužiti za cjelovitu studiju o stanju istraživanja i dostignutom stepenu analitičkog sagledavanja paleobalkanskih antropoloških problema u našoj zemlji.

6. U okviru izučavanja antičkog doba naše zemlje, Centar će se angažovati u slijedećim glavnim pravcima:

a) Studijska obrada jednog dijela ilirskih i rimskih komunikacija na osnovu prikupljenih podataka u 1975. godini;

b) Dalje prikupljanje podataka za seriju *Illyricum Mythologicum*, za koju je već izrađeno nekoliko značajnih priloga (npr. Argonautski mitovi, Mitovi Enhelejaca i sl.);

c) Iniciranje i koordiniranje rada na izučavanju ekonomike antičkog doba u našoj zemlji i na sličnim akcijama koje će biti označene na savjetovanju o ovim problemima;

d) Izrada i priprema za štampu prve sveske Korpusa epigrafskih spomenika.

7. U vezi sa zadatkom Centra da inicira i potpomaže proučavanje perioda najranije slavenske istorije u našoj zemlji, u 1977. godini će Centar pružiti svoju pomoć daljem istraživanju ranoslavenskih naselja u sjevernoj Bosni. Isto tako, Centar će pokušati da pronađe mogućnost da se počne pripremati istraživanje sličnih staništa u nekim drugim republikama, posebno u SR Srbiji i Crnoj Gori.

8. U oblasti lingvističkih istraživanja nastaviće se prikupljanje građe za izučavanje romanskih jezičkih elemenata iz zapadne Hercegovine i Crne Gore, i za izučavanje jezičkog kompleksa jugoslovenskih Roma. U isto vrijeme nastaviće se posao na izdvajanju predslavenskog jezičkog sloja u toponimiji Prigorja, pošto su istraživanja na terenu većim dijelom završena.

9. U 1977. godini će se izvršiti prvi dio sistematizacije građe koja je prikupljena u vezi sa temom „Tradicionalni elementi u seoskoj porodici istočne i dijela južne Srbije“. Po završetku ovog rada Centar će posjedovati veoma dragocjenu građu za proučavanje odnosa paleobalkanskog i slovenskog stanovništva u okviru materijalne kulture, običaja i određenih vidova duhovnog života.

Dovršiće se, isto tako, cjelovita etnološka bibliografija pod naslovom „Tematska etnološka bibliografija Jugoslavije“. Krajem 1977. ili do polovine 1978. godine ova bibliografija bi trebalo da bude spremna za štampu i Centar će na taj način dati svoj prilog etnološkoj nauci u našoj zemlji.

10. U okviru saradnje sa drugim institucijama Centar će se aktivno uključiti u pripremu simpozija na temu „Bogumili na Balkanu“. Ovaj simpozij treba da se održi

1978. godine u Skopju, a glavni je organizator Makedonska akademija nauka i umjetnosti. Pored toga, Centar će biti posrednik između Balkanskog instituta u Berlinu i stručnjaka-orijentalista u Sarajevu radi izrade jedne specijalne publikacije o muslimanskom stanovništvu BiH.

Kao i ranijih godina, Centar će aktivno učestvovati u radu Međuakademijske balkanske komisije, Jugoslovensko-italijanskog komiteta za praistoriju i protoistoriju Jadrana, Međunarodne asocijacije za studije jugoistočne Evrope, Međuakademijskog koordinacionog odbora za balkanologiju, Nacionalnog komiteta za balkanologiju i sl.

U vezi sa saradnjom sa odgovarajućim insitucijama u Krakovu, Centar će biti organizator jednog okruglog stola jugoslovenskih, poljskih i francuskih naučnika na temu „Mehanika procesa neolitizacije u Evropi“. Ovaj okrugli sto će se održati u septembru 1977. godine u Sarajevu. Sličan naučni skup predviđen je za 1978. godinu u Krakovu.

11. Centar će u 1977. godini pripremiti redovni broj Godišnjaka sa prilogima domaćih i stranih saradnika.

12. U proljeće 1977. godine održaće se redovno godišnje savjetovanje članova Centra, posvećeno međunarodnoj saradnji na polju balkanologije.

13. Studijska putovanja stručnjaka Centra biće vezana uz prethodne planske zadatke.

14. I za 1977. godinu Centar postavlja problem angažovanja jednog lingviste u stalnom radnom odnosu, koji bi se orijentisao za rad na području romologije i na taj način nastavio tradiciju u ovoj Republici na izučavanju duhovne kulture i jezika Cigana u našoj zemlji.

2. KOMISIJA ZA LINGVISTIČKA ISPITIVANJA

I. Dijalektološki atlas i

A. Općeslovenski lingvistički atlas (OLA):

1. Provjeravanje građe na terenu,
2. pripremanje materijala za kartografisanje,
3. učešće dva saradnika u radu radnih grupa Međunarodne komisije za OLA u Moskvi krajem januara i početkom februara 1977. godine,
4. učešće akademika Jovana Vukovića i saradnika na sastancima Redakcionog kolegijuma i radnih grupa u Ljubljani krajem maja i početkom juna 1977. godine,
5. prisustvovanje akademika Vukovića i saradnika sastancima jugoslovenske radne grupe za OLA.

B. Nacionalni atlas:

1. Obrada šest do osam predviđenih bosansko-hercegovačkih punktova.

C. Evropski atlas (ALE) i Karpatski atlas

1. Priprema odgovarajuće građe sa terena BiH

II. O n o m a s t i k a

1. Nastavlja se ispisivanje sa karata naziva sa *—itio* i *—ne* na području BiH, započeto 1976. godine,
2. takođe se nastavlja bilježenje na terenima naziva sa *—itio* i *—ne*, i to:
 - na području zapadne i jugoistočne Bosne,
 - na području sjeverne Crne Gore,
 - komparativnoslovensko ispitivanje ove građe (vidi tačku VIII),
3. ekscerpiranje bosansko-hercegovačke mikrotoponimijske građe iz SEZ — Naselja i porjeklo stanovništva,
4. bilježenje toponimijske građe u slivu rijeke Bosne,
5. kartoniranje prikupljene građe.

III. O p ć i j a d i j a l e k t o l o š k a i s p i t i v a n j a :

1. nastavak ispitivanja ikavskošćakavskih govora u zapadnoj Bosni,
2. dijalektološki rejon Dabar-polje,
3. dijalektološki rejon Goražde — Foča — Pljevlja,
4. dijalektološki rejon Teslić — Nemila — Zenica,
5. dijalektološki rejon Čapljina — Vitina — Ljubuški.

IV. A r h i v ž i v e r i j e č i

Snimanje građe na terenu — a) na dijalekatskim područjima zapadne i srednje Bosne i u Hercegovni i b) u urbanim sredinama (Sarajevo, Beograd, Novi Sad, Zagreb).

V. I z r a d a b i b l i o g r a f i j a

Nastavlja se ispisivanje bibliografske građe iz stručnih časopisa (Naš jezik, Umjetnost rječi i dr.) i drugih lingvističkih publikacija.

VI. T e r m i n o l o g i j e

Projekat o terminologijama se finansira iz Fonda za naučnoistraživačku djelatnost ANUBiH, a rad će se i dalje odvijati prema posebno utvrđenom planu.

VII. R j e č n i k c r k v e n o s l a v e n s k o g (o p ć e s l a v e n s k o g) j e z i k a

I ovaj projekat se finansira iz sredstava Fonda za naučnoistraživačku djelatnost ANUBiH, a rad se odvija prema uvrđenom planu.

VIII. S a r a d n j a s a i n o s t r a n s t v o m

Prema utvrđenim protokolima o saradnji sa institucijama Poljske akademije nauka,

vršiće se sljedeći oblici saradnje:

1. jednomjesečna razmjena na nivou studijskog boravka i komparativnoistraživačkog rada naših saradnika u Poljskoj, odnosno poljskih stručnjaka iz Zakłada Słownoznawstwa PAN u našoj zemlji,

2. saradnja sa Institutom Języka Polskiego PAN iz Krakova na planu teorije i metodologije dijalektoloških ispitivanja, lingvističke geografije i dijalekatskih terminologija, te na planu onomastike. I za ovu saradnju predviđena je četvoredeljna razmjena stručnjaka s jedne i s druge strane.

IX. N a b a v k a k n j i g a

Za potrebe Komisije nabavljace se najneophodnije publikacije i knjige strane i domaće literature.

X. S a s t a n c i i n a u č n i s k u p o v i

1. Redovni godišnji sastanak Komisije za lingvistička ispitivanja sa učešćem spoljnih saradnika,

2. sastanak Odbora za izradu terminologija.

XI. P o s e b n e p o t r e b e

Odlazak saradnika Komisije u druge jugoslovenske centre radi stručnih konsultacija.

XII. I z d a v a č k a a k t i v n o s t

1. Objavljivanje zbornika posvećenog akademiku Jovanu Vukoviću,

2. pripreme i izdavanje „Godišnjaka” Komisije za lingvistička ispitivanja, koji će od ove godine postati redovna Akademijina edicija.

Komisija za lingvistička ispitivanja će nastojati da u toku naredne godine počne ostvarivati šire kontakte sa prosvjetnim ustanovama i prosvjetnim radnicima u BiH u smislu propagiranja jezičke kulture i populariziranje nauke o jeziku, što bi moglo doprinijeti aktiviranju nastavnika na terenu, a pomoglo bi da se kod učenika razvija interes i ljubav prema jeziku i prema nauci o jeziku.

3. KOMISIJA ZA FILOZOFIJU, SOCIOLOGIJU I POLITOLOGIJU

S obzirom da je Republička zajednica za naučuni rad odobrila potrebna sredstva u 1977. godini Komisija će pristupiti realizaciji projekta: Osnovne vrijednosti socijalističkog društva i progresivna društvena misao.

S tim u vezi, održaće se savjetovanje sa saradnicima o metodologiji istraživanja ovih projekata.

Početakom 1977. godine organizovaće se naučni skup posvećen životu i radu Veselina Masleše. U organizaciji skupa angažovani su Univerzitet u Banjaluci i Sarajevu i Akademija.

4. KOMISIJA ZA ETNOMUZIKOLOŠKA ISTRAŽIVANJA

Nastaviće se rad na temi: „Korpus jugoslovenske narodne umotvorine“, kao i rad na temi: „Etnografija BiH“.

Odjeljenje će nastaviti rad na realizaciji projekata „Koncepcija drugoročnog privrednog razvoja BiH“ i „Bosna i Hercegovina u spoljnoj trgovini Jugoslavije“. Realizacija drugog projekta zavisice od sredstava koja treba da obezbijedi Republička zajednica za naučni rad.

Članovi Odjeljenja — pravnici preuzimaju obavezu da pripreme skup naučnih radnika na kojem će se utvrditi prioritet tema iz oblasti prava na kojima treba da se angažuje Odjeljenje.

Odjeljenje kao cjelina će u toku 1977. godine pratiti rad svojih pojedinih radnih tijela, kao i svih članova i saradnika angažovanih na izvođenju naznačenih projekata.

U oblasti izdavačke djelatnosti naglašen je značaj potpunije zastupljenosti svih disciplina, kao i njihove sadržajne povezanosti u interdisciplinarnosti. S obzirom na orijentaciju Odjeljenja, više će se pažnje pokloniti radovima iz oblasti filozofije i politologije, kao i pravnih i ekonomskih nauka.

Razmatraće se pitanja izbora novih članova i saradnika.

Odjeljenje će obratiti veću pažnju pitanju razvoja naučnih oblasti koje su zastupljene u njemu kao i mogućnosti jačeg povezivanja sa samostalnim naučnim institucijama u vezi sa realizacijom usvojenih naučnih projekata.

5. KOMISIJA ZA ISTORIJU NARODA BIH

Kako je rok za predaju rukopisa za svih šest tomova Istorije kraj 1976. godine, to će težište rada biti na redigovanju primljenih tekstova. Pri tome će biti angažovana Komisija u cjelini i sve potkomisije, jer je organizacija postavljena tako da je Komisija centralna redakcija, a potkomisije redakcije pojedinih knjiga.

Poslije pregleda tekstova u svrhu njihovog usaglašavanja, nužnih dopuna i ispravaka, mora se intenzivno pristupiti tim poslovima. To će u svakom slučaju zahtijevati i određena dopunska istraživanja, pa se zato u finansijskom planu predviđa i nastavak rada na registima, kao i obavljanje najnužnijih istraživačkih putovanja u zemlji.

ODJELJENJE ZA KNJIŽEVNOST I UMJETNOST

1. KOMISIJA ZA ISTORIJU KNJIŽEVNOSTI BIH

(Vidjeti napomenu uz izvještaj za 1976. godinu)

2. KOMISIJA ZA ISTORIJU UMJETNOSTI BIH

(Vidjeti plan Odjeljenja tehničkih nauka za 1977. godinu)

3. BIBLIOGRAFIJA RADOVA O NARODNOJ KNJIŽEVNOSTI

U saradnji sa Institutom za jezik i književnost nastaviće se rad na VI knjizi.

Izdavačka djelatnost:

Odjeljenje planira objavljivanje sljedećih radova:

- Radovi Odjeljenja, sv. III,
- Bibliografija radova o narodnoj književnosti, knj. V,
- 1 monografija.

Ostali poslovi Odjeljenja:

- analiza III sv. Radova,
- formiranje IV sv. Radova,
- evidencija realizovanja Srednjoročnog plana,
- tok rada i problemi u vezi sa izradom Istorije književnost BiH,
- razmatranje kandidature novih članova Odjeljenja,
- realizovanje plana o saradnji sa Akademijom umjetnosti DDR.

ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA

Medicinsko odjeljenje će nastaviti započeti rad na temama koje tretiraju tematiku vezanu za rad njegovih odbora i komisija. Isto tako će nastaviti rad na realizaciji srednjoročnog projekta, kao i individualnih projekata njegovih članova i saradnika.

Posebna pažnja će se obratiti na realizaciju prve faze srednjoročnog projekta i na utvrđivanje stavova o unapređenju medicinske nauke u novim uslovima. S obzirom da je Odjeljenje homogeno, znanje i iskustvo svih njegovih članova može poslužiti u raznim projektima srednjoročnog plana (2 projekta), projektima Odjeljenja i odbora (3 projekta), te u rješavanju problema koji proizilaze iz odnosa između medicinske nauke i zdravstva sa jedne strane i potreba društva sa druge strane.

Odjeljenje će u narednom periodu raspravljati o unapređenju organizacije medicinskih nauka, edukaciji i omasovljenju kadrova za medicinske nauke i postdiplomskoj nastavi. Posebno će Odjeljenje raspravljati o tokovima i izmjeni stavova u vezi sa novom fenomenologijom zdravlja, bolesti i prava građana na zdravlje. Odjeljenje će razmatrati rad odbora, komisija, pododbora i angažovanje pojedinih članova u radu pojedinih tijela Akademije. Posebna pažnja će biti posvećena radu novoosnovanih odbora kao što su Odbor za farmakoterapiju. Odjeljenje će razmotriti mogućnost osnivanja odbora za medicinsku kulturu i drugih odbora za kojim se ukaže potreba. Dosadašnjim radom Odjeljenje je pokrivalo pojedina područja medicinskih nauka koja nitko nije pokrивao, pa mu je dužnost da se u 1977. godini ponovo angažuje u rješavanju aktuelnih problema, kao što su: farmakoterapija, masovna oboljenja, ishrana, edukacija i sl.

Odjeljenje će 1977. godine organizovati naučni simpozij u Jajcu, čija je glavna tema „Koronarna bolest“, a što je ujedno glavni dio srednjoročnog projekta Akademije.

Na pomenutom sastanku će se voditi rasprava o daljem unapređenju organizacije medicinskih nauka i edukaciji kadrova za rad u ovoj oblasti. Posebno će se razmatrati pitanja za nove definicije u zdravstvu i medicinskoj nauci.

U 1977. godini će se razmatrati tekuća pitanja i pitanje organizacije simpozija, osim simpozija u Jajcu. U pripremi je naučni skup na temu „Izolirani inervirani organi, model-sistemi u istraživanju novih lijekova“. Također će se razmatrati prijedlozi za izbor novih članova i saradnika. Odjeljenje će u 1977. godini raspravljati i o medicinskoj publicistici i radu pojedinih naučnih medicinskih institucija, koje su povezane sa Odjeljenjem ili njegovim odborima.

1. KOMISIJA ZA KARDIOVASKULARNI SISTEM

Najvažniji zadatak Komisije u 1977. godini će biti realizacija prve faze srednjoročnog plana u vezi sa projektom: „Promjene na krvnim sudovima srca i koronarna bolest“. Istraživački rad će se odvijati u više grupa. U ovoj fazi će se istraživanja posebno odnositi na klinički, morfološki i eksperimentalni aspekt koronarne bolesti. U vezi s tim pripremaju se četiri referata koji će biti podneseni na simpozijumu u Jajcu. Komisija će se angažovati oko organizacije simpozija. Osim naučne aktivnosti Komisija će raspravljati o konsekvencama povećanog obolijevanja stanovništva od degenerativnih bolesti i kardiovaskularnog sistema.

2. ODBOR ZA VIRUSNI HEPATITIS

Najvažniji zadatak Odbora u 1977. će biti: 1) realizacija srednjoročnog projekta „Epidemiološko, kliničko i laboratorijsko ispitivanje virusnog hepatita u SRBiH“, 2) koordinacija napora raznih sektora zdravstvene službe u suzbijanju incidencije i prevalencije pomenute opasne zarazne bolesti. Poseban zadatak će biti organizacija zajedničkih napora svih zainteresovanih u borbi protiv epidemičkog hepatitisa u školskim kolektivima. U pripremi je također naučni skup posvećen preporukama za borbu protiv hepatita.

3. ODBOR ZA NEFROPATIJU

Odbor za nefropatiju će nastaviti rad na zadacima iz 1976. god. Taj rad će se odnositi na realizaciju velikog projekta „Imunološki aspekti endemske nefropatije“, koje finansira Republička zajednica za naučni rad i na kojem su angažovani skoro svi članovi Odbora. Između ostalog, Odbor će se angažovati i u razradi projekta „Mikotoksini i nefropatija“. Odbor će nastojati da se svi naponi iz oblasti nefropatije koordiniraju i razmatraju u Republičkoj komisiji za endemsku nefropatiju zajedno sa Odborom za nefropatiju Akademije. Isto tako će Odbor sudjelovati u radu Međuakademijskog odbora za nefropatiju.

4. ODBOR ZA RAK

Odbor će nastaviti rad na iznalaženju najpovoljnijih protokola polihemoterapije

malignih neoplazmi. Pokušaće pružiti pomoć u realizaciji institucionalne baze za onkologiju u našoj Republici. Isto tako će se angažovati u postdiplomskoj nastavi za kadrove za naučno-istraživački rad u onkologiji. U narednom periodu Odbor će i dalje insistirati na davanju prijedloga odgovarajućim organima koji će se kao stav Akademije odnositi na usmjeravanje naučno-istraživačkog rada u vezi sa onkologijom.

5. PODODBOR ZA ZAŠTITU ČOVJEKOVE OKOLINE

Pododbor će nastaviti rad na zadacima iz 1976. god. U narednoj fazi će se vršiti organizacija i koordinacija napora koji imaju za cilj ozdravljenje okoline, posebno u ugroženim regionima. Organizovaće se naučni skupovi i donijeti preporuke.

6. ODBOR ZA ISHRANU

Odbor za ishranu treba da se konstituiše početkom 1977. god. i da počne sa organizacijom i koordinacijom napora koji se čine u našoj Republici u vezi sa ishranom naroda. Odbor će se angažovati u pripremi naučnog skupa posvećenog ishrani.

ODJELJENJE TEHNIČKIH NAUKA

Razmatrajući i prihvatajući konkretni plan rada za 1977. godinu, Odjeljenje je pošlo od zadataka koji su predviđeni u Srednjoročnom planu Akademije za period od 1976–1980. godine.

Odjeljenje je prethodno utvrdilo osnovne stavove i pravce djelovanja njegovih članova u Akademiji i van nje, tj. istraživanja i rad u okviru ustanova u kojima djeluju, a posebno ukoliko su problemi tematski vezani za program Akademije.

Odjeljenje smatra da je nužno da obuhvati cjelokupni rad svojih članova s obzirom da se jedino na taj način može da sagleda prva slika rada članova Odjeljenja. Ovo tim prije što se Akademija veoma često javlja kao inicijator i koordinator akcija i što su osnovni potencijali, a posebno materijalni uslovi, često izvan Akademije (laboratorije, istražni centri itd.). U vezi s tim, Odjeljenje će pratiti izvršenje planova rada svojih članova van okvira Akademije i registrovaće naučne teme na kojima pojedinci rade.

Naučnoistraživački i naučnoorganizacioni rad Odjeljenja

Odjeljenje će raditi na realizaciji planova rada Odbora i komisija i to:

- Odbora za prirodne resurse,
- Komisije za vodoprivredu i
- Komisije za izradu istorije umjetnosti BiH.

Odjeljenje će posebnu pažnju pokloniti organizacionim pitanjima tih odbora i komisija. Odjeljenje će na temelju posebno pripremljenog materijala razmotriti mogućnosti svog uključenja u akciju izgradnje grada vezano uz samodoprinos građana, posebno na pitanjima koja su usko vezana za prostorne aspekte u izgradnji grada.

Naučni skupovi:

a) U prvom kvartalu 1977. godine održaće se savjetovanje o problemima voda i vodoprivrede.

b) Krajem 1977. godine, tj. 21 i 22. novembra, održaće se simpozijum pod naslovom "Hidrodinamička problematika zaštite otvorenih vodotoka i akumulacija".

c) Komisija za mineralne sirovine održaće savjetovanje o geološkoj karti.

d) Pristupiće se pripremama za naučni skup koji će tretirati problematiku naučnog rada u oblasti arhitekture i urbanizma u BiH, a koji će se održati početkom 1978. godine.

e) Organizovaće se razgovori sa arhitektima članovima drugih akademija, u vezi sa mogućnostima saradnje i zajedničkog djelovanja na određenim pitanjima iz oblasti arhitekture i urbanizma.

f) Komisija za izradu istorije umjetnosti BiH, održaće savjetovanje sa autorima u vezi sa pitanjima vezanim za izradu istorije umjetnosti.

Odbori i komisije:

1. ODBOR ZA PRIRODNE RESURSE

Rad odbora odvijaće se u toku godine, uglavnom, preko pojedinih komisija, a prema zaključcima koji su doneseni na Prvom kolokviju o prirodnim resursima BiH.

2. KOMISIJA ZA MINERALNE SIROVINE

Komisija će u toku 1977. godine organizovati „Radnu grupu za geološku kartu BiH“. Grupa će konstantno voditi brigu o stanju, tendencijama razvoja, potrebama i izradi geoloških karata u našoj Republici. Ova grupa pomoći će komisiji za mineralne sirovine da se u toku 1977. godine održi jedno savjetovanje o problematici geološke karte.

3. KOMISIJA ZA ZEMLJIŠTE

Komisija će preko svoje stalne radne grupe i dalje vršiti koordinaciju rada na pedološkom kartiranju. Ona će, pored toga, nastaviti rad i na izradi informacionog sistema u oblasti proučavanja zemljišta te u tom cilju organizovati jedno savjetovanje na jugoslovenskom nivou.

4. KOMISIJA ZA BILJNI SVIJET

Intenzivnije će raditi na problemima inventarizacije biljnog svijeta u Republici. Ujedno će se baviti problematikom izrade vegetacijske karte Republike, i u vezi s tim, organizovaće jedno savjetovanje.

5. KOMISIJA ZA ŽIVOTINJSKI SVIJET

Baviće se pitanjima izrade makroprojekta koji bi se realizovao u dvije faze. Prva

faza bi obuhvatila inventarizaciju životinjskog svijeta, a druga kompleksna istraživanja.

U planu je da se u toku godine preko Republičke zajednice za naučni rad obezbijede sredstva za realizaciju naučnog projekta „Iskorišćavanje vodenih akumulacija (hidroenergetski sistem) za intenzivnu proizvodnju konzumnih riba”.

6. KOMISIJA ZA VODOPRIVREDU

Komisija će pored vlastitih zadataka izvršavati i zadatke Odbora za prirodne resurse Akademije i Odbora za zaštitu čovjekove okoline ukoliko se odnose na oblast voda i u okviru srednjoročnog plana ovih odbora i programa aktivnosti predviđenog za 1977. godinu.

S obzirom da iz tehničkih razloga nije bilo moguće krajem 1976. godine održati savjetovanje o problemima voda i vodoprivrede, to će se u prvom kvartalu 1977. godine održati takvo savjetovanje. Savjetovanje će, saglasno ranijim dogovorima sa predstavnicima zainteresiranih strana, biti organizovano tako da će obuhvatiti tematske komplekse, regionalne komplekse i infrastrukturne komplekse. Rad na pripremi referata podijeljen je u šest grupa, i to:

1. problemi dalje izgradnje akumulacija u BiH,
2. vodoprivredni problemi krša,
3. regionalni aspekti snabdijevanja vodom i odvođenja otpadnih voda,
4. vodoprivredni aspekti zaštite voda,
5. problematika voda sliva rijeke Save,
6. problemi informacione strukture u vodoprivredi i datoteka podataka.

Predviđa se održavanje simpozija pod naslovom „Hidrodinamička problematika zaštite otvorenih vodotoka i akumulacija”. Simpozij bi trajao 1–2 dana, a održao bi se u drugoj polovini novembra 1977. godine uz učešće oko 40 stručnjaka.

Osim navedenog, Komisija će dati podršku za uspješno razvijanje istraživačkog projekta Krš i doprinosiće njegovoj naučnoj valorizaciji. Ovaj projekat je od vanrednog značaja za dalje racionalnije iskorištavanje voda u BiH. U tom cilju članovi Komisije će raznim naučnim i stručnim priložima dati doprinos ostvarenju ciljeva ovoga projekta.

7. KOMISIJA ZA ISTORIJU UMJETNOSTI BIH

U toku 1977. godine Komisija za Istoriju umjetnosti Bosne i Hercegovine namjerava da obavi slijedeće poslove:

1. izrada definitivne verzije sadržaja Istorije umjetnosti,
2. utvrđivanje svih autora za pojedina poglavlja svih tomova Istorije umjetnosti Bosne i Hercegovine,
3. izrada elaborata,
4. prijava na konkurs za finansiranje ovog projekta kod Republičke zajednice za naučni rad,
5. sklapanje ugovora između Akademije nauka i umjetnosti BiH i Republičke zajednice za naučni rad,
6. sklapanje pojedinačnih ugovora sa autorima za obradu pojedinih tema,
7. održavanje savjetovanja o aktuelnim problemima izrade Istorije umjetnosti BiH,
8. početak individualnog rada autora na studiranju literature, izradi bibliografije, zatim putovanja radi konzultacija i upoznavanja i drugi pripremni radovi.

ODJELJENJE PRIRODNIH I MATEMATIČKIH NAUKA

Pristupiće analizi stanja u govedarskoj proizvodnji u nekim brdskim regionima i, na osnovu toga, dati prijedloge za unapređenje stočarske proizvodnje. Vrednovaće teme i projekte kao i rezultate istraživanja onih projekata gdje se Akademija ispoljava kao korisnik. Uspostaviće kontakte i organizovati sastanak sekretara srodnih odjeljenja drugih akademija u zemlji u svrhu upoznavanja sa radom i saradnje u radu. Redovno će pratiti i analizirati izvršenje plana rada Odjeljenja, njegovnih odbora, kao i međuodjeljenskih odbora iz područja koja se odnose na prirodno-matematičku oblast.

Individualni naučni rad članova Akademije obuhvatiće one naučnoistraživačke probleme koji proizilaze iz ugovora zaključenih sa Fondom za naučnoistraživački rad Akademije, Republičkom zajednicom za naučni rad i iz ugovora sa drugim institucijama i privredom. Istraživački rad prvenstveno će obuhvatiti tematiku zacrtanu Srednjoročnim planom Akademije.

Radiće se na realizaciji programa naučnog rada obuhvaćenog makroprojektom: „Pravci razvoja poljoprivrede brdskoplaninskog područja BiH” i sarađivaće sa Republičkom zajednicom za naučni rad u svrhu vrednovanja i ocjene toka i postignutih rezultata istraživanja iz pojedinih oblasti makroprojekta.

Predviđa se organizovanje savjetovanja iz oblasti zaštite čovjekove okoline.

ODBOR ZA BRDSKO–PLANINSKO PODRUČJE

1) U 1977. godini Savjet makroprojekta će uspostaviti punu koordinaciju sa Republičkom zajednicom za naučni rad, u cilju verifikacije i ocjene postignutih rezultata istraživanja, i

2) organizovaće sastanak odgovornih istraživača na pojedinim temama Makroprojekta o brdsko-planinskom području. Cilj sastanka je kooordinacija poslova i razmjena mišljenja.

IZDAVAČKA DJELATNOST AKADEMIJE

Prema programu rada Odjeljenja i organizacionih jedinica predviđa se objavljivanje:

Org. jed.	Radovi	Pos. izd.	Djela	Godišnjak	Građa	Svega
1. Odjeljenje druš. nauka	1	1	1	—	1	4
— Centar za balk. ispit.	—	1	—	1	—	2
— Komisija za lingv. ispit.	1	1	—	1	—	3
2. Odjeljenje medicin. nauka	1	1	—	—	—	2
3. Odjeljenje prirod. mate- mat. nauka	2	1	—	—	—	3
4. Odjeljenje tehničkih nauka	1	1	—	—	—	2
5. Odjeljenje knjiž. i umjetnosti	1	1	—	—	—	2
Svega:	7	7	1	2	1	18

2. FINANSIJSKI PLAN AKADEMIJE ZA 1977. GODINU

Opis	Dinara
I PRIHODI:	
1. Prenijeta sredstva iz prethodne godine	356.400,—
2. Prihodi izdavačke djelatnosti	10.000,—
3. Sredstva iz Budžeta SRBiH	7.889.600,—
UKUPNO PRIHODI	8.256.000,—
II RASHODI:	
a) Materijalni troškovi	
1. Kancelarijski i ostali pomoćni materijal	140.000,—
2. Stručna literatura i časopisi	8.000,—
3. Zakupnina za poslovne prostorije i gar.	100.000,—
4. PTT usluge	89.000,—
5. Gorivo mazivo i ostali materijal prev. sred.	96.000,—
6. Sitan inventar i HTZ sredstva	35.000,—
7. Troškovi štampanja publikacija izd. djel.	950.000,—
8. Izdaci za autorske honorare	520.000,—
9. Izdaci za akademijske nagrade	2.122.000,—
10. Putni troškovi i dnevnice	260.000,—
11. Troškovi reprezentacije	35.000,—
12. Troškovi naučne saradnje s akademijama	100.000,—
13. Troškovi tekućeg održ.sred. za rad	40.000,—
14. Ostale usluge	40.000,—
15. Amortizacija	120.000,—
16. Troškovi naučno istraživačkog rada:	
a) Centar za balkonološka ispitivanja	297.000,—
b) Komisija za lingv. ispitivanja	137.000,—
c) Ostali naučno istraživ. rad	20.000,—
SVEGA MATER. TROŠKOVI:	5.109.000,—
b) Ugovorne i zakonske obaveze	
1. Osiguranje imovine	35.000,—
2. Troškovi platnog prometa	23.000,—
3. Doprinos Savjetu akademije SFRJ	55.000,—
4. Ostale članarine	7.000,—
5. Doprinos za gradsko zemljište	27.000,—
6. Doprinos fondu solidarnosti za repres.	3.500,—
SVEGA UGOV. I ZAK. OBAVEZE	150.500,—
c) Lični dohoci	
Građansko pravni odnos s doprinosima	45.000,—
d) Ostali izdaci	
Radnoj zajednici Sekretarijata	2.771.500,—
Dotacija fondu NIR	—
Za nabavku knjiga za Biblioteku	80.000,—
Tekuća rezerva	100.000,—
UKUPNO RASHODI	8.256.000,—

V. PODACI O PREMINULIM ČLANOVIMA AKADEMIJA

PAVAO STERN
(17.III 1913 – 20.III 1976)

Stern dr. Pavao, akademik i redovni profesor Medicinskog fakulteta, rođen je u Varaždinu 17. marta 1913. Osnovnu i srednju školu je završio u Varaždinu. Upisao se na Medicinski fakultet u Zagrebu 1931, a diplomirao je 1937. godine na istom Fakultetu. Farmakologijom se počeo baviti 1937, radeći u Tvornici lijekova u Zagrebu. Ubrzo odlazi u Farmakološki institut Medicinskog fakulteta u Beču gdje radi 9 mjeseci kod prof. Picka, a iza toga radi na Farmakološkom institutu u Amsterdamu pod rukovodstvom prof. Laquera. Vrativši se u Zagreb, osnovao je tvornički farmakološki laboratorij „Tvornica Kaštel“, gdje je radio u laboratoriji na čijem čelu je stajao akademik Prelog.

Njegovi prvi radovi su izrada modela za ispitivanje inervacije kardiije, ispitivanje antimalarika i ispitivanje adrenalinske inverzije. Brzo se orijentirao na istraživanje histamina i antihistaminika, pa je objavio da derivati piperidina djeluju kao antihistaminici. Spada među najpoznatije histaminologe. Boravio je 1953. god., na poziv prof. Zelleru, u Čikagu gdje je ispitivao inaktivaciju histamina. Nakon rata biran je za asistenta na Farmakološkom institutu Medicinskog fakulteta u Zagrebu, a 1946. izabran je za docenta.

Za redovnog profesora novootvorenog Medicinskog fakulteta u Sarajevu izabran je 1947. i odmah je počeo sa osnivanjem Farmakološkog instituta. U tridesetogodišnjem radu na Institutu za farmakologiju u Sarajevu, gdje vrlo vrijedno radi i udara temelje moderne farmakologije, mnogo čini da ga poveže sa drugim institutima u zemlji i inostranstvu. Opremio je i proširio Institut, a posebno treba istaći da je privlačio i izgrađivao veliki broj studenata, ljekara i farmakologa, uvijek naglašavajući značaj eksperimentalne medicine. U tom periodu je kroz Institut prošlo blizu 4500 studenata, preko 100 ljekara i drugih specijalizanata i 9 mladih farmakologa koji su danas nastavnici na fakultetima u Jugoslaviji.

Pokojni akademik Stern je publicirao 550 originalnih radova, radeći na više područja. Sva je ta područja povezivao sa endogenim aktivnim supstancama i procesima hemijske neurotransmisije. Većina njegovih radova je iz farmakologije nervnog sistema, posebno iz ekstrapiramidalnog nervnog sistema i izrada modela za ispitivanje eksperimentalnog tremora. Supstanca P je bila preokupacija prof. Sterna zadnjih petnaest godina i u vezi sa supstancom P je publicirao oko 35 radova. Područje koje je prof. Stern intenzivno istraživao je bilo ispitivanje raznih toksina: botulinus toksina, latrodektus toksina, mikotoksina i ostalih otrova neuromišićne transmisije. Rezultate rada sa toksinima je pokušao provjeriti na modelima progresivne mišićne distrofije. Organizovao je tri međunarodna simpozijuma u Sarajevu i to: Simpozij o supstanci P (1961), Simpozijum o eksperimentalnom tremoru (1965) i Simpozijum o intoksikaciji sa botulinus toksinom (1975), i izdao njihove Zbornike. Osim pomenutih područja, ispitivao je farmakologiju upale, reume, kardiovaskularnog sistema i hemoterapiju tumora.

Pokojni akademik Stern bio je član Akademije nauka BiH, Jugoslovenske akademije znanosti i umjetnosti i Slovenačke akademije znanosti in umetnosti. U dva izborna perioda je bio sekretar Medicinskog odjeljenja ANU BiH. Član je Njemačkog farmakološkog društva. Bio je predsjednik Jugoslovenskog društva za farmakologiju, predsjednik Jugoslovenskog društva za fiziologiju, nosilac Purkinijeve medalje i više odlikovanja. Bio je član više redakcija farmakoloških časopisa u inostranstvu i zemlji i glavni urednik medicinskih časopisa u Jugoslaviji. Imao je mnogobrojne prijatelje u zemlji i inostranstvu sa kojima je održavao veze i uzajamno se pomagao. Njegovom smrću 20. marta 1976. godine ostala je velika praznina u svjetskoj i domaćoj farmakologiji, Akademiji nauka i Univerzitetu u Sarajevu.

Važnije bibliografske jedinice:

Stern, P.: Über die pharmakologische Wirkung von Chinclidin und verwandten Verbindungen. Arch. exper. Path. u. Pharm. 197, 377–383, 1941.

Stern, P.: O novim antihistaminicima i mehanizmu njihovog djelovanja. Liječnički vjesnik, 1–42, 1946.

Begović, S., Stern, P.: Das Cardio-Pulmonal-Präparat der Ratte. Arch. exper. Path. u. Pharmakol. 219, 333–337, 1953.

Stern, P.: Die Ratte als Objekt bei pharmakologischen Analysen kreislaufwirksamer Stoffe. Arzneimittelforschung 5, 331–335, 1955.

Stern, P.: Straube Theorie im Lichte der heutigen Auffassung der neuromuskulären Transmission. Acta Neurovegetativa, 13, 209–216, 1956.

Stern, P. Huković, S.: Substanz P und Tetanustoxin. Naturwissenschaft 43, 538, 1956.

Stern, P.: Über ein neuss Analgeticum-Antipyreticum (4-Oxycumarin). Experientia 13, 327, 1957.

Stern, P.: O prenosu podražaja u centralnom nervnom sistemu. Radovi ANUBiH 9, 23–46, 1958.

Stern, P.: Über Entzündung und Schmerz in histaminfreier Haut. Acta neurovegetativa. 18, 237–241, 1958.

Stern, P.: Beitrag zur Wirkungsweise der Azulene. 9, 551–553. Arzneimittel-Forschung, 1959

Stern, P.: Studies in animals on the effect of subvaccin, an autolysate form B. Sutilis and B. Megatherium on the permeability of inflammatory tissues and on that of the central nervous system. Acta Physiol. Pharmacol. Neerlandica 8, 457–465, 1959.

Stern, P.: Über die perkutane Resorption. Hamburg—Informationen für den Werkarzt. 7, 186–190, 1960.

Stern, P., Huković, S.: Specific Antagonists of Substance P. Proceedings 1, 83. Symposium on Substance P. Juni, Sarajevo, 83–88, 1961.

Stern, P., Zec, N.: Die Behandlung der Krankheiten die von Intentionstremor—Symptomen begleitet sind. Wien. klin. Wschr. 75, 213–14, 1963.

Stern, P.: Contribution on the pathophysiology of intentional tremor. Czechoslovak Medical Press. 81–91. Proc. of 2nd Inter. Pharm. Meeting, Prague 20–23. Aug. 1963, 1964.

Stern, P.: Methods for evaluation antitremarogenic drugs. Methods in drug evaluation. Proceedings of the Inter. Symposium, Milano, 20–23 September 1965. North-Holland Pub. Comp., Amsterdam, 264–269, 1966.

Stern, P.: Beitrag zur Wirkungsweise des Histamins im Zentralnervensystem. Wien. klin. Wschr. 80, 181–185, 1968.

Stern, P.: Erzeugung von Gelenkserkrankungen. Handbuch der experimentellen Pharmakologie. Edit. Eichler, O., Farah, A., Herken, H., Welch, A.D., Bd 16/8, Springer Verlag, Berlin, Heidelberg, New York, 170–241, 1969.

Stern, P.: Pharmakologische Analyse eines spezifischen Cholinacetylase—Inhibitors Arzneimittel—Forschung 21, 991–993, 1971.

ERNEST GRIN
(1899–5.III 1976)

Grin dr Ernest, akademik i emeritirani redovni profesor Medicinskog fakulteta u Sarajevu, rođen je u Slavonskoj Požegi 1899, a umro u Sarajevu 5. marta 1976. godine. U rodnom mjestu završio je osnovnu i srednju školu. Diplomirao je na Medicinskom fakultetu u Beču 1923. godine, gdje je počeo specijalizaciju iz dermatovenerologije. U Beču objavljuje 2 rada, a po povratku u zemlju počinje da objavljuje radove, koji ga ubrzo predstavljaju kao velikog kliničara sifidologa, a kasnije mikologa. Sigurno je jedan od najvećih stručnjaka svoje struke u Jugoslaviji, a najveći u našoj Republici. Nakon povratka sa specijalizacije u zemlju, sudjeluje u suzbijanju endemskog sifilisa, a zatim radi kao šef Kožno-veneričnog dispanzera u Varaždinu i upravnik Doma zdravlja u Vukovaru. U ratu aktivno pomaže NOP, a potom sudjeluje u JNA. Svojim znanjem je mnogo doprinio razvoju ratnog vojnog saniteta.

Poslije oslobođenja radi u Ministarstvu narodnog zdravlja, a 1946. je postavljen za direktora Instituta, kasnije Centralnog kožnoveneričnog dispanzera. Obavljao je brojne funkcije u SK, u organizaciji zdravstva, u dermatovenerologiji i u organizaciji medicinske edukacije u Sarajevu. Posebno se je istakao u međunarodnim zdravstvenim organizacijama kao važan stručnjak Svjetske zdravstvene organizacije (SZO). Kao takav sudjeluje u radu eksperata SAD, a kasnije kao dobar poznavalac endemskih oboljenja u velikom broju zemalja u razvoju. Prof. Grin umro je kao direktor Zavoda za kožne i venerične bolesti „Dr Simo Milošević“, Zavoda kojega je on osnovao, opremio i podigao na zavidnu visinu. Stvorio je ustanovu u kojoj postoje uslovi za naučno-istraživački rad, opremio je savremenim aparaturama i kadrovski razvio tako da je u stanju da razrješava brojne zdravstvene probleme mikologije, angiologije i venerologije. Prof. Grin je bio predsjednik Savjeta Medicinskog fakulteta, Predsjednik Udruženja dermatovenerologa SFRJ i SRBiH, član Internacionalnog društva za humanu i animalnu mikologiju, član Internacionalnog društva za tropsku medicinu. Za svoj rad prof. Grin je bio nagrađen sa visokim odlikovanjima i nagradama. Dobio je Republičku nagradu za naučni rad „27. juli“, a 1973. god. nagradu AVNOJ–a. Osim ovih nagrada, prof. Grin je dobio usmena priznanja za doprinos eradikaciji endemskog sifilisa i mikoza i to na sastanku SZO, i raznih drugih visokih nacionalnih i republičkih foruma.

Najveći dio naučnih radova prof. Grina odnose se na dva problema: eradikaciju endemskog sifilisa i eradikaciju mikoznih oboljenja. U svojim prvim radovima već 1928, dokazuje da se, suprotno dotadašnjem uvjerenju, kod endemskog sifilisa također pojavljuje primarna lezija. U daljim radovima obrađuje epidemiologiju, kliniku, laboratorijske analize i eksperimentalni pristup endemskom sifilisu. Ustanovio je da kod endemskog sifilisa postoji oštećenje mozga. Posebno je značajna monografija prof. Grina, objavljena u Ženevi 1953. godine, "Epidemiology and Control of Endemic Syphilis. WHO Monograph" u kojoj se ističe originalna koncepcija o patogenezi primarnog i tercijarnog sifilisa, masovna i masivna upotreba pencilina i postupak prevencije ekspaniranih osoba. Prof. Grin je bio veliki poznavalac trepanomatoznih infekcija i izučavao je odnos između endemskog, sporadičnog sifilisa i frambezije. Njegovi radovi iz ovog perioda su bili od velikog značaja jer je prvi puta pokazao da se endemija može suzbijati hemoterapijom. Drugo veliko područje na kojem je radio prof. Grin odnosi se na mikotična oboljenja. Posebno se je bavio patogeneom onihomikoza kod fabusa i trihopitije. Na osnovu opsežnih istraživanja došao je do zaključka da trihofitije kapilicija nisu samo oboljenja djece do puberteta, nego i odraslih osoba, prvenstveno ženskog pola, te da je vrelo infekcija u porodici često majka. Njegovi radovi i razmišljanja su ga doveli do toga da proučava povezanost humanih i goveđih mikoza. Smatra da je za raširenost trihofitija u endemski zaraženim predjelima vrlo značajno uzeti u obzir trihofitiju krava. Prof. Grin je bio veliki pristalica promptne upotrebe novih lijekova koji su znatno doprinijeli brznoj eradikaciji sifilisa i mikoza u našoj republici. U zadnje vrijeme prof. Grin je izučavao eksperimentalni sifilis, upotrebu hiperbaričnog kisika i druge projekte iz angiologije.

Akademik Grin je bio jedan od najzapaženijih članova ANU BiH. Bio je član Naučnog društva BiH od njegovog osnutka. U ANU BiH je vršio brojne funkcije: bio je član Predsjedništva, sekretar Odjeljenja, predsjednik Kordinacionog odbora Odjeljenja medicinskih nauka SFRJ. Aktivno je sudjelovao u ANU BiH tako da je njegova smrt 5. marta 1976. ostavila veliku prazninu u Medicinskom odjeljenju i čitavoj Akademiji.

Važnije bibliografske jedinice:

G r i n , E.: Primarni afekt kod endemijskog sifilisa u Bosni. Liječ. Vjesnik, 11, 131 (1928).

G r i n , E.: Suzbijanje endemskog sifilisa. Soc. Med. Pregled, VII—IX (1937).

G r i n , E.: Obiteljski tip endemijskog sifilisa u Bosni. Liječ. Vjesnik, 3, (1938).

G r i n , E.: O promjenama likvora i oboljenjima centralnog živčanog sustava kod endemskog sifilisa u Bosni. Liječ. Vjesnik, 4, (1940).

G r i n , E.: Gljivična oboljenja kose Medicinski arhiv 1, (1948).

G r i n , E.: Endemic Syphilis and Yaws. Intern. Conference on Yaws Control Enugu, Nigeria, 1955. Bull. WHO, 15, 955—973 (1956).

G r i n , E.: Dermatomikoze domaćih životinja u našoj zemlji, s posebnim osvrtom na njihovu raširenost u NR BiH (sa Ožegovićem). Veterinaria VI, 2/3 (1957).

Grin, E.: A controled field trial in Yugoslavia of the efficacy of griseofulvin in the masstreatment of tinea capitis. Bull. WHO, Geneva, VI (1962).

Grin, E.: Die Rolle des Methylsergides in der Therapie der Sklerodermie. V. Congreso internacional de alergologia, Madrid, 1964. Allerg. Asthma, 11, 4, 151—152 (1964).

Grin, E.: Endemijske treponematoze i njihovi međusobni odnosi. Naučno društvo BiH. Radovi 23, knj. 10, Sarajevo, 1964.

Grin, E.: Primjena fluorescentnog treponema antibodi—testa (FTA) u dijagnostici sifilisa (sa M. Nadaždin). Naučno društvo BiH, Radovi 27, knj. 11, 103—111, (1965).

Grin, E.: Epidemiology of dermatophytoses in SR Bosnia and Herzegovina. Knjiga: „Recent advances of human and animal mycology”. Inter. Dermatological Symposium, Bratislava, October, 1966, 37—43 (1967).

Grin, E.: Ispitivanje treponemnih antitijela fluorescentnim antibodi testom (FTA) u nezaraženoj populaciji u predjelima endemskog sifilisa u Bosni. (sa M. Nadaždin). Akad. , (FTA) in the Elderly (sa M. Nadaždin). Brit. J. vener. Dis., (1968) 44, 3: 216—218. nauka i umjetnosti BiH, Radovi XXX I, knj. 12, (1966).

Grin, E.: Non-specific reactions to the quantitative fluorescent antibody test (FTA) in the Elderly (sa M. Nadaždin). Brit. J. vener. Dis., (1968) 44, 3: 216—218.

Grin, E.: Survey design and working protocol for a sero-epidemiological study of endemic non-venereal syphilis of Chuldhoo and certain other infections in the Republic of Bosnia-Herzegovina, Yugoslavia 1968—1971 (Grin, Guthe, Ridet i dr.,) WHO, Geneva, (INT/VDT/315, 1970).

Grin, E.: Eradikacija endemskog sifilisa u Jugoslaviji. Knjiga: „UNICEF—Međunarodni fond Ujedinjenih nacija za pomoć djeci u Jugoslaviji 1948—1971”, 53—58, Beograd, 1971.

Grin, E.: Primjena hiperbaričnog kisika u terapiji ulceroznih promjena kože. (u saradnji sa Dimitrijevićem, Šimićem). Referat čitan na VII Kongresu dermatovenerologa Jugoslavije, 4—7. oktobra 1972. Opatija—Rijeka. Zbornik radova Sedmog kongresa dermatovenerologa Jugoslavije. Opatija—Rijeka, 631—633, (1972).

Grin, E.: The effect of hyperbaric oxygen (HBO) on experimental syphilis in rabbit (u saradnji sa Nadaždinom, Švobovom) u štampi 1972, Brit. J. Vener. Dis., 49, 405—412 (1973).

Grin, E.: Promjene u koagulacionom statusu kod bolesnika sa Morbus Bürger (T.A.O.) za vrijeme i poslije terapije inokulacijom malarije (pl. vivax). (Rezaković, Grin, Dimitrijević). Medicinski arhiv, 27, 187—191 (1973).

Stern, P.: Pharmacological analysis of the tremor induced by cyclopium toxin. Jugoslav. Physiol. Pharmacol. Acta. 7, 187—196, 1971.

Stern, P.: Nichtimmunologische Faktoren und Transplantation. Excerpta Medica Inter. Congress Series No 235, VII. European Congr. of Allergy, Marseille, 1971.

Stern, P.: Die Beziehung der Intoxikation mit Botulinus toxin und der Erbschen Erkrankung Bulletin Scientifique 17, No 1—2, 1972.

S t e r n , P.: The influence of synthetic „Substance P“ on tremor caused by LSD in mice. J. Pharm. Pharmacol. 25, 259–261, 1973.

S t e r n , P.: Über den Einfluss von nichtimmunosuppressiven Faktoren auf die Überlebenszeit von Haut–Homotransplantaten. Folia Haematol., Leipzig 99, 106–109, 1973.

S t e r n , P.: Experimental contribution to the therapy of Parkinson disease. Union Inter. Therapeut. XI. Corgreso Internacional de Terapeutica, Barcelona, 1971, 508–513, Edit. Salvat.

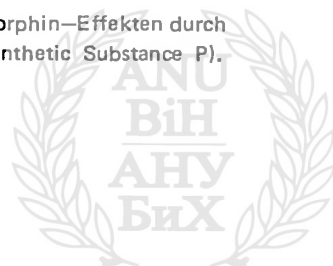
S t e r n , P.: The effect of DDT on muscle dystrophy and its role in producing rest tremor. Arhiv za higijenu rada i toksikologiju 24, 297–302, 1973.

S t e r n , P., B o k o n j i ć , R.: Glycine therapy in 7 cases of spaticity. Pharmacology 12, 117–119, 1974.

S t e r n , P.: The effect of specific brain phospholipid on the rat's allergic encephalomyelitis. Arzneimittel–Forschung 25, 753–755, 1975.

S t e r n , P.: Effects of Penitrem–A on Transplantable Tumors in Rats and Mice. Acta. Pharm. Iugoslav. 25, 267–269, 1975.

S t e r n , P., H u k o v i ć , S., R a d i v o j e v i ć , M.: Hemmung von Morphin–Effekten durch synthetische Substanz P (The inhibition of the effects of morphine by synthetic Substance P). Experientia 32, 1326–1327, 1976.

Štampa: Studentski servis Univerziteta — Sarajevo

Za štampariju: Vujović Slobodan, graf. ing.
